

FELTRAPPORT · 12

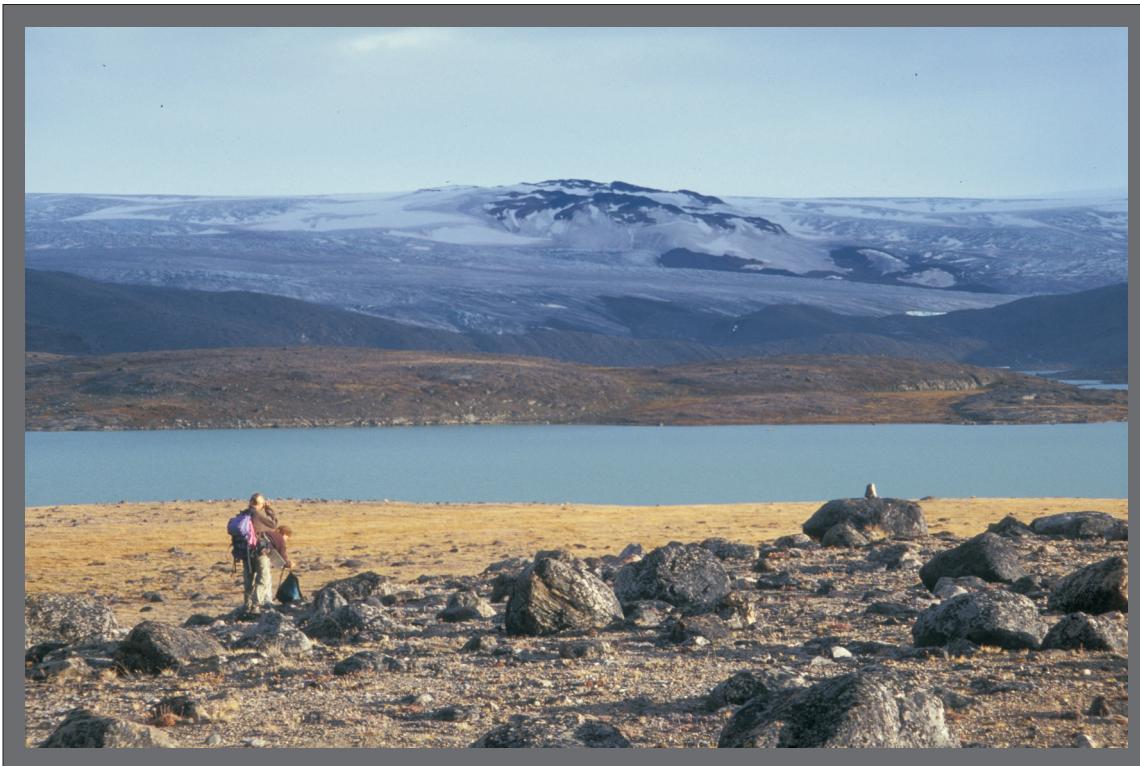
BOSÆTTELSESMØNSTRE I DET CENTRALE VESTGRØNLAND

RAPPORT OM UNDERSØGELSERNE I ANGUJAARTORFIUP NUNAA,
MANIITSOQ KOMMUNE, SOMMEREN 2002

Ulla Odgaard, Bjarne Grønnow og Mille Gabriel, SILA

Kerstin Pasda og Clemens Pasda, Universität Erlangen

Charlotte Damm, Universitetet i Tromsø.

BOSÆTTELSESMØNSTRE I DET CENTRALE VESTGRØNLANDRAPPORT OM UNDERSØGELSERNE I ANGUJAARTORFIUP NUNAA, MANIITSOQ
KOMMUNE, SOMMEREN 2002

1. Abstract	side 2
2. Indledning	side 3
Baggrund, formål m.v.	
Sammenfatning 2002	
Perspektiver	
3. Beskrivelse af rekognoscerings-ruterne 2002	side 7
• Beskrivelse af de registrerede lokaliteter rute 1	side 10
• Beskrivelse af de registrerede lokaliteter rute 2	side 13
• Beskrivelse af de registrerede lokaliteter rute 3	side 17
• Beskrivelse af de registrerede lokaliteter rute 4	side 20
• Beskrivelse af de registrerede lokaliteter rute 5	side 25
• Beskrivelse af de registrerede lokaliteter rute 6	side 30
• Beskrivelse af de registrerede lokaliteter rute 7	side 32
• Beskrivelse af de registrerede lokaliteter rute 8	side 34
• Beskrivelse af de registrerede lokaliteter rute 9	side 39
4. Anlægsoversigter 1-9	side 41
5. Oversigt over registrerede anlæg med kortblad, løbenr., stednavn samt GPS-position	side 50
6. Prøvegravning L14	side 59
7. Prøvegravning L15, L503, L505 og L550	side 69
8. Fundliste	side 74
9. Fotoliste ordnet efter film-nr.	side 77
10. Arbejdsplan.	side 91
11. Appendix 1 - Kerstin Pasda: Greenlandic reindeer.	side 92
12. Appendix 2 - Clemens Pasda: The use of caves and rock-shelters by historic Inuit in West Greenland.	side 95
13. Profiltegninger og målesystem L14	bilag 1 a-e
14. Målsystem L15	bilag 2
15. Kort med markering af registrerede lokaliteter	bilag 3

ABSTRACT.

The processes of change of settlement patterns in Central West Greenland are the main theme of this project. During the field seasons 2001 and 2002 we have concentrated on making reconnaissance in those areas of Angujaartorfiup Nunaa, Maniitsoq Municipality, where no earlier archaeological examinations had been carried out. The greater part of the area is a high plain with peaks up to 1400 m and with many rivers and lakes. It's lying between three ice caps to the west, south and east and the climate is "arctic desert". In Greenland the tradition of going hunting from a summer camp is still upheld by some families, but modern life requires more equipment, and travelling is difficult and time consuming in Angujaartorfiup Nunaa. The consequence is that for the last 40-50 years hunters have primarily used the areas near the coast of Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord), while the inland is left with only traces of former summer life.

In this deserted landscape we have made reconnaissance by walking along routes and through areas that according to the historical sources from 18th and 19th century were used by the hunters. The result is 300 new sites, such as base camps where families spent the summer and hunter's beds and rock-shelters used when on hunting expeditions. Head cairns as markers of routes and sites, tent rings, hunting blinds, hunting drives (rows of head-cairns) and meat caches are other groups of features there are plenty of in Angujaartorfiup Nunaa.

Hunters used the area long before historical times. We have a 14C dating from a stone age Saqqaq tent ring: 3500 BP, and another from an old Thule culture base-camp 1350 AD. Test excavations have provided us with 14C datable material, which will help us expand our knowledge on the prehistoric hunters.

What makes this area so special is that we have a several thousand year long hunting tradition in an intact and undisturbed landscape, where the archaeological remains are so well preserved you can nearly feel the presence of the hunters. The combination of the rich archaeological and ethno historical sources in a direct historical and contextual approach makes it possible to discover aspects of life of the hunters and dynamics and change of exploitation of the landscape during the last couple of hundred years. This will form a basis for a model of summer settlement patterns in a "classic" caribou hunting area. This model is relevant as a standard of reference – not only in connection to the study of the prehistoric hunter's life in this area, but also to the study of prehistoric hunting in general.

BOSÆTTELSESMØNSTRE I DET CENTRALE VESTGRØNLAND

Undersøgelser i Angujaartorfiup Nuna, Maniitsoq kommune, sommeren 2002.

Baggrund:

Feltundersøgelserne i 2002 er en fortsættelse af feltarbejdet i 2001 (Feltrapport 4, 2001). Undersøgelserne udføres i forbindelse med SILA – Center for Grønlandsforsknings projekt ”Coastal, fjord and inland dwellers: settlement patterns in central west Greenland”, som foregår i samarbejde med forskere fra Universitetet Erlangen, Tyskland. Arbejdet er en fortsættelse af tidligere undersøgelser og studier af renjagt i indlandet (Grønnnow, Bjarne, M. Meldgaard og J. Berglund Nielsen 1983 desuden Secher, K. Bøcher, J. Grønnnow B. et al. 1987, samt Kapel, Hans 1987).

Det er projektets hovedformål at undersøge ændringer i bosættelsesmønsteret i det centrale Vestgrønland. Tidligere undersøgelser har vist, at der er potentiale i at kombinere de rige arkæologiske og etno-historiske kilder i en direkte historisk og kontekstuel tilgang til studiet af sommer bosættelsesmønstre i dette ”klassiske” renjagt område.

I samarbejde med Grønlands Nationalmuseum vil resultatet af undersøgelserne i indlandet blive kombineret med resultatet af undersøgelser langs kyster og fjorde i Maniitsoq kommune.

Formål, omstændigheder og fremgangsmåde:

Formålet med årets feltundersøgelser var i lighed med sæsonen i 2001 at kortlægge så mange anlæg over så stort et geografisk område som muligt og fortrinsvis arbejde i de områder vi ikke havde nået at rekognoscere i året før. Der skulle også foretages enkelte prøvegravninger for at skaffe daterende materiale.

Feltsæsonen varede i 5 uger fra 16. juli til 17. august. For at udnytte tiden optimalt, komme så vidt omkring som muligt og samtidigt gøre det muligt at have en fornuftig lav vægt på oppakningen etablerede vi i år ingen fast basislejr, men opererede med flere kortere ophold på mellem 4 dage og 10 dages varighed på forskellige geografiske lokaliteter, hvorfra vi gik ud med oppakning til nogle dage, eller blot på dag-ture. Disse steder brugte vi en Moskuselteltkåte som et let køkkentelt, der hurtigt kunne pakkes sammen og ikke vejede eller fyldte meget i helikopteren. Kun på en enkelt rute bar vi proviant til 11 dage.

De 6 deltagere arbejdede i to hold, der fik nye forsyninger af proviant ved hvert helikopterbesøg. Der var forinden udarbejdet en detaljeret logistisk arbejdsplan og bestilt helikopter til faste datoer, hvor vi blev flyttet til et nyt område. Provianten var i forvejen afmålt, pakket og nummereret så piloten kunne bringe os den rigtige portion proviant ved hver flyvning. Se arbejdsplan s. 91.

Alle lokaliteterne blev gps-indmålt, beskrevet og fotodokumenteret, og i den udstrækning det skønnedes hensigtsmæssigt og var tidsmæssigt muligt, blev de enkelte anlæg opmålt og tegnet. Registrerings-arkene, som er baggrundsmaterialet for denne rapport, findes hos Grønlands Nationalmuseum og Arkiv (NKA) samt hos SILA, Center for Grønlandsforskning på Nationalmuseet i København.

Deltagere:

Bjarne Grønnnow, Mille Gabriel og Ulla Odgaard fra SILA, Center for Grønlandsforskning, Clemens og Kerstin Pasda fra Universitetet i Erlangen, Tyskland samt Charlotte Damm fra Tromsø Universitet, Norge.

Rapport: Ulla Odgaard, SILA

Sammenfatning:

Området Angujartorfiup Nuna er mod V, S og Ø afgrænset af indlandsis. Fra Kangerlussuaq (lufthavn) i N til isbræen S for Tasersiaq i S er der ca. 100 km, og det samme mellem indlandsisen i Ø og Maniitsoq iskappe i V. Den største del af området er en højslette, med toppe op til 1400 m, gennemskåret af elve og dale, hvoraf den største er Eqalummiut kuua (Paradisdalen). Bortset fra kystegnene er området svært tilgængeligt for moderne mennesker, som kun kommer så langt ind med helikopter. Men tidligere var der folk, som tilbragte hele sommeren herinde. Efterår, vinter og forår boede man ved kysten og udnyttede havets ressourcer, men i juni, juli og august pakkede man lejrudstyret sammen i umiakkerne og roede ind ad Søndre Strømfjord. På forskellige egnede steder trak man bådene på land og vandrede herfra ind til sommerlejrene.

Der blev i feltsæsonen 2002 registreret 210 nye lokaliteter med i alt mindst 567 anlæg.

Anlægstyperne fordeler sig således:

78	telthuse
71	teltringe
3	palæoeskimoiske teltringe
73	jagtsenge
23	ildsteder
43	kødgrave/depoter
3	legehuse
7	grave
11	klippely
11	vardesystemer
115	skydeskjal
2	rævefælder
103	fritstående varder – hertil kommer de mange hundrede (eller flere) i ”varderuten” over fjeldet.
24	”andet”, som først og fremmest er ringe af sten – måske anvendt i forbindelse med kød/skind tørring.

Rekognosceringen foregik ad 9 ruter, der i nogle tilfælde er identiske med ruter, som renjægerne gik ad (ifølge H.C. Petersen 1992 samt personlig kommunikation), mens der i andre tilfælde er tale om områder, hvor vi havde formodninger om, at der skulle være mange anlæg.

I år var vi meget opmærksomme på hovedvarderne, og det viste sig, at lange rækker af disse flere steder sandsynligvis har fungeret som drivfangtsanlæg i forbindelse med renjagt. I så fald kan der have været udspændt liner imellem varderne, som i sig selv er for uanseelige til at standse en ren. Disse anlæg er yderste diskrete - selv på lokaliteter vi havde registreret sidste år, dukkede der vardesystemer op.

Da vi på en rekognosceringstur forfulgte vores ide om at hovedvarder også fungerede som vejvisere i højfjeldet, og lod os lede af varderne, førte mange hundrede af disse os på en mere end en uge lang tur fra Eqalummiut i nord sydpå over højsletten. Langs ”ruten” registrerede vi først og fremmest jagtsenge og skydeskjal – her var man tydeligt nok ”på vej” eller på jagt. Ligesom i 2001 så vi igen varder af antropomorf eller dyre/fugle-lignende form et par steder.

Der blev udført enkelte prøvegravninger. Bl.a. på bopladsen L14 med FM nr. 66V2-II-014, som blev registreret første gang sidste år. Lokaliteten er ikke med på Jens Kreutzmanns kort fra 1863, som ellers er meget detaljeret. Derfor gik vi ud fra, at bopladsen var gået af brug

tidligere, og altså kunne give oplysninger om det liv der udspillede sig før 1800-tallets renjagter. Der blev foretaget en prøvegravning gennem bl.a. et ca. 40 cm tykt møddingslag. Knogleprøver blev medtaget til datering, som endnu ikke har fundet sted.

Også dele af området nord og syd for den 90 km lange og mange steder et par kilometer brede smeltevandselv Tasersiaq blev undersøgt. Det viste sig at, at der ligger mindst to store lejre på nordbredden, mens der syd for Tasersiaq fortrinsvis findes jagtanlæg og enkelte mindre lejre.

Perspektiver

Feltsæsonerne 2001 og 2002 har været fokuseret på at foretage rekognosceringer, og resultatet er, at vi har registreret over 300 nye lokaliteter. Dette resultat kan i sig selv danne grundlag for analyser af tidligere udnyttelse af området – ikke mindst når det sættes i relation til de etnohistoriske kilder.

Der er desuden foretaget prøvegravninger på udvalgte lokaliteter, som har skaffet materiale, der kan 14C dateres, hvilket vil gøre det muligt også at arbejde mere detaljeret med tidsaspektet. 14C analyser har allerede vist, at de formodede palæoeskimoiske teltringe (L322) som blev registreret i 2001 kan dateres til ca. 3500 BP og at den formodede gamle Thule-plads (L224) til ca. 1350AD.

Der er nu åbnet mulighed for nærmere studier af forskellige temaer, hvoraf der bl.a. kan nævnes:

- Arkitektur og boligtyper – Telthuse, teltringe, jagtsenge og klippely. Kronologiske og eventuelle regionale forskelle.
- Hans Kapel definerede i rapporten fra 1988 tre bopladstyper: 1) Basis- eller samlingslejre, 2) Indlands- eller faste sommerlejre og 3) Overnatningslejre. Kortlægningen af de forskellige pladstypers og jagtanlægs placering i de forskellige områder kan danne grundlag for forståelse af dynamikken i udnyttelsen af landskabet.
- Ruterne og vejviser-varderne. Vi har i dette område faktisk mulighed for at gå i rensdyrjægernes fodspor igennem et landskab, der er identisk med det forhistoriske landskab.
- Økonomi og kulinariske interesser: Kød-grave, kød- og skind-behandling (tørring), ildsteder. Sammenligning mellem vores fund og etnografiske kilder.
- Byttedyrene/jagtstrategier – knoglestudier.
- Jagt: Jagtformer. Skydeskjul og varderækker anvendt under jagten. Jagt med bue og pil. Riflens indførelse og betydningen for jagtformen, ren-bestanden og muligheden for at tilbringe sommeren i indlandet.
- Fra traditionel til moderne renjagt i Angujartorfiup Nuna: Beliggenheden af nyere pladser samt anlægstyperne og overfladefund (vores registreringer samt historiske kilder) og moderne brug af området. Forskelle og ligheder fra før til nu.

Supplerende feltarbejde i sommeren 2003 er i øjeblikket under planlægning, idet det har vist sig muligt at udføre det i samarbejde med Pauline Knudsen. Pauline er stud.mag. i arkæologi ved Universitetet i Tromsø, har bachelorgrad fra Ilisimatusarfik (Grønlands Universitet) og arbejder nu på speciale omkring fortolkning af rensdyrjagtanlæg i Angujaartorfiup Nunaa.

Formålet med feltundersøgelserne i 2003 er tvedelt, idet her ønskes fokuseret på kontinuiteten mellem fortid og nutid gennem 1) etnografisk dokumentation af tilberedningsprocesser og moderne lejrliv og 2) arkæologisk rekognoscering ad nogle udvalgte ruter i selv samme område.

Projektets første del finder sted ved Angujaartorfik – i dag en central lokalitet for ørredfiskeri, rensdyr- og moskusoksejagt for befolkningen i Maniitsoq og Sisimiut Kommuner, og tidligere en af de opgangspladser som blev benyttet af rensdyrjægerne, når de startede deres vandring ind i landet. Udover muligheden for at studere moderne lejrliv og derved forstå de forhistoriske bopladsen bedre, er formålet at dokumentere processen omkring den udnyttelse og tilberedning af renvildt, som fandt sted i det vestgrønlandske indland frem til for ca. 50 år siden. Da der kun er få mennesker tilbage, som endnu mestrer de gamle teknikker, hvor intet går til spilde, er det sidste mulighed for at dokumentere processen. Foråret 2002 foretog Pauline en række kvalitative interviews af ældre grønlændere, som i deres ungdom drev renjagt i Angujaartorfik på den traditionelle måde, og som fortsat besøger pladsen med deres familier. Efter aftale vil en af disse ældre kvinder august 2003 demonstrere de gamle teknikker for os. Det er vores plan at videooptage dette som dokumentation, også med den bagtanke at det senere skal kunne anvendes i undervisningssammenhæng.

Det er desuden planlagt at foretage 3 ugers rekognoscering til fods fra Angujartorfik sydpå langs Qôruluarqap kûa til jagtmarkerne på højsletten ad en indfaldsrute, som er historisk kendt, men som projektet ikke endnu har nået at opsøge og dokumentere. Imidlertid er vi blevet opmærksomme på, at denne rute vil være særligt interessant at få registreret, da Paulines ovenfornævnte informanter netop anvendte denne rute i deres ungdom.

Refereret litteratur:

Grønnnow, Bjarne, M. Meldgaard og J. Berglund Nielsen 1983:
Aasivissuit – The Great Summer Camp. Archaeological, ethnographical and zoo-archaeological studies of a caribou-hunting site in West Greenland. Meddelelser om Grønland, Man & Society 5. København.

Grønnnow, Bjarne 1986:
Recent Archaeological Investigations of West Greenland Caribou Hunting. *Arctic Anthropology*, vol. 23, 1-2. s. 57 - 80. Chicago.

Gulløv, Hans Christian: *From Middle Ages to Colonial Times. Archaeological and ethnohistorical studies of the Thule culture in South West Greenland 1300-1800 AD.* Meddelelser om Grønland, Man & Society 23. 1997.

Kapel, Hans 1987: *Arnangarnup Qoorrua 1987. Foreløbige baggrundsundersøgelser i forbindelse med planer om råstofudnyttelse i Sarfartoq-dalen.* Rapport nr. 33-136.

Secher, K. Bøcher, J, Grønnnow B. et al. 1987: *Arnangarnup Qoorua. Paradisdalen i tusinder af år.* Pilersuiffik.

Petersen, H.C.: i Grønlands Stednavnenævn 1992: *Ataraaq. Aaqqissuisut: Nunat Aqqinik Aalajangiisartut.*

BESKRIVELSE AF REKOGNOSCERINGS-RUTERNE 2002.

Rute 1:

Rekognoscering fra det sydlige udløb af Kakilisattooq og øst-på hen langs søens sydlige bred. L401-404, L500-503 samt L601-604.

Basislejr V for Kakilisattooq, lige ved det store fangstsysten L519. Herfra udgik en endagstur i området langs Kakilisattooq søens Ø-bred, hvor der er grønt og frodigt. Der er ikke langt fra Angujaartorfik her til, men en niveau-stigning på omkring 550 m. I år var der ingen restriktioner på renjagten, og vi så et par jægere og hørte skud i dette område. Vi registrerede blandt andet en recent boplads med spor af nylige beboelser og en udtjent båd, men pladsen var ikke beboet for nuværende. Desuden registreredes en større boplads sandsynligvis fra historisk tid. De arkæologiske anlæg så ud til at henligge uforstyrrede. Langs søen var der også lokaliteter med skydeskjul i kombination med varter og/eller kødgrave langs sørkysten.

Rute 2:

Rekognoscering langs elven, der udløber fra Kakilisattooqs sydlige ende, og ud mod kysten til Salliarssuaq. L405-446.

4-dages tur langs elven. H.C. Petersen har oplyst, at ved Sagdliarssuaq (65 på Kreutzmanns kort) ligger en ørredfiskerlejr og en indfaldsvej til Eqalummiut. Lige i nærheden af lejren skulle der være teltringe og mange rester af redskabsfremstilling fra saqqaq eller dorset. Vores rute 2 gik langs elven fra S for Kakilisattooq og ud til kysten og Sagdliarssuaq ved Søndre Strømfjord. Vi rekognoscerede langs den nordlige elv-bred den ene vej, og langs den sydlige på tilbageturen. Vi kom ikke hele vejen ud til kysten, selvom vi var ganske tæt på, men det sidste stykke fra omkring 181 m hoh (L426) kunne man ikke gå langs elven, som løb mellem stejle klippesider. Vi kunne ikke nå at finde et sted at komme ned til kysten, så vi fik aldrig registreret ørredfiskerlejren eller palæo-pladsen ved kysten.

Til gengæld registrerede vi mange jagtanlæg med skydeskjul, kød-depoter og varter som særligt lå i området længst inde i landet, mens der særligt i det yderste område var mange teltringe og også to recente bopladser med telthuse, der stadig så ud til at være i brug af og til – dog ikke på det tidspunkt vi besøgte området. Hele vejen er der udmarket gå-terræn.

Rute 3:

Rekognoscering fra Kakilisattooq og sydpå mod Paradisdalen. L504-519 samt L605-608.

3 dages rekognoscering fra basislejren op gennem passet, der løber mod SØ fra Kakilisattooq (Hundestejlesøen). Oppe fra pashøjde er der udsyn over det markante dalstrøg, der mod SØ er afgrænset af stejle skrånninger op til højsletterne N for ”Paradisdalen”, og der er også flot vue ud gennem dalen frem til hovedindfaldsvejen op gennem Angujartorfik-dalen. På et plateau midt i passets SØ-lige del blandt nogle enorme blokke ligger en gammel basislejr i læ for syd/østenvinden omkring blokkene. Herfra opstigning via ende- og sidemoræner og op gennem lille frodigt elvleje og op på den ganske bare del af sletten og sø-enden om pkt. 940. Ellers nemt terræn at færdes i, men svært at orientere sig. Stor forskel på det gøde højslettelandskab mod N og så de store ”græsstepper” efterhånden som vi nærmede os Paradisdal-området. Op gennem et pas lå 6-8 skydeskjul, som blokerede passet mellem to græsletteområder. Her var alle de topografiske forudsætninger, der gjorde det til et ideelt drivfangststed. Sydligste pkt. på ruten blev L606. Desuden registrering af L519 - det store fangstsysten beliggende V for Kakilisattooq ved basislejren.

Rute 4:

Rekognoscering fra fjeld-området lige S for Eqalummiut og langs ruten over fjeldet sydpå. L447-476.

I dette område ønskede vi at afprøve en ide om, at ruterne over fjeldet er markeret med varder. Denne ide var opstået sidste år, da vi flere steder langs Kangimut Kuuttoq så rækker af varder, der så ud til at fortsætte over fjeldet. Vi blev sat ned med helikopteren på bjerget lige S for Eqalummiut, så vi ikke behøvede at bære rygsækkene op dermede fra. Derfor kunne vi starte med at rekognoscere uden oppakning, mens vi forsøgte at finde den formodede markerede rute fra Eqalummiut-lejren. Dette lykkedes på grund af sneejr først på 3. dagen, hvor det viste sig at S-siden af bjergknolden bag Eqalummiut er ”spækket med” hovedvarder og også en del skydeskjul. Hovedvarderne står med meget forskellig afstand – nogle steder, hvor der er godt udsyn, blot en enkelt eller få med stor afstand, mens der andre steder på bjergskråningen er markeret tættere og i flere højde-niveauer. Efter L453 og 454 er varderne ikke registreret som lokaliteter, da dette ville have givet over tusinde L-numre. Undervejs tog vi dog gps-positioner på visse varder i ruten, når vi havde gået et stykke tid uden at se andre anlægstyper.

Ruten førte op på højsletterne Ø for Qooruluup kuua, og i stedet for at følge elv-løb førte varderne os op højt i terrænet, hvilket f.eks. resulterede i fund af jagtsenge i 1200 m's højde og langt fra vand. Ruten førte igennem meget forskellige landskaber – nogle steder ganske goldt og stenet, men smukt og med vidt udsyn. På turen fandtes ingen basislejre, men jagtsenge og skydeskjul lå med jævne mellemrum hele vejen. Nogle steder førte ruten gennem jævnt og behageligt terræn, andre steder var det med de sædvanlige skarpe spidse sten, som er trættende nok at gå i med moderne vandrestøvler, og som må have været svære at forcere med skindsåler, uden at skære disse i stykker.

Ved et område N for Kangimuut kuuttoq besluttede vi at forlade ruten, for at gå direkte til L14, hvor det andet hold havde etableret base-camp kun ca. 8 km væk i fugleflugt. Imidlertid var dette en dårlig beslutning, der resulterede i en stor omvej, fordi den direkte vej gik via et stejlt fjeld, som vi ikke kunne stige ned fra. Det lykkedes os imidlertid at genfinde varderækken nogle dage efter, da vi rekognoscerede omkring søen med pkt. 880. Rækken løb langs søens V-bred og ned til udløbet i Kangimut kuuttoq, i øvrigt ganske tæt ved et muligt vadested til S-bredden af denne.

Ruten er sandsynligvis markeret, for at det kunne lade sig gøre at genfinde og genbruge anlæggene år efter år.

På Kreutzmanns kort er der stillet tre ruter sydover fra Eqalummiut, og vores varderute svarer til begyndelsen af den ene, som går nord om Qooruluup kuua. Kreutzmann lader denne gå næsten stik syd, mens varde-ruten har en mere sydøstlig retning. Højfjeldet er dog meget udetaljeret og sammentrukket på Kreutzmanns kort, hvor de store sø-systemer helt mangler.

Rute 5:

Rekognoscering i Ungooriarfik, Innajuattoq og Qamarngit aasivii syd for Tasersuaq (Kangerluatsiarsuaq) nord for Qangattap kuua. L520-552 samt L609-613.

Basislejr ved Qamarngit aasivii, dernæst vandring langs Qamarngit søens NV-bred til Ø-enden. Fantastisk landskab med utsigt over vidstrakte sletter, skulpturelle klippeformationer, elve og søer. Her er høje, grønne pilebevoksninger og græsklædte skrånninger, mange rensdyr, få moskus og et rigt fugleliv. Nåede op til midt i passet, der fra søen leder over til den store smeltevandsdal. Todages-tur til Tasersuaq i fint, storstået landskab med afvekslingen mellem sletter og fjeldknolde. Desuden fra Qamarngit over sletterne mod sydvest ad fin ”landevej” og ud til yderste N-lige del af Ungooriarfik, hvor der fandtes et mindre drivfangstanlæg – som navnet antyder. Desuden rekognoscering langs sydsiden af Innajuattoq, hvor der bl.a. fandtes palæo-eskimoiske teltringe. Langs hele rute 5 desuden anlæg fra gammel Thule til nyere tid.

Rute 6:**Rekognoscering nord for Kangimut kuuttoq og Atanillat tasersuat. L553-557, L614-617 samt 621.**

Vandring langs Kangimut kuuttoqs N-bred fra L14 til L15 T/R for at foretage prøvegravning på sidstnævnte. Ved L15 blev der fundet et ca. 2 kilometer langt system af hovedvarder, som var blevet overset sidste år. Strækningen mellem L14 og L15 blev rekognosceret sidste år – alligevel lykkedes det at supplere med et par nye registreringer.

Rute 7:**Rekognoscering langs Tasersiaq's N-bred. L558-564 samt L618-620.**

Vandring vestpå fra L14 ad Kangimut kuuttoqs N-bred, som blev rekognosceret sidste år, til dennes vestligste punkt, hvorfra kurSEN lagdes sydpå over bjergryggen mod Tasersiaq. Hele vejen i meget dårligt gå-terræn blandt store blokke, alligevel blev der fundet anlæg, som viser at her har gået en rute. På Tasersiaqs nordbred blev to af de historisk omtalte færgestedeR undersøgt – begge steder lå store bopladsE. Tilbageturen foregik over bjergkammen i meget vanskeligt terræn med kurSEN direkte mod vadestedet V for L14 og søen med pkt. 880 uden et eneste anlæg. Denne vej har rensdyrjægerne ikke gået. Derimod tror vi nu, at der går en rute i det brede pas mellem to bjergknolde lige over for L14 på S-siden af Kangimut kuuttoq. En senere helikoptertransport over området viste, at der er tale om let terræn, men hvorledes man kommer ned til færgestederne herfra er uklart.

Rute 8:**Rekognoscering S for Tasersiaq i det V-lige område. L477-499, L565-567 samt L701-713.**

Basislejr ved lille sø NV for Quantum Sø 20 minutters gang fra Tasersiaq. Herfra foretages dagsture N og S på langs bredden og V på ind mod Kangerdlugssuatsiaup. Bortset fra en lille boplads ved Tasersiaqs bred fandtes kun få boligspor, mens hele området var domineret af først og fremmest skydeskjul og vader – også vardeSystemer. De fleste steder dejligt let gå-terræn og smukt landskab domineret af den lysende grå-blå Tasersiaq. Der var for meget vand i elven ved Miligaarsartoq til at vi kunne rekognoscere N for denne.

Akunnequt mod SØ blev ikke rekognosceret. Vi vendte om, da kysten blev til stejlt fjeld, og rekognoscerede i stedet på niveauet lidt længere inde tilbage mod Quantum Sø.

Rute 9:**Rekognoscering S for Tasersiaq i Qivittup nunaa. L714-731.**

Basislejr på tangen ved Qoornoq kitdleoq (vestligste indsnævrinG) i Qivittup Nunaa (kivittooqens (fjeldgængerens) land). Dagstur langs kysten østpå til det næste ”færgested” i vanskeligt terræn. Ved det første fandtes en lille boplads, ved det andet var der spredte boligspor samt vader og få skydeskjul. Der var kun få anlæg på den ret stejle skråning mellem de to steder. Terrænet V for basislejren var en uindbydende stejl fjeldskråning, som vi ikke undersøgte.

BESKRIVELSE AF LOKALITETERNE

Rekognoscering fra det sydlige udløb af Kakilisatooq og øst-på hen langs søens sydlige bred (rute 1) d. 17/7 2002.

Charlotte Damm, Mille Gabriel, Bjarne Grønnow, Ulla Odgaard, Clemens Pasda og Kerstin Pasda.

Lokaliteter: L401-404, L500-503 samt 601-604.

L401: Hovedvarde? Sten beliggende på stor karakteristisk sten på sydsiden af Kakilisatooq ”Hundestejlesøen”. Meget synlig set oppe fra bjergskråningen. Terrænet danner en sti, der går forbi varden. Måske ruten ned fra fjeldet?

L402: Hovedvarde? Iøjnefaldende hovedstor lyserød sten beliggende på stor grålig sten.

L403 Grus moræneryg med jagtanlæg.

L403: På smal højderyg, der peger vinkelret mod søen, befinner sig et flot skydeskjul A2, en jagtseng A1 op ad større klippeblok samt yderst måske et lille gemme A3.

Desuden findes en hovedvarde lige SV for gemmet, samt endnu en hovedvarde ca. 100 m mod N – lige ved sørredden.

Lige bag højderyggen findes en grus-terrasse med mulige palæo-eskimoiske teltringe

L404: På en moræneryg som løber ned mod vandet, ligger der på det højeste punkt en gammel kødgrav med ganske mange lavbevoksede sten. På græsfladen nedenfor ligger yderligere to kødgrave. Længere mod nord (30 m) en ”ny” mangestensvarde (inuksuk-lignende) på 3 ”ben”, og nedenfor denne et ildsted. 30 m øst herfor findes to hovedvarder.

L500: Nyere teltring over ældre anlæg på moræneryg med mange knogler på overfladen (mest ribben og hvirvelsøjler). Fragmenter af sko, glas m.m. recent teltring. I uren ovenfor (syd for) pladsen er der varder (1 nyere og 6 ældre) og en rævefælde (gammel) På højeste punkt af moræneryggen 5 m V for teltringen findes et 1 m bredt skydeskjul.

L501: 2 skydeskjul, orienteret mod V, beliggende på sydsiden af moræneknold. Ser gamle ud. Hovedvarden er en lille sten på naturlig blok.

L502: Enlig hovedvarde ca. 100 m fra sørbred, placeret på stenet moræneryg, der løber vinkelret på sørbredden.

L503 Telthus på boplads.

L503: Basisboplads m. telthuse og møddingsområder overgroet m. frodigt græs/hønsetarm. Nogle steder eroderes møddingslagene. Alle anatomiske dele repræsenteret.

Typologisk kan telthusenes alder ansłås til 17-1800 tallet.

Anlæg A-K:

A: legehus med indgangsparti. Oval 1,5 x 1 m af barnehovedstore sten. B: Telthus.

C: Jagtseng/depot bag stor blok (1,65 x 0,8 m). D: Telthus. Noget ombygget. Stor blok i bagvæg har trykket rummet sammen. 4 x 4 m. E: Telthus m. stor blok i bagvæg. Ingen køkkenniche. Ovalt rum, nedgravet og omgivet af store sten. 2,8 x 3 m. F: Telthus. G: Telthus med tograve. H: Område m. ældre anlæggsspor? I: Telthus? 4 x 2 m op ad stor blok. Næsten dækket af mos. Er med køkkenniche. J: Telthus. Køkkenniche genbrugt som bolig. K: Depot? 1 x 0,5 m

L601: Skydeskjul bestående af fire sten. Længde: 1,20 m. Afstand mellem skydeskjul og varde ca. 4 m. Afstand mellem varde og formodet kødgrav ca. 5 m.

L602: Velbevaret jagtseng med rundet rektangulær ”bagende”. Formodet køkkenniche på venstre side af ”indgangen”, bygget af 30 cm høje fliser. Delvist bevaret tørve-mur. Nogle vejr-slidte ribbensragmenter findes på N-siden.

L603 Recente teltringe.

A1: Velbevaret moderne telring (3-4 m Ø), kantet 1 m² stort hul i telringens forreste del (flankeret af stenfliser). 15 m NV: redskabs-depot.

A2: Velbevaret moderne telring (som nr. A1).

A3: Telring (recent) uden kantet nedgravning.

A4: 200 m N (på sørredden): kødgrav mellem sten (Thule/lav dækket), mulig hovedvarde på skråningen bag ved.

A5: 300 m N (på sørredden) moderne båd af kanvas og plastik over træ- og plastik ramme.

L604: 2,5 x 1,2 m kammer bygget af sten, højde ca. 60 cm. I kammeret, som er sammenstyrtet, ligger skelettet af en voksen mand (muligvis kvinde), som var krøbling i en grad, så han/hun ikke selv har været i stand til at gå ind til området.

100 m mod Ø ligger et kød-depot (Thule?).

Rekognoscering langs elven, der udløber fra Kakilisattoqs sydlige ende, og ud mod kysten til Salliarssuaq (rute 2) 18/7 – 21/7 2002.
Charlotte Damm, Mille Gabriel og Ulla Odgaard.

Lokaliteter: L405-446.

L405: Dobbelt teltring ca. 4½ m i diameter. Beliggende på gruset plateau over spidst næs i søen. Den dobbelte teltring skyldes nok et telt med barduner. Sandsynligvis yngre end 1920, men ikke helt recent. Fin udsigt i forhold til jagt.

L406: Teltring beliggende ca. 100 m N for lille sø på tør grusbakke. Lidt diffus, men ca. 4 m i diameter med 3 bardunsten mod S. Lige N for teltringen ligger et ildsted med 3 sten (grydekogested).

L407: Kødgrav ca. 1 m i diameter centreret omkring 2 jordfaste klippeblokke. Beliggende på plateau ca. 100 m fra sø. Der er ikke lokaliseret andre anlæg i området.

L408: Lille jagtseng sat af store sten for foden af lav grusryg ca. 50 m fra søen.

L409: Skydeskjul, kødgrav, ildsted.

A1: skydeskjul bestående af 1 stor jordfast sten og 5 store kampesten, beliggende på ca. 10 m høj grusvold 150 m fra søen. Fra skjulet er der utsigt over området mellem de to søer.

A2: På grusterrassen bagved ligger et lille depot og 5 m herfra et lille ildsted.

A3: Kødgrav op ad stor sten – på grusbakke v. for skydeskjul og S for depot/ildsted.

L410: Skydeskjul og hovedvarder.

A1: Ødelagt skydeskjul bygget omkring stor sten, m. ca. 6 mindre sten på hver side.

A2: Længere nede mod søen (ca. 75 m) endnu en lignende struktur.

A3: 50 m vest for A2 findes 3 hovedvarder på store sten, vinkelret på søen.

L411: Grusbanke med to skydeskjul A1 (mod V) og A2 (mod Ø) – ét i hver ende, vinkelret på søen. Skydeskjulene består af en lang bunke sten.

L412: 2 hovedvarder på den smalle (ca. 100 m) passage mellem 2 søer. Varderne er placeret på store sten m. ca. 5 m's mellemrum på tværs af passagen, og de kan være del af en afspærring i forbindelse med rensdyrjagt.

OBS – GPS er indmålt fra kortet, og er derfor måske ikke helt nøjagtig.

L413: Jagtseng og kødgrave.

A1: Stor jagtseng af store sten i 1 og 2 skifter – eller evt. rektangulært telthus mellem to små grusbunker.

A2: Kødgrav/gemme

A3: Kødgrav/gemme

L414: På gruskam, der går vinkelret på elven mellem to små søer, ligger et lille skydeskjul (A1) yderst på kammen. 35 m herfra længere inde på kammen ligger en lille kødgrav (A2), der er ødelagt/åbnet.

L415: Ret stor kødgrav yderst på grusbanke omkring 300 m fra søen. Består af ca. 30 sten – ødelagt/åbnet.

L416: Kødgrav og skydeskjul.

A1: Kantet kødgrav ca. 30 x 50 cm indv. – sat af store sten højt på grusbakke over elven.

A2: Ca. 30 m nedenfor kødgraven findes et skydeskjul

L417: Lille jagtseng beliggende ved klippeblok. Der ligger en hovedvarde ovenpå klippeblokken. Jagtsengens indre mål er ca. 1 x 1 m, og den er sat af små, lave sten. Strukturen giver kun læ, hvis vinden kommer fra NØ.

L418: Kødgrav beliggende op ad stor klippeblok ca. 50 m fra elven, der bugter sig her. Ligger på brun, gruset bakkekam.

L419: Stor teltring med mange små sten beliggende op til stor jordfast sten.

L420: Telring og ildsteder.

A1: rund-oval telring ca. 4 x 6 m. Mange knogler på overfladen – både ribben og lemmeknogler, skulderblade og hofter. Ca. 7 m derfra et lille ildsted A2 enten udendørs, eller muligt palæo-eskimoisk ildsted. Tættere på elven findes endnu et ildsted A3, og lige udenfor teltet endnu et A4.

L421: Lille telring ca. 2 x 2,5 m med stenkonstruktion indvendigt. Beliggende på højdryg over elven (grus-terrasse). Ligger tæt på lille sø mod nord.

L422: Overnatningslejr med 3 store teltringe ca. 4 x 6 m. Desuden to ildsteder – begge op ad en stor sten, vendende ud mod elven. Lejren ligger på lille grusterrasse ca. 10 m over elven. Teltringene er bygget med spredte sten. I hvert tilfælde den ene har bardunstensrække. Desuden findes enkelte spredte knogler, der ser gamle ud.

L423: Kødgrav samt mulig kødgrav bestående af 2 jordfaste blokke samt mange store sten, der er ”tømt ud”. Beliggende på grusterrase over elven.

L424: Teltring – knap 4 m i diameter – og enkelte bardunsten, beliggende på gruset terrasse over elv. Lige udenfor telringen er der to ildsteder, henholdsvis mod Ø og V. Ildstederne består af 4-5 sten. Desuden er der en sort flad sten i telringen (primussten?)

L425: Diffus telring ca. 8 m fra stor stenblok. Omkring denne en del knuste knogler, der ser gamle ud. Et enkelt riffelpatronhylster SAKO 222 + glasskår fra flaske. Adskillige større sten ligger spredt omkring og ind til stenen – ildsteder eller små depoter?. Sandsynligvis har pladsen været besøgt mange gange, da der også ligger sten spredt, som kan have været anvendt i telringe. Ca. 50 m mod V ligger endnu en telring

L426: (Mindst en) telring (ca. 4 x 4 m) på skrånningen 50 m fra elven ca. 15 m over denne. Enkelte gamle knogler, ellers ingen fund (der ligger en død ren). Desuden et ildsted op ad stor sten.

L427: Stor rund telring ca. 4 x 5 m.

L428: Telring som er stærkt overgroet af dværgbirk. Fund af makrel-dåse og faxe sodavandsdåse, måske fra 1970'erne. Man har tilstræbt at lave briksekant. Minder lidt om telthuse med forsænket gulv.

L429: Meget lille (ca. 2 x 2 m) hesteskoformet telring m. tre sten som kan have udgjort et ildsted. Måske legehus?

L430: Jagtseng ca. 1½ x 1 m (indv.) m. sammenstyrtede mure, beliggende op ad stor sten med fin udsigt til ren-stien ca. 6 m derfra. Genbrugt for nylig, da der ligger en samling af kviste, som måske har været brugt til underlag.

L431: Telring

L432: Telring og ildsted.

A1: Dobbelt telring (indv. 4 x 4 m) muligvis hesteskoformet med fortelt og med stor bardunsten 1 m længere ude. Ca. 2 m fra bagvæggen og midt for siderne af teltet findes en ca. 10 cm dyb nedgravning på ca. 100 x 80 cm.

A2: Desuden et ildsted af 7 større sten ca. 7 m V for telringen.

L433: Lejrplads med mindst 3 telringe – den ene måske hesteskoformet, flot beliggende på terrassekanten med udsigt til lille vandfald. Telringene er ret diffuse - har sikkert været genbrugt flere gange? Der ligger enkelte ribbensknogler.

L434: Moderne plads beliggende nedenfor 3-4 m høj klippeformation tæt ved elven i ly af klipperne. Markeret ovenfor med to hovedvarder. Der findes en ”mur” samt et helt overgroet telthus af typen med nedgravet for-rum. Nogle af de store sten er fjernet og sikkert genbrugt i det ret nybyggede telthus af samme slags, beliggende 15 m derfra – dette bliver måske stadig brugt. Endnu et meget overgroet telthus af samme type er beliggende ovenfor klipperne mod Ø. 200 m Ø for pladsen ligger en stor (6 x 4 m) hesteskoformet telring på det flade terræn. Desuden er der endnu en mulig - men ødelagt - telring.

L435: Spor af nu ødelagte teltringe beliggende på det flade grønne område lige ved siden af elven uden daterende fund. Evt. også en ældre mere overgroet teltring, måske ødelagt i forbindelse med den nye.

L436: Dobbelt teltring ca. 7 x 5 m (yderste ring) – altså rund-oval. Indre ring er ca. 1 m mindre. Der ligger et ildsted ca. 8 m derfra. Elven løber kun 7-8 m fra telringen. Ca. 20 m derfra ligger et muligt køddepot. Fund af nogle gamle stykker knogle.

L437: To store kødgrave/depoter + et lille, beliggende på top/kant af grusbakke højt over elven.

L438: Stor lejrplads med mindst 5 telthuse af den moderne type med flisegulv i et par af dem. Desuden et par teltringe og flere ildsteder. Knogler af måske et par rener. Desuden masser af affald i form af: gummisko, dåser, plastik-dunke m.m. Ca. 100 og 200 m oven for pladsen længere Ø på ad elven findes teltringe og kødgrave.

L439: Kødgrav beliggende på stenet skränt udfor tange mellem et meget lille vandhul (sikkert ikke på kortet) og en lidt større sø. Den sidste kilometer før har der ikke været et eneste anlæg. Selve kødgraven har nok været ca. 1,75 m, men stenene er væltet ud. Kødgraven ligger mellem 2 jordfaste klipper.

L440: 2 hovedværder

L441: 1 hovedvarde bestående af to sten. Længere NØ (ca. 200 m) findes en varde med 6 sten.

L442: Yderst på grusbanke længst mod NV findes et lavt skydeskjul (A1) bestående af 10-15 sten. 15 m mod øst endnu et skydeskjul (A2). Dette ligger nærmest midt på grusbanken og består af 2 store jordfaste blokke - derimellem ”opmuret” med sten. Måler indv. ca. 2 m. 25 m mod øst ligger et muligt ødelagt køddepot (A3) ved stor sten. 100 m længere mod NØ på lille grusbane findes et lille skydeskjul (A4) ca. 1 m langt.

L443: Skydeskjul, som er ca. 70 cm langt, beliggende på bagsiden af grusbanke, tæt ind til større stenblok (dysse-lignende).

L444: 1 m lang kødgrav af flere ganske store sten og mange små beliggende på grusbanke ved søen.

L445: Skydeskjul op til 2 m bredt med 3 store jordfaste sten beliggende midt på mindre grustange ud i søen lidt ovenfor skydeskjul nr. L444. Har evt. været brugt i forbindelse med at dyrene er jaget ud i vandet.

L446: Teltring med diam. 2 m beliggende helt op til klippeblok i læ. Evt. med fortelt på ekstra 2 m. Pladsen ligger isoleret i stenet terræn, ca. 2-300 m fra søen. Op ad klippen findes også et udendørs stensat ildsted.

Patron-tekst: V.I.39, 1942, HA

Patronen lå ved ildstedet

Rekognoscering fra Kakilisatooq og sydpå mod Paradisdalen (rute 3) 18/7 – 22/7 2002.
Bjarne Grønnnow, Clemens Pasda og Kerstin Pasda.

Lokaliteter: L504-519 samt L605-608.

L504: Subrecent teltring beliggende på lille gruset plateau 4-5 m over den lille søs niveau 15 m fra sørørden ved søens vestlige ende. Teltringen er hesteskoformet 3,2 x 2,4 m med 4 bardunsten langs hver side. 5 m foran teltringen ses et lille grydekogested op ad en naturlig sten.

L505: Boplads beliggende på en ”rampe”, der løber fra dalstrøget op mellem to rygge. Kan ses på lang afstand p.gr.a. de store klippeblokke, som har givet ly til nogle af boligerne og beskyttet mod SV-vinde. Overfladen er frodig grøn med star, og der er mange løst liggende takker og kranier med takker, hvoraf mange er med savspor.

Anlæg A-Q:

A: Telthus. B: Jagtseng (1,6 x 0,8 m). C: Telthus. Vægge af sten m. tørv. Takker i væg og på gulv (savede). M kogeniche og briksekant (rum: 1,5 x 1,7 m, gang: 1,2 m). D: Cirkel af flade sten i 1 skifte (depot?) Udv. diam 1,2 m. E: Telthus m. rektangulært rum (2,0 x 1,7 m) måske briksekant (?). Niche forrest i boligrum. Gang og kogeniche: 1,7 m. Vægge af store sten + tørv + tak (m. oversavnninger) + knogler fra alle dele.

F: Telthus m. rekt. rum (2,0 x 2,7 m) Gang 1,8 m. Niche i rum. Vægge af sten m. tørveskifter + tak i væg + på gulv (savet tak). Ret overgroet m. birk og pil. G: Telthus m. rekt. rum (2,1 x 3,0 m). Niche i front. Gang: 1,7 m. Vægge af sten + tørv. Savet tak i nichenvæg.

H: Frodig bevokset møddingsområde. I: subrecent ly. J: Telthus m. rekt. rum. Væg m. store sten i 1 skifte. Rum let nedgravet i terræn (2,0 x 2,5 m). Delvist bevokset m. pil og birk.

K: Telthus m. rekt. rum. Tydelig briksekant. Vægge af sten + tørv (rum 2,0 x 2,3 m), gang m. kogeniche: 2,3 m. Tak på gulv m. savspor. L: Gravrøse. Noget sammenstyrtet (2 x 1,7 m)

M: Oval gravrøse. Intakt. Velbygget Ø-V orienteret (2,2 x 2 m). Store fliser og mange mindre sten. N: Oval gravrøse 2 m S for M. Intakt. Bygget af store sten. Ø-V orienteret (2,2 x 2,2 m).

O: Skydeskjul op ad blok. Orienteret mod SV. P: Jagtseng el. rest. af telthus? Rektangulær struktur af spredtstillede sten (3 x 2 m). Q: Telthus m. rektangulært rum (2,4 x 1,2 m). Væg af sten og tørveskifter. Svagt markeret indgang mod V. Overgroet med pil mod S.

L506: Hovedvarde

L507: Kødgrav med kammer på ca. 1 x 0,5 m mellem to store blokke beliggende på sydligste del af blokstrøet ”deltaterrasse”. Kødgraven består af to vægge i 1-3 skifter. Flade dæksten ligger foran den åbnede kødgrav, og spredte marvspaltelemmeknogler ses på overfladen omkring den.

L508: Hovedvarde

L509: Hovedvarde

L510: Skydeskjul bygget i et skifte af ret store blokke, beliggende lige midt i lille pas.

Skydeskjulet vender mod N og har tværmål: 2 m, 80 cm dybt. Indgår i et lille system (L510-L517) af skydeskjul, der ligger på tværs af passet. Passer til en drivjagtsituation, idet passet forbinder to ”frodlige” dalstrøg.

L511: Skydeskjul af ret store blokke. Diam 2,2 m. Dybde 1 m.

L512: Lille skydeskjul af små blokke. Diam: 90 cm, dybde 20 cm.

L513: Skydeskjul. Ganske stort. Diam: 2,1 m, dybde 50 cm.

L514: Skydeskjul, noget sammenstyrtet. Ganske stort. Naturlige blokke indgår. Diam 2,9 m, dybde 1,0 m.

L515: Skydeskjul. Naturlige blokke indgår. Diam: 2,1 m, dybde 0,4 m.

L516: Skydeskjul. Naturlig blok indgår. Diam. 1,1 m., Lige mur.

L517: Skydeskjul. Store sten. Diam: 1,8 m, dybde 50 cm.

L518: Hovedvarde på kant af plateau.

L519 Kødgrav op ad stor sten i forbindelse med kompleks af skydeskjul.

L519: Teltring, skydeskjul, vorder og kødgrave.

På en række af sidemoræne-rygge umiddelbart V for den lille elv, der løber ud i Kakilisatooq søen findes et kompleks af skydeskjul, kødgrave, vorder og andre anlægsspor. Alle anlæg virker ud fra lavbevoksning og tilfygning ganske gamle, men ombygninger/genbrug viser, at anlæggene har været anvendt over en periode. Terrænet og skjulenes placering tyder dog på, at det som udgangspunkt er bygget som et samlet drivfangstanlæg, hvor dyrene har måttet passere ”såten” mellem skjulene. Et par andre skydeskjul kan også have været del i drivfangsten, men er måske snarere brugt i andre jagtsituationer. Der er meget fint overblik over sletten mellem sørerne fra disse morænerygge.

L605: Rektangulær struktur af enkelt-stående sten-fliser. 30 m N herfor findes en hovedvarde af en enkelt sten på stor naturlig blok.

L606: Klippely med næsten lukkede sider (med en tør sten mur) under en overhængende klippe. Muren er af store lavdækkede sten, huller er dækket med ikke lav-dækkede sten. Spredt men tæt ben-distribution (ben i forsk. stadier af vejrförvitring – genbrug af lyet over århundreder?) Et gevir fastgjort med en dynge sten ligger på toppen af lyet. Se i øvrigt s. 95.

L607: Jagtseng ved siden af klippeblok. Hovedvarde på toppen af klippen.

L608: Recent teltring (ca. 3-4 m Ø) kantet/oval med tre sten på hver side indvendigt og tre flade sten Forrest.

Rekognoscering fra fjeld-området lige S for Eqalummiut og langs ruten over fjeldet sydpå (rute 4) 23/7 – 1/8 2002.

Charlotte Damm, Mille Gabriel og Ulla Odgaard.

Lokaliteter: L447-476.

L447: Ved sø i fjeldet ovenfor Eqalummiut findes 8 sten op ad stor jordfast sten. Måske et depot eller et skydeskjul – tvivlsomt - måske natur.
Endnu et muligt skydeskjul ca. 20 m mod SØ

L448: 2 mulige hovedvarder hver med 1 sten på blok

L449: 2 mulige hovedvarder ved elv-løb.

L450: Mindst 3 hovedvarder opover grus-ås/bakke. Dette landskab har færre ”naturlige” vader, som kan forveksles med menneskeskabte.

L451: Stort flot buet skydeskjul (A1) ca. 250 cm langt samt et mindre (A2) som er mere diffust ca. 20 m mod NØ

L452: Stort skydeskjul (af 10 hovedstore til meget store sten) liggende i forlængelse af stor jordfast sten ca. 1 m høj. Ca. 15 m mod NØ findes et mindre skydeskjul af 5 sten.
På plateauet ovenfor ca. 100 m mod NØ ligger 4 tydelige skydeskjul. Indimellem er der flere (ca. i alt 8) skydeskjul.

L453: Hovedvarde på stor sten midt i stort åbent landskab S for Eqalummiut. Er synlig på 200 m's afstand.

L454: Hovedvarde på ruten fra Eqalummiut. Ses tydeligt fra dalstrøget, som ruten går ad. Fra dette sted ses også nogle meget store klippeblokke – på den ene ligger fire hvide sten.

L455: Skydeskjul af kantede, skarpe sten. Her fra ses et par vader mod S og Ø

L456: Skydeskjul af 8-9 sten beliggende 9 m fra stor hovedvarde, som indgår i ruten fra Eqalummiut.

L457: Skydeskjul af 4-5 sten på stor blok beliggende i blokmark.

L458: Område med 2-3 jagtsenge, et muligt ly med mur samt en mulig kødgrav. Dette område ligger antageligt 1 dagsmarch fra Eqalummiut. Fra området er der fin udsigt over et stort planere landskab med megen blokmark. Der er fundet 1 skydeskjul i denne, men der kan være flere.

Der går tilsyneladende mindst 2 vaderuter over dette område – en som går vest om den værste blokmark, ganske højt i terrænet og som fører til jagtsengene, og en anden, som går mere tværs gennem landskabet. Fra A1 – den vestligste ”dobbelt” jagtseng er der ca. 100 m til den østlige (A2) ved stenblokken. Denne stenblok udgør et muligt abri/ly med en opmuring mod nord. Syd for blokken er der en omrodet kødgrav. Rundt om hele plateauet/området er der en række vader, som til dels kan være vanskelige at skille fra naturlige – i hvert fald i 2002 (ny mos/lav vækst m.m.)

A1: Jagtseng(e) af op til 30 cm høje sten. Den ene er rund og sammenbygget med den anden, som er aflang og firkantet.

A2: Jagtseng på ca. 2 x 2 m indre mål. En del af muren er nu væltet indad. Beliggende ca. 5 m fra klippely med kødgrave. Fint overblik over ur, hvor der blev fundet et skydeskjul.

L459 Anlæg 1. To sammenbyggede jagtsenge – en rund og en aflang firkantet.

L459: Skydeskjul beliggende i stenet terræn på ruten fra Eqalummiut

L460: Lille plads med tre jagtsenge beliggende med ca. 12 m afstand nedenfor stenet bakkekam. Ovenfor de to jagtsenge på den stejle bakkekam står en ”seide” eller en fugle lignende varde, bestående af en hvid iøjnefaldende sten. I umiddelbar nærhed ligger desuden mindst 3 skydeskjul. De to jagtsenge ligger ca. 50 m fra elven, og navnlig A1 er meget våd/oversvømmet.

Desuden skydeskjul af 4 sten på 1-2 jordfaste blokke lidt nedenfor grusbanke ned mod søen i let blokmark. Mindst yderligere 2 skydeskjul ligger oppe på grusbanken.

L461: A1: Rektangulær jagtseng. Markeret af lille lyserød hovedvarde. Ligger kun 15-20 m fra klippely med lille jagtseng og ca. 50 m fra mulig kødgrav. Giver et meget gammelt indtryk. Ca. 12 m længere mod NØ ligger en lille opmuring ved stor fjeldblok, som sammen med et par jordfaste sten danner en jagtseng (A2). 4 m S for A2 ligger en lille jagtseng (A3) op ad stor blok. 25 m Ø for A3 ligger en mulig kødgrav (A4) på stor blok.

L462: Mellem store stenblokke i markant klippeformation ligger mulig jagtseng (A1) med udsyn til søen. Ligger direkte nedenfor meget markant varde. Klippeformationen (ca. 30 x 30 m – 10-15 m høj) er flad øverst – her ligger en del småsten, evt. brugt til skind- eller kødtørring.

Ca. 20 m S for jagtsengen med udsigt mod V ligger endnu en lille jagtseng (A2).

Ca. 100 m længere mod S ved sørbredden ligger et stort skydeskjul (A3).

L463: 40 m fra sørørsiden står en stor (som en mellemstor hund) gul sten med fugle- (eller hunde-) lignende facion. Den er placeret på en flad sten, med et lille udvalg af mindre sten liggende foran sig. Det kan være naturen og tilfældet, der har stået for arrangementet, men den står og ser meget iøjnefaldende ud midt i ruten.

L464:
Lille
telthus.

L464: For enden af sø ca. 50 m fra bredden ligger en lille plads med to jagtsenge eller telthuse – muligvis et af hvert. Begge er bygget af de kantede sten, der findes i området, men der er fortrinsvis anvendt flade, kantede sten. Op ad den bratte fjeldskråning N for pladsen findes flere naturlige afsatser op ad bratte klipper, som har kunnet fungere ideelt som rastepladser. I 2-3 tilfælde er der muligvis antydninger af gamle jagtsenge. En er markeret med varde oven på klippen. SØ herfor findes desuden et skydeskjul.

A1: Jagtseng (eller snarere ombygget telthus) med rumadskillelse og lille niche.

Rumadskillelsen kan muligvis repræsentere en briksekant, men stenene er væltet rundt.

Muligvis repræsenterer anlægget to faser, hvor rumadskillelsen er kommet til senere.

A2: Jagtseng. En del flade blokke ligger øverst i stenstrukturen. Enkelte løse sten, som kan have indgået, ligger rundt om.

L465: Ved enden af søen, et lille stykke oppe ad skråningen mod eidet over til næste sø ligger en plads med fire jagtsenge. Terrænet er stenet med mange store jordfaste blokke. Der er fint udsyn mod søen i NV, og området hvor ruten går tilbage mod Eqalummiut.

Længst i SØ ligger A1: en lille jagtseng på ca. 2 x 2 m (indre mål ca. 1 x 1½m).

2 m mod N ligger A2: en ca. 5 m lang rektangulær jagtseng med en del flade heller, der i S-enden er væltet indover. Stenene ligger godt dybt i vegetationen og giver anlægget et gammelt udtryk. 3 m længere mod N ligger A3: en mellemstor jagtseng (ca. 2½ x 1½ m indvendigt målt) med færre heller og flere ”tykkere” klodser.

Ca. 10 m længere N, på den anden side af store faste blokke ligger A4: en stor jagtseng med en del flade heller som alle er væltet. Her ligger også et skelet af et rensdyr (moderne).

Jagtsengen ligger i ly af ca. 3 m høj terrasse-kant med meget store sten.

Lige V for anlæggene, som er beliggende på det eneste plane område i nærheden, løber en lille bæk. Ovenfor går ruten i store blokke

L466 – Meget stort skydeskjul. 3 m langt, 50 cm højt.

L466: Lokalitet på lav grusbane i meget let fremkommeligt terræn: A1: stort skydeskjul/jagtseng, A2: skydeskjul, A3: stort skydeskjul/jagtseng og A4: varderække. Desuden en del mindre skydeskjul og varter. Varderækken løber hele vejen over højdedraget. Måske drivfangstanlæg? Fortsætter ned langs den bananformede sø. Fra højdedraget er der godt udsyn hele vejen rundt. En del knogler, men ingen der med sikkerhed kan tilskrives et anlæg.

L467: Skydeskjul beliggende 2 m fra søbredden.

L468: Skydeskjul af 4 sten på større stenblok, beliggende ret højt – og vinkelret på skråningen over søen.

L469: Jagtseng bygget af store og mindre sten – op til 30 cm høje. Stenene ser ikke ud til at have stået mere oprejste end nu. Overdel af kranium m. stort gevir ligger nedenfor.

L470: På næs i lille sø findes et muligt ildsted, bygget i en ”stenboks” – med bagside og top men åbent mod vand-siden – markeret af hovedvarde på toppen.

L471: Skydeskjul af 8-9 sten op ad større jordfast blok, med udsyn mod N. Godt 1 m bredt, beliggende på lille grus-knaus ved sø. Fint område med vand, gode muligheder for telting m.m.

L472: A1: jagtseng på ca. $1\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ m (indv.), stenene er væltede, og den ser gammel ud, da der er meget mos omkring stenene. Ligger 4 m nord for stor stenblok i flere stykker. 10-15 m S for stenblokken ligger et muligt skydeskjul (A2) af 3 sten på en større blok. De små sten er kraftigt bevokset med mos. Hele anlægget ligger på gruset område vest for grusryg, der løber SØ for søen.

Ca. 50 m mod nord på lille næs ligger der yderligere nogle skydeskjul.

L473: Lille jagtseng beliggende på lav skråning ca. 50 m fra - og med udsigt over elven, som løber ned til søen fra vest. Jagtsengen er bygget op ad to jordfaste blokke.

Ca. 7 m mod øst er der en mulig mindre jagtseng op til jordfast blok med en lille sten ovenpå. Øst for dette ligger der igen 2-3 store blokke.

L474

Plads med 4 anlæg på plant område op ad stejl klippe ca. 10 m over søen, ca. 50 m fra denne. Der ligger desuden 3 mulige skydeskjul 10-15 m fra anlæggene.

A1: Jagtseng eller telthus? Placeret tæt op ad 5 m høj, rød (af lav) klippevæg. Man har muligvis haft teltdugen forbundet til klippevæggen. Mange mindre sten er faldet ned fra klippen i strukturen. Ca. 3 x 2 m indre mål.

A2: Lille struktur af store sten. Ser gammel ud/overgroet af lav. Da der er briksekant er der sandsynligvis tale om et telthus af Ældre Thule typen.

A4: ligner A2

L475

Jagtseng beliggende på den ene side (N) af ”naturligt” hunting drive på mindre plateau ret nedenfor bjergknaus 30 m fra søen. Mange større og mindre løse sten på bjergene rundt omkring.

L476:

A1: Jagtseng af store kantede sten op ad klippe. Meget overgroet. God udsigt til søen. Ovenfor ligger endnu en jagtseng (A2) op ad faste klippeblokke.

A3: skydeskjul af 8-9 sten, til dels ovenpå hinanden ind til stor blok og ovenpå fast fjeld. Anlagt ved dyresti og nær flere varder.

L463 – Varde? af dyrelignende form.

**Rekognoscering i Ungooriarfik, Innajuattoq og Qamarngit aasivii syd for Tasersuaq
(Kangerluatsiarsuaq) nord for Qangattap kuua (rute 5) 23/7 – 1/8 2002.**
Bjarne Grønnow, Clemens Pasda og Kerstin Pasda.

Lokaliteter: L520-552 samt L609-613.

L520: Hovedvarde. Bemærk pos. ikke helt nøjagtig – er indmålt fra kort.

L521: 2 hesteskoformede jagtsenge af store sten beliggende på blokfyldt endemoræneryg, der slutter ca. 50 m fra sørøvredden. Stenene bevokset m. sort lav og begge jagtsenge ser ud til at være meget gamle (tidlig Thule-agtige). 30 m over søen.

Anlæg A: jagtseng, gammel type. 1) og 2) er markante karmsten.

Anlæg B: 1) og 2) er markante, meget store ”karmsten”. 3) er knækket flise.

L522: Hovedvarde

L523: Kødgrav i passet Ø for Qamarngit-søen.

L524: Hovedvarde

L525: Hovedvarde

L526: Hovedvarde

L527: Recent teltplads

L528: Recent teltplads

L529: Boplads

Tomt D er særdeles velbevaret m. høje tørve/stenskifter (op til 80 cm høje) og markant briksekant. Gulvflade ca. 20 cm under brikse-niveau. Bemærk side niche (ca. 50 x 40 cm), der er ca. 40 cm over gulvnivear.

X = dendroprøve af tyk pilegren udtaget.

Bopladsen ligger i pile/birkebuskads mellem mange meget store blokke fra uren bag bopladsen. Buskadset afbrydes af flader m. tæt græs (”golfbaner”) Ca. 35 m fra sørøvredden. Anl. A: Telthus m. megen tørv i væggene (tørve/sten-skifter). Tørvevæggene bevaret i op til 40 cm’s højde. Kraftigt bevokset m. mos og pilebuske. Boligrum: 2,0 (dybde) x 2,6 m (bredde). Rektangulært. Ældre knogler sidder i vægtørvene. Indg.: 2,0 x 0,6 m. Køkkenniche ses ikke.

Anl. B: Ly. Halvbueformet tørvemur 1,9 m lang. Renkranium m. skærespor indgår i konstruktionen. Ældre knogler i vægtørven.

Anl. C: ”Hule” under blokken m. marvsp. knogler. Alle dele af dyret repræsenteret.

Anl. D: se særlig beskrivelse (vend)

Anl. E: Telthus. Kun tørv i vægge. Meget sammenfalden. Synes at være af rektangulær type. Rum 2,1 x 1,8 m (bredde).

L530: Telthuse

Fire strukturer beliggende eksponeret for vinden på toppen af højderyg.

Alle sten er dækket med lav, overgroet (delvis totalt) af dværgbirk. Mos imellem stenene.

Anl. 1: Cirkulært arrangement af sten (10-20 cm høj dynge).

Anl. 2: Cirkulær stenmur (køkkenniche af 3?) solidt bygget af mange sten.

Anl. 3: Lettere bygget cirkulær struktur.

Anl. 4: Cirkulært arrangement af sten.

L531: Subrecent teltring i ly af stor blok. Primussten og grydekogested.

L532: 2 skydeskjul i ly af stor blok.

A: 1,5 m lang

B: 4 små sten, der støtter en kantstillet flise (2 små sten på hver side).

L534 Subrecent boplads bestående af to teltringe med dobbelt stenkreds.

L533: boplads

Anlæg A - N:

A: Telthus m. rundet boligrum og niche. Halvt indgravet i skråningen. Rum: 2,5 x 3,6 m.

Gulv + gang: 1,8 x 0,6 m. Niche: 1,7 x 1,0 m. Meget sammenstyrtet og overgroet af græs.

B: Telthus m. rundet bolig og niche. Let indgravet i skråning. Rum: 2,7 x 3,1 m. Niche: 1,2 x 1,2 m. Meget sammenfalden og græsbegroet.

C: Telthus. Indgravet i skråning. Helt sammen-falden. Total længde 3,8 m. Max. br. 1,4 m.

D: Helt sammenfalden nedgravning m. lav tørrevæg mod S. Telthus? Knogler i "gulvlag" 2,4 x 1,6 m.

E: Telthus m. lave, velbevarede tørrevægge m. enkelte sten i bund af væggene. Lille niche i frontvæg. Rekt. rum (2,0 x 2,0 m) Gang 1,6 x 0,6 m.

F: Telthus m. tørve/stenvægge. Niche i frontvæg. Subrekt. rum: 2,4 x 2,1 m. Gang: 1,9 x 0,6 m.

G: Telthus m. tørve/sstenvægge. Rektangulært rum (2,0 x 2,1 m). Niche i sidevæg. Gang 2,0 x 0,6 m.

H: Telthus 30-40 cm nedgravet. Overgroet m. birkekrat. Rundet boligrum (2,7 x 2,5 m). Køkkenniche: 0,8 x 0,8 m.

I: Nedgravning 20 cm dyb. Overgroet anlæg?

J: Lille telthus? Måske m. briks. Let udgravet. L: 2,2 m. Br.: 1,5 m.

K: Telthus. Indgravet i skråning: Rundet boligrum (2,4 x 2,9 m) Meget sammenfalden og overgroet.

L: Telthus. Indgravet i skråning. Rundet boligrum (2,5 x 2,5). Meget sammenfalden.

Køkkenniche ca. 1,3 m i diam.

M (se tegn. denne side): Telthus. Indgravet i skråning.

N: Renjægerly under klippe. En del ældre takker men også recent aktivitet. God udkigspost!

L534: Subrecent boplads på gruset slette bestående af 2 teltringe af hesteskoform m. dobbelt omkreds. Stenene er indtil hovedstore. Enkelte knogler. Begge ca. 4 x 3 m indv. mål.

L535-L537 (samme lokalitet)

L535: Skydeskjul – halvmåneformet. Orienteret mod Ø. Diam.: 2,4 m – dybde 1,1 m.

Ligger med meget fint udsyn ca. 5 m over sletten. Efter lavvækst at dømme af ældre dato. 40 m til lille dam.

L536: Blot 10 m syd for L535 ligger et halvmåneformet skjul 3-4 m over slettens niveau. Bygget af store sten (20-40 cm i diam.). L536 fortsat: Diameter: 2,0 m, dybde: 0,6 m. Orienteret mod SØ. Meget tilgroet m. lav og birk. Af ældre dato.

L537: Skydeskjul. 20 m V for L535 ligger endnu et skjul op ad en stor, naturlig blok. Orienteret mod Ø. Samme højde over sletten som L535. Diameter: 1,8 m, dybde: 0,5 m. Også bevokset m. birk og lav.

L538: Lille grydekogested (3 sten) op ad naturlig blok. Noget tilgroet m. stenbræk og lav.

L539: Teltring af små (næve-store) sten. Ikke nok bevaret til mål af diam.

L540: Hovedvarde? Meget stor, lys sten på stor naturlig blok.

L541: Halvbueformet skydeskjul bygget af store sten (40-50 cm i diam.) på lav moræneryg. Lav- og birkebevokset. Orienteret mod Ø. Beliggende i pas højdens sydlige del ca. 50 m N for lille sø. Diam.: 1,9 m – dybde 40 cm.

L542: Subrecent teltring beliggende i smal passage ml. terrasser/ur og sø. Mål: 3,5 x 2,5 m oval form med enkelt række sten.

L543: Tre jagtsenge - A: Rektangulær ramme bygget af store sten. 1,8 x 1,2 m under stor udhængende blok. Bevokset med mos og bregner. B: Oval jagtseng, 3 skifter sten. 1,8 x 1,5 m. Gammel (lav og birk). C: Rektangulær jagtseng, 2 skifter, 2,8 x 1,7 m med indgang. Bevoksning af birk og pil. Gammel. Bygget op ad blok.

L544: Fangstsysten

A: Kødgrav el. flerstensvarde af store sten. B: "Skrabebräts"-varde. C: Lille skydeskjul eller sammenfalden flerstensvarde. D: Mulig tre-stens varde. E: Flerstensvarde af store sten (50 cm høj). F: To-stens varde på blok. G: Flerstensvarde på blok (store sten). H: Trestensvarde på blok / el. skydeskjul.

L545: På første lille moræneryg V for vådområdet findes A: "Skrabebretvarde" el. skydeskjul. B: Sammenstyrtet varde (sten omkring lille naturlig blok) på toppen af lille morænekold

L546: Telthus (2 sammenbyggede?) af "gl. Thuletype". Beliggende på moræneryg mellem lille sø og Tasersuaqs bred (ca. 50 m herfra). Ca. 10 m over T's niveau. Bygget af store sten. Mål: rum A: 2,3 x 2,1. Niche: 0,8 x 0,5 m. Rum B: 2,8 x 1,7 m.

L547: Teltring af ældre dato beliggende lige Ø for yderste næs ud mod Tasersuaq. Under nedstyrting p.gr.a. erosion i stejl søbred. Ca. 3 x 2 m. Enkelt række sten. Spredte knogler, men måske fra nyere aktivitet.

L548: Recent teltring (dåser, nylonsnøre etc.) + indsamlede takker + 50 m derfra i sydlig retning v. lille sø 3-4ubrecente teltringe (regnes for samme lokalitet som L548).

L549: 2 skydeskjul.

A: halvbueformet skydeskjul på lille endemoræneryg ca. 75 m fra elven og ca. 10 m over elvens niveau. Orienteret mod SV. Diam.: 1,7 m, dybde 0,5 m.

B: Ca. 15 m ØSØ herfra findes lille skydeskjul? bestående af tre hovedstore sten.

L550: Palæo-eskimoisk teltring (med prøvehuller).

L550: Palæo-eskimoiske teltringe

A: Oval teltring m. midtergang. B: Mulig teltring m. midtergang. Oval 3,3 x 4,0 m overgroet m. birk (delvis). C: Mulig struktur. Ødelagt af frost.

Pladsen ligger på flad moræne/delta-terrasse omkring 4 m over sletten. Meget fint udsyn mod sydlige og vestlige retninger.

Prøvehul 1 i struktur A: 25 x 50 cm på tværs af midtergang. Trækulsprøve samt afslag herfra.

L551: Recent sommerlejr med mange nyere teltringe (5-7 stk.) m. nedgravet gulv. Store teltringe. Mængder af rensdyrknogler og enkelte moskusoksekognogler. Moderne affald (tøj,

primus m.v.). Kunne fint være udgangspunkt for etno-arkæologiske undersøgelser. Ringe af ribben sandsynligvis brugt ved skindtørring.

Her er dog også spor af ældre bosættelse i form af et gammelt tørvemursforløb.

L552: Stor naturlig blok indgår i halvcirkel形成 skydeskjul, der er orienteret mod Ø. På lav terrasse (ca. 25 m fra elven og 8 m. over niveau).

Diameter: 1,75 m, dybde: 70 cm. Ren-stier passerer lige forbi på terrassen.

L609: Klippely med jagtsenge

L610: A + B: skydeskjul (lav-dækkede sten). C: 3 skydeskjul (1, 2 og 3) omkring en cirkulær struktur af tæt lav-dækkede sten, som er delvis dækket af silt og grus.

Prøvehul: ingen fund / intet trækul. Måske genbrugt palæo-eskimoisk teltring eller rævefælde?

L611: Kantet ildsted under overhængende klippe. Ca. 40 cm over sø/dal bunden.

L612: Recent stensætning: nogle hovedstore sten i delvis rektangulær struktur.

L613: Halv-cirkel af hovedstore sten (længde 150 cm, dybde 50 cm) orienteret mod NØ midt på slette. Måske telt-beskyttelse – eller skydeskjul?

**Rekognoscering nord for Kangimut kuuttoq og Atanillat tasersuat (rute 6) 31/7 – 2/8
2002.**

Bjarne Grønnow, Clemens Pasda og Kerstin Pasda.

Lokaliteter L553-557, L614-617 samt 621.

L553: 2 jagtsenge beliggende på Ø-siden af lille endemoræne lige Ø for søens udløb på elvens N-bred, ca. 100 m fra denne. A: er hesteskoformet m. tørve/sten vægge – måske et lille telthus. Overgroet m. mos og star. 2,5 x 1,2 m. B: lige S herfor er rektangulær 1,75 x 1,8 m bygget af store sten. Overgroet m. mos.

L554: Varde-system af hovedsageligt hovedværder.

Samme lokalitet som L19 registreret i 2001, men mere detaljeret og udvidet.

Varde-systemet kan have hindret Ø-V trækkende dyr i at passere ryggen og ledt dem ned langs sørredden eller have samlet dyrene i uren Ø for ryggen. Hele drivfangstsystemet er omkring 250 x 250 m.

A: hovedvarde på blok. B og C: tostensvarde på blok. D, E, F, G, H, I og J: hovedvarde på blok. K: tostensvarde på blok. L og M: mulig hovedvarde på blok. N, Q - S: hovedværder på blok.

L555: Varde-system 500 m Ø for L554. Dette lille system hænger sandsynligvis sammen med L554, idet det kanaliserer dyrene ind i dalen mod blokmarken foran moræneryggen ved L554. A, B, C, D: hovedværder på blok. E: Tostens-varde på blok. F, G, H, I: Hovedvarde på blok.

L556: Skydeskjul af 4 sten på blok. 2 hovedværder er beliggende syd herfor. Skydeskjulet ligger ca. 50 m over søens niveau og ca. 500 m fra sørredden mod nord. Skydeskjulets mål: diam: 90 cm, dybde 20 cm.

L557: Jagtseng beliggende næsten for enden af sparsomt bevokset moræneryg, lige op til lille bækleje. Ca. 200 m fra sørredden og NØ for overgangsstedet v. søens Ø-ligste ende, 10-20 m over søens niveau.

L614: Kantet jagtseng af enkeltstående stenfliser (30 cm højde). Længde: 160, bredde 130 cm.

L615: To skydeskjul orienteret op mod elven samt en hovedvarde på en ”pas-situation” på en højdekam, der løber fra skråningen til elven, 100 m fra L16 (klippely med stensætning).

L616: To skydeskjul og køddepot.

A: skydeskjul længde 180 cm, dybde 50 cm, orienteret mod Ø. B: skydeskjul længde 125 cm, dybde 20 cm, orienteret mod Ø. C: køddepot

L617: Velbevaret række af hovedværder (sjældent to-stens) over mere end 2 km over hele den nordlige skråning af Atanitlat tasersuat ”begyndende” i den Ø-lige del af søen, ”sluttende” i den V-lige i ca. 840 m’s højde.

Q-X, M-P, A-C, E-J: hovedværder (enkelte sten på store naturlige blokke).

D: en hovedstor sten ved siden af mindre sten (hovedvarde eller naturlig?), begge på stor naturlig blok. K: to sten ovenpå hinanden. L: to sten ved siden af hinanden på toppen af en større sten.

Varde-systemet fortsætter mod vest

Nr. 1: sten på klippeblok.

Ca. 200 m V: nr. 2: sten på klippeblok (gps $50^{\circ}06'340''$, $66^{\circ}22'700''$)

Ca. 50 m V: nr. 3: ødelagt varde af mere end 4 sten.

Ca. 50 m NV: nr. 4: sten på klippeblok.

Ca. 200 m V: nr. 5: sten på klippeblok

Ca. 50 m V: nr. 6: sten på klippeblok

Ca. 50 m V: nr. 7: sten på klippeblok

Ca. 50 m V: nr. 8: sten på klippeblok (gps $50^{\circ}06'543''$, $66^{\circ}22'644''$ og 840 m.o.h.)

L621: Skydeskjul af 7 store sten på en række beliggende 30 m fra søen, 10 m over sø-niveau.

L14 VEST:

Desuden viste det sig, at der V for L14, som blev registreret sidste år, fandtes fire telthuse og en kammergrav med skelet af et ca. 3-årigt barn.

L14 vest er beliggende ca. 200 m V for L14 øst på en flad, blokstrøet moræneryg ca. 15 m over søens niveau.

A: Kammergrav m. barneskelet.

B: Telthus op ad stor blok (bevokset m. hønsetarm, star stenbræk)

C: Telthus. Sten/tørvemur. Rum $2,0 \times 1,5$ m. Køkkenniche gravet ind i skråning ($0,7 \times 0,7$ m) Bevokset m. star og hønsetarm.

D: Telthus m. sten/tørvemur (få rester af tørv). Rum $2,3 \times 1,9$ m. Måske lille niche i NØ-væg.

E: Telthus. Dobbelt telthus/ombygget, stort telthus?. Sten/tørvemur. V-lige del delvis indgravet i skråning. Mos, græs, hønsetarm. Sydlige del: Rum: $2,1 \times 1,4$ m, gang: $1,1 \times 0,6$ m, niche: $1,5 \times 1,2$ (noget usikker tolkning).

Nordlige del: $2,1 \times 0,9$ (sammenstyrtet) (mur-reste ud i 2 m's bredde).

F: lidt diffus rektangulær stenramme. Ombygget jagtseng? To-tre delt. Totalmål: $3,5 \times 2,1$ m. Græs, star, hønsetarm, mos. Sort lav på stenene.

Rekognoscering langs Tasersiaq's N-bred (rute 7) 5/8 – 9/8 2002 .

L558-564 samt L618-620.

Bjarne Grønnow og Clemens Pasda.

L558: Stor basislejr beliggende på den V-ligste del af ”overfartstedets N-side ca. 30 m over søens niveau og 150 m fra søbredden for fodden af lav ur. (Præliminær registrering på grund af tidspres).

I alt 6-8 telthuse + min. 1 teltring.

Telthusene er sammenbyggede og ombyggede. Der er 2 rektangulære tomter.

Mængder af knogler på pladsen også i tørvelag af en vis fylde.

Dele af kajak eller sejldugsjolle. Der ses ”industrisøm” i båd-delene. Ræling stykker. Desuden mange savede takker.

Video og fotodokumentation.

Obs: L558 kan udemærket være identisk m. nr. 8 på fortidsmindekortet.

L559: Teltring og jagtseng

Sub-recent teltring. Beliggende lige bag selve søbredden. Størrelse ca. 5 x 3 m.

L560: Jagtseng bygget af små (hovedstore) sten sat i en trapezformet ramme. 1,4 x 2,6 m
Beliggende på sandet terrasseflade blot 5 m fra kanten ned til søen (ca. 10 m over søens niveau).

L561: 1 telring (gammel) og 1 jagtseng beliggende ved lille erosionskløft i den stejle søbrink ca. 20 m fra selve søbredden og 10 m over sø-niveau.

Teltringen: hesteskoformet, dobbelt 4 x 2 m. Jagtsengen: 2 m i diameter, små sten (måske legetelt?).

L562: 3 mulige telthuse af tidlig Thule-type på moræneryg ca. 50 m over søen på den yderste Ø-lige af sletterne v. overfartsstedet.

L563 – telthusanlæg K.

L563 Boplads ved den "knækkede" blok.

Pladsen er beliggende ved det smalleste sted på Tasersiaqs N-bred bag en lille knold, der er ca. 50 m over søens niveau. Herfra er der meget fint udblik til Ø og V langs alle renstierne. Området er blok-bestrøet men med grønne "golfbaner". De fleste anlæg ligger i ly af den store "knækkede" blok på dennes Ø-side.

A: Telthus ca. 3 x 2 m ombygget til kødgrav og læmur (observationspost). Knoglefragm. efter marvspalting ligger på overfladen. B: Ly under klippeblokken med store flade sten på gulvet. Savet tak, tørv i muren. Har flere rum. Total 4,5 x 2,2 m. C: Lille jagtseng? med tørv mellem stenene 1,7 x 0,9 m. D: Teltring/telthus? bygget af mindre, spredte sten 3,5 x 2,6 m.

E: Telthus med briks, rektangulært grundplan og niche i forvæg. 1,8 x 1,7 m.

F: Lille hesteskoformet stenbygget (små sten) struktur (legehus?) 1 x 1 m. G: Rævefælde af klapptypen. H: Varde af flere sten. I: Telthus af meget store sten, som er noget ombygget.

(Ældre Thule?) Rum: 2,5 x 1,5 m. J: Telthus med rundet rum og niche. K: Telthuskompleks med både rundede og rektangulære rum, som en veritabel "hushøj" med mødding foran. Spor af mange ombygninger. Tørv i murene. Total: 6,9 x 4,5 m. L: Rest af telthus med store sten (ældre Thule?) 2,4 x 1,6 m. M: Telthus? Ældre Thule telthus? N: Telthus af meget store sten. Med briks. 2,4 x 1,9 m (ældre Thule?). O: Telthus af store sten med rektangulære rum og stor køkkenniche. Ombygget. Rum: 1,8 x 2,7 m. Niche 1,2 x 1,0 m. P: Telthuskompleks. Stort telthus m. tørv og tak i væggene. Flere ombygninger. Total: 4,0 x 1,5 m.

Q: Telthus af meget store sten (op til 180 cm i diameter) m. briks og måske køkkenniche.

Rum: 1,8 x 1,6 m. Ældre Thule?

R: Telthus af store sten m. briks og køkkenniche. Ældre Thule. Rum 2,0 x 2,1, niche 1 x 0,6 m. Total længde 3,7 m.

L564: Telthus og ly op ad stor flækket blok ca. 400 m Ø for L563 og ca. 75 m over søens niveau 200 m fra bredden. Kunne desværre ikke checkes nærmere på grund af moskustyr.

L618: Velbevaret jagtseng med "åben" vestlig side. Sten fra denne side blev (sandsynligvis) brugt til en teltring 4 m mod V.

L619: Fire skydeskjul.

A: 8 sten (sort lav), længde 220 cm, dybde 40 cm, orienteret mod SØ, halvcirkel.

B: 9 sten (sort lav) på 2 naturlige blokke, længde 200 cm, dybde 20 cm, orienteret SØ, halvcirkel. C: Omkring 7 sten (sort lav) mellem mindst 3 naturlige blokke, længde 160 cm, dybde 50 cm, orienteret SØ, halvcirkel. D: Omkring 10 sten (sort lav), længde 190 cm, dybde: 5 cm, lige linie, orienteret m. S.

L620 Klippely, depoter.

A: klippely af blokke på 60 cm's højde (V-siden), forsiden ødelagt, inden for er tørvelag synlige mellem sten. B: bord-lignende arrangement af flade sten (depot?). C: nogle sten placeret i et cirkulært arrangement. D: Åben kød-grav, bunden dækket af små sten.

E: sekundær, mindre (kød?)depot. x1 = pileskaft af træ x2 = knogle-prøve

Rekognoscering S for Tasersiaq i det V-lige område (rute 8) 11/8 – 13/8 2002.

Charlotte Damm, Mille Gabriel, Bjarne Grønnow og Ulla Odgaard

Lokaliteter: 477-499, L565-567 samt L701-713.

L477: Vardesystem af 5 hovedvarder fra toppen af klippeknold lige ved Tasersiaq. En varde står på toppen – de 5 andre står med ca. 20 – 30 m's mellemrum, de 4 på en linie. Der er mange naturlige sten egnet til skydeskjul, men muligvis også enkelte diffuse konstruerede og et muligt (men meget stort) ildsted af 3 ca. 40 x 40 cm i diameter store sten.

L478: Skydeskjul på lav forhøjning med udsigt til fladere terræn, ca. 150 m fra søen/Tasersiaq.

L479: Lille telthus med indgang mod Tasersiaq (ca. 200 m væk). Indgangen er mellem to jordfaste klippeblokke. Briksen er muligvis markeret af en kant. Foran telhuset er der meget mos (mødding?). Lige ved siden af (2m) ligger mulig/utydelig teltring – måske palæoeskimoisk?

L480: Skydeskjul af to hovedstore sten på jordfast sten beliggende på en forhøjning ca. 10 m over Quantum lake.

L481: Varderække (4 stk. varder) dels langs NV kanten af og oppe på ryg/knold. 50 m NØ for varderækken findes et stort kødgemme af mange små sten ca. 1,3 x 1,3 m og 40 cm højt. Varerne består af hver 1 sten, bortset fra den på toppen, som har 2 ved siden af hinanden. Kød-depotet har kun lidt mos/lav og giver indtryk af at være relativt ny. Nede ved Tasersiaq står en stor flerstensvarde, som måske markerer depotet.

L482: Række eller system af 5 varder, der står i en bue vinkelret på Tasersiaq. Varde 5 (længst væk fra søen) ligger ca. 150 m fra sørredden.

L483: Telthus, depot, skydeskjul, varderække samt ringe af mindre sten på plant og glat fjeld. A1: Lille telthus med "flisegulv" af sorte flade sten. I nærheden findes et gemme, en bambusstang (320 cm lang) samt fund af et glas med låg – med et stk. snor i. Telhuset ser dog ældre ud end disse fund. A2: 8 m SSV for A1 et depot 50 x 75 cm af 5 mellemstore og en del mindre sten op ad stenblok. Helt ind til dette lå en bambusstang (3,20 m). A3: Ca. 50 m vest for disse anlæg er der et skydeskjul af 2 store blokke og 7-8 mellemstore. A4: 6 m nord herfor endnu et muligt skydeskjul af 1 stor blok med en mindre på hver side. A5: 10-12 m nord for dette endnu et skydeskjul af 2 store blokke og to mindre. A6: på ryg 25-40 m fra A5 er der en række af små varder, mindre end hovedstore sten på store blokke.

A1 og A2 ligger på lille grus/stenkold mens skydeskjulene ligger nedenfor denne. Varerne ligger i en bue V for skydeskjulene til dels på grusryg. Ca. 100 m mod VNV ligger der flere ringe (10-12 stk.) af små sten på glat isskuret fjeld (skind- eller kødtørningsplads ?)

L484: Lille 50 cm bredt skydeskjul af 8 mindre sten, der er kilet op mod større blok.

L485: Små stenringe (ca. 1 x 1½ m) af knytnæve store sten på glat is-slebet grundfjeld. Anvendt ved kød-tørring?

L486: Ødelagt kødgrav/gemme op ad stor (ca. 2 x 1 x 1 m) sten på klippetop højt over Tasersiaq.

L487: Skydeskjul med udsigt til dalsænkningen ca. 20 m nede.

L488: 2 markeringsværder på toppen af klippeknold. Den ene kan ses fra flere hundrede m's afstand ved søen.

L489: Skydeskjul bestående af 8-10 sten. Buen vender, så jægeren har ligget med benene ned af bakken og skudt lidt opad. Meget pænt og regelmæssigt bestående af hovedstore sten. Beliggende yderst på østligt næs i Quantum Lake ca. 20 m fra sørredden.⁹

L490: Jagtseng på N-siden af stor (ca. 10 x 10 x 10 m) klippeblok, der er flækket i to stykker. Klippeblokken er meget markant i terrænet, beliggende på sørredden oven for et lille smalt næs. Stenene i jagtsengen er store og ligger kun i let grad ind over hinanden. Lokaliteten ligger ca. 30 m fra Quantum Lake.

L491: Varderække, der går fra sørredden (Quantum Lake) og ind på og langs grusryg. Består af 4 hovedværder og længst væk et skydeskjul ca. 150 m fra 1. varde v. søen.

L492: Mangestensvarde – sandsynligvis ”moderne” - på stor klippeblok. Ca. 50 m fra stedet befinner sig en plastikdiks på jernstang (geodætisk- eller lignende udstyr?)

L493: Skydeskjul på grusryg.

L494: Hovedvarde

L495: Hovedvarde på stor sten synlig flere hundrede m væk (set fra Tasersiaq-siden). Ind til stenen ligger flere flade sten, muligvis en slags jagtseng eller rester af et depot – der ligger også et stk. knogle.

L496: To sten på stor sten ca. 15 m over søen. Varde eller skydeskjul.

L497: Yderst på klippeknold 30 m ovenfor og vinkelret på søen (Quantum Lake) ligger flot stort skydeskjul (ca. 3 m langt) af mange store sten. Herfra kan ses mindst 2 hovedværder 20 og 50 m væk langs den ret stejle klippekant.

L498: Lille skydeskjul af mindre end hovedstore sten beliggende vinkelret på sørredden ca. 25 m herfra.

L499: Depot og skydeskjul på bakketop, hvor der også står en (moderne?) mangestens-varde.

L565: Hovedvarde i rundingen af lille dalstrøg mellem to sidemoræner. Sandsynligvis markeringsvarde.

L566: Hovedvarde på blok 100 m V for lille sø. Markeringsvarde.

L567: Boplads beliggende i læ for V-vinde bag en blokstrøet ryg, som er eksponeret mod ØSØ. Pladsen ligger op ad skrånende terræn ud til gammelt, mindre elvdelta, der nu er vådområde. Ca. 20 m fra Tasersiaqs sydbred.

A: Telthus, komplex med mødding. B: Telthus. Rum halvt indgravet i skråning op ad naturlige klipper. Mulig indgang op ad sydlig blok. 2,4 x 1,7 m.
 C: Telthus. Vestvæg trykket ind på grund af jordflydning. Vanskeligt at identificere boligrum og køkkenniche. Total: 4,4 x 3,4 m. D: Telthus m. rundet rum. E: Depot el. lille jagtseng op ad klippe. 1,3 x 0,8 m. F: ”Bord/bænk” (el. depot) sat af store fliser 1,2 x 0,8 m. G: Telthus, gl. Thule type. H: Legehus. I: Bord/bænk (el. depot) i naturlig hulning. Dækket af én flise (0,45 m i diam.). Mange knogler i hulningen. J: Hesteskof./cirkulær lille kreds sat af hovedstore sten. 0,6 m i diam. K: Område m. mulighed for boligspor.

L567 – Telthus A.

L701: Hovedvarde på stor sten på toppen af grusbakke ca. 60 m over jævnt terræn. Varden er synlig fra landsiden på lang afstand samt oppe fra grusbakken V her for. 5 m mod Ø ligger skydeskjul af store sten med udsigt mod S ned over skråningen.

L702: Hovedvarde på stor sten på S-breden af Tasersiaq.

L703: Skydeskjul af 3 sten på større sten på Tasersiaqs S-bred.

L704: 3 varder vinkelret på Tasersiaq's S-bred. Den nederste står ca. 20 m fra vandkanten – de andre med ca. 50 m's afstand. Nr. 2 er to sten ovenpå hinanden på blok.

L705: På græsklædt plateau lige over Tasersiaq ligger 5 sten i halvbue – rester af moderne lejr-bål? Lige ved siden af ligger en konservesdåse – (Argentina efter 1925).

L706: Hovedvarde på jordfast sten eller evt. skydeskjul af 2 sten. Den ene ligger ved siden af, men lav-væksten på den jordfaste sten tyder på, at den har været placeret her.

Ca. 150 m længere oppe, vinkelret for søen, findes endnu 2 hovedvarter på grusbakketop - den ene i forbindelse med en kødgrav med knogler omkring. 40 m herfra (mod S) findes en moderne varde af mange sten, med malings-markering på klippen til luftfoto.

Skydeskjul op ad stor jordfast sten i vaderækken L710.

L707: Lille skydeskjul af 4 hovedstore og 2 mindre sten øverst på grusbakke. Lige tæt herved ligger dyreveksler, og der er udsigt til smeltevandselven.

L708: Lige på den anden side af smeltevandselven (på V-siden) ses mindst to 4-kantede teltringe, en mangestensvarde samt en efterladt fuel-tønde.

L709: På bakkeskråningens øverste del, bag lille sø ved Tasersiaq ligger en hovedvarde på en stor jordfast sten.

L710: Varde system, der starter ved L706 (kødgrav og hovedvarde) og går i en vinkel på ca. 45° på søen op ad skråningen. I alt 16 varder.

I vaderækken findes et højt beliggende skydeskjul bygget på begge sider af stor jordfast sten – i alt 5 m bredt (knoglestump hjemtaget).

Muligt skydeskjul af 3 store sten på stor sten findes ved elven for enden af vaderækken.

L711: Stor meget synlig hovedvarde på jordfast blok markerer sandsynligvis fangstvaderækken.

L712: Jagtseng på klippetop. Anlægget ligger helt ude på kanten ved den stejle fjeldside. 15 m fra denne findes en ”moderne” mangestensvarde. Denne kunne ses langt væk. Desuden en mulig jagtseng – eller evt. et skydeskjul – kun 5 m fra den første.

L713: Hovedvarde på stor sten og 150 m herfra endnu en varde.

Varder i vaderækken L710.

Rekognoscering S for Tasersiaq i Qivittup nunaa (rute 9) 15/8 – 16/8 2002.

Charlotte Dam, Mille Gabriel, Bjarne Grønnow og Ulla Odgaard.

Lokaliteter: L714-731.

L714: To skydeskjul.

A1: Skydeskjul lige ved og vinkelret på ren-sti yderst på terrasseryg ca. 40 m over Tasersiaq.
A2: endnu et skydeskjul ca. 40 m mod Ø.

L715: Hovedvarde på grusryg på næssets V-side. Dette næs er et af ”færge”stederne kendt fra etno-historien.

L716: På 4 store klippeblokke langs den ene side af en lille slugt ligger hovedvader – en på 3 af blokkene og tre på den sidste.

L717: 2 hovedvader på 2 af 3 tætliggende store blokke. Endnu en meget tydelig hovedvarde (hvid på stor mørk sten) ses ca. 150 m længere mod Ø på top af grusryg.

L718: 3 hovedvader (den øverste er den hvide nævnt under 717). Her står de 3 i en række ned ad grusryggen mod SØ.

L719: Skydeskjul yderst og øverst på grusknold mod elven. Underlig beliggenhed rent jagtmæssigt. Nedenfor mod N og længere henne ad grusryggen mod V findes hovedvader. Skydeskjulet består af stor jordfast blok med en række af hovedstore sten på hver side. Næste grusryg mod S har også 3 varder, der står Ø-V på række.

L720: Plads med 2 jagtsenge blandt klippeblokke samt endnu en jagtseng/teltring længere nede på det plane plateau og en telring med bardunsten og midterarrangement 50 m længere V-på.

L721: Stort skydeskjul af mange hovedstore og større sten. Er ca. 2 m langt, let buet og ligger ca. 100 m fra elven vinkelret på denne, med udsigt mod N.

L722: To jagtsenge/telthuse samt kødgrav.

A1: Jagtseng eller måske telthus af større sten, der er lagt op til to store jordfaste blokke.
A2: Ca. 40 m mod SV ligger en jagtseng (eller telthus) af store ikke helt tæt sammenstillede sten – lidt tørv indgår. 10 m oven for denne ligger en ødelagt kødgrav.

L723: 2 skydeskjul på stenet grusryg ca. 20 m fra sø. Skjulene er dækket af sort lav og ser derfor gamle ud. Stedet er markeret af tydelig varde. Endnu en varde – meget elegant – er placeret ved sørredden.

L724: Telthus/jagtseng 220 x 110 cm af store sten på skråningen 100 m fra elven ca. 10 m over niv.

L725: 2 x 1,8 m stor rektangulær jagtseng med rundede hjørner sat af lidt større end hovedstore sten.

L726: Hovedvarde

L727: Tre hovedværder højt på skråningen – 75 + 20 m's mellemrum – vinkelret på søen.

L728: Jagtseng, 2 x 1,6 m indvendigt målt af rundagtig facon bygget af mere end hovedstore (mellemstore) sten.

L729: På nordøst-siden af næsset, helt ude ved Tasersiaq findes to teltringe – en moderne A1: mäter indv. ca. 4,5 x 3,5 m og en diffus A2: ser ældre ud, men stenene ligger omrodet, måske er nogle genbrugt som grydekogested.

A3: ovenfor på den skrål grusbakke ca. 150 m fra strandkanten ligger to grydekogesteder.

L730: Boplads med jagtseng i forgrunden.

L730: Boplads beliggende Ø på ”færgenæsset” helt tilbage og op mod klipperne. På bopladsfladen ses ”fragmenter” af ældre teltringe samt div. diffuse anlæg i rullestenene. En del tak- og knoglefragmenter ligger på overfladen, der er beovkset med mos og blåbær. Anlæg A: 2 sammenbyggede jagtsenge. Anlæg B: Teltring/rektangulært telthus 2,8 x 2 m med sten/tørv i bagvæg. Grydekogested i bagvæg (sekundært?) I strukturen ligger et hvidt emaljefad. Anlæg C: Rektangulær jagtseng af store sten, som ligger ind til svag skråning op til fjeldsiden. Ved det nordlige hjørne desuden en stor jordfast blok. Indre mål ca. 2 x 1 m. Anlæg D: Teltring. Indgang mod NV 4,0 x 3,1 m. Anlæg E: Telthus? Senere ombygget til jagtseng. Anlæg F: Teltring. Diffus. Ca. 5 x 4 m. Anlæg G: Teltring/jagtseng? 3,4 x 2,2 m. Anlæg H: Teltring: Diffus. 3,4 x 2,5 m. Anlæg I: Kreds af store sten i rullestensområde. Udv. diam. 1,3 m. Anlæg J: Teltring. Velbevaret. Ej synlig briks. 4,5 x 4,2 m. Anlæg K: Teltring. Diffus NØ-side. Længde 4 m.

L731: På stenet grusryg mellem Tasersiaq og lille sø ligger der 1 sikker og 1 mulig jagtseng ind til større blokke. A1 er en fin jagtseng af større og mindre sten. 4 m NØ herfor findes A2 – en mulig lille jagtseng af store jordfaste blokke og enkelte større sten. Ca. 2 x 1 m indvendig.

Ca. 50 m NØ herfor mod øst-spidsen af næsset ligger A3, en jagtseng på vestensiden af stor blok. Denne jagtseng er bestående af meget store, rundagtige sten, der er farvet sorte af lav. Indre mål ca. 1½ x 1½ m. Den store klippeblok giver læ for vestenvinden. Yderligere 100 m mod NØ står en hovedvarde.

Område 1 - ANLÆGSOVERSIGT

Anlægstype	Lokalitet (løbenummer)														Anlæg i alt	
	401	402	403	404	500	501	502	503	601	602	603	604				
Telthus								7								7
Teltring					1						3					4
Pal. teltring			?													?
Jagtseng			1					1		1						3
Ildsted				1												1
Kødgrav/depot			1	3				1	1		1	1				8
Legehus								1								1
Grav								2			1					3
Klippely																
Vardesystem																
Skydeskjul			1		1	2		1								5
Fælde						1										1
Fritstå. varde	1	1	1	3	7	1	1		1							16
Knoglekoncent.																
Andet																

Område 2 - ANLÆGSOVERSIGT

Anlægstype	Lokalitet (løbenummer)																						opsum- meret		
	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	
Telthus																									
Teltring	1	1													1	1	1	3		1	2	1	1	14	
Pal. teltring																									
Jagtseng			1						1					1										3	
Ildsted		1			1												3		2		2		1		10
Kødgrav/depot			1		2					2	1	1	1		1						2				11
Legehus																									
Grav																									
Klippely																									
Vardesystem																									
Skydeskjul				1	2	2				1		1												7	
Fælde																									
Fritstå. varde					3		2																		5
Knoglekoncent.																									
Andet																									

Anlægstype	Lokalitet (løbenummer)																						Anlæg i alt		
	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446							
Telthus							3				5+														8+
Teltring	1		1	1	3	2	2	1		2+								1						28+	
Pal. teltring																									
Jagtseng		1																						4	
Ildsted				1				1		2+									1					15+	
Kødgrav/depot									1	2	1+	1			1		1							18+	
Legehus																									
Grav																									
Klippely																									
Vardesystem																									
Skydeskjul															3	1		1						12	
Fælde																									
Fritstå. varde						2					2	2												11	
Knoglekoncent.																									
Andet						1																			1

Område 3 - ANLÆGSOVERSIGT

Anlægstype	Lokalitet (løbenummer)															Anlæg i alt	
	504	505	506	507	508	509	510-517	518	519	605	606	607	608				
Telthus		8															8
Teltring	1							1				1					3
Pal. teltring																	
Jagtseng		2							1		1						4
Ildsted	1																1
Kødgrav/depot		2		1					1								4
Legehus																	
Grav		3															3
Klippely		1								1							2
Vardesystem																	
Skydeskjul		1				8		6									15
Fælde																	
Fritstå. varde			1		1	1		1	1	1	1						7
Knoglekoncent.																	
Andet								2									2

Område 4 - ANLÆGSOVERSIGT

Anlægstype	Lokalitet (løbenummer)																				opsum- meret			
	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470
Telthus																	1						1	
Teltring																								
Pal. teltring																								
Jagtseng												3		3	3	2		1	4			2		18
Ildsted																							1	1
Kødgrav/depot	1?											1				1								
Legehus																								
Grav																								
Klippely												1											1	
Vardesystem																				1			1	
Skydeskjul			2	8			1	1	1			1	3		1		1	3	1	1			24	
Fælde																								
Fritstå. varde	2?	2?	3+			1	1		1				1			1	1							13+
Knoglekoncent.																								
Andet																								

Anlægstype	Lokalitet (løbenummer)														Anlæg i alt						
	471	472	473	474	475	476															
Telthus				2																	3
Teltring																					
Pal. teltring																					
Jagtseng	1	2	2	1	2															26	
Ildsted																					1
Kødgrav/depot																					3
Legehus																					
Grav																					
Klippely																				1	
Vardesystem						1														2	
Skydeskjul	1	3+	3		1															32+	
Fælde																					
Fritstå. varde																					13+
Knoglekoncent.																					
Andet																					

Område 5 - ANLÆGSOVERSIGT

Anlægstype	Lokalitet (løbenummer)																				opsum- meret		
	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535-537	538	539	540	541	542	543	544
Telthus										3	3				12+								18+
Teltring								1	1			1			2			1		1			7
Pal. teltring																							
Jagtseng		2																		3		5	
Ildsted												1					1						2
Kødgrav/depot			1								1										1	3	
Legehus																							
Grav																							
Klippely										2					1							3	
Vardesystem																					1	1	
Skydeskjul												2			3				1		1	7	
Fælde																							
Fritstå. varde	1	1	1		1	1	1											1				7	
Knoglekoncent.																							
Andet																							

Anlægstype	Lokalitet (løbenummer)																Anlæg i alt				
	545	546	547	548	549	550	551	552	609	610	611	612	613								
Telthus		1						1?													19+1?
Teltring			1	5				7													20
Pal. teltring					3					1?											3+1?
Jagtseng									2												7
Ildsted										1											3
Kødgrav/depot																					3
Legehus																					
Grav																					
Klippely								1												4	
Vardesystem																				1	
Skydeskjul	1			2			1		5			1?								16+1?	
Fælde																					
Fritstå. varde	1																			8	
Knoglekoncent.																					
Andet							1					1									2

Område 6 - ANLÆGSOVERSIGT

Anlægstype	Lokalitet (løbenummer)													Anlæg i alt			
	553	554	555	556	557	614	615	616	617	621	14V						
Telthus											4						
Teltring																	
Pal. teltring																	
Jagtseng	2				1	1					1						4
Ildsted																	
Kødgrav/depot							1										1
Legehus																	
Grav										1							
Klippely																	
Vardesystem	1	1						1									3
Skydeskjul			1			2	2		1								6
Fælde																	
Fritstå. varde						1											1
Knoglekoncent.																	
Andet																	

Område 7 - ANLÆGSOVERSIGT

Anlægstype	Lokalitet (løbenummer)														Anlæg i alt	
	558	559	560	561	562	563	564	618	619	620						
Telthus	6+				3?	12	1									19+3?
Teltring	1+	1		1		1		1								5+
Pal. teltring																
Jagtseng			1	1				1		2						5
Ildsted																
Kødgrav/depot																
Legehus						1										1
Grav																
Klippely						1	1			1						3
Vardesystem																
Skydeskjul								4								4
Fælde						1										1
Fritstå. varde																
Knoglekoncent.																
Andet									1							1

Område 8 - ANLÆGSOVERSIGT

Anlægstype	Lokalitet (løbenummer)																					opsum- meret			
	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	565	
Telthus			1					1																2	
Teltring																									
Pal. teltring			1?																					1?	
Jagtseng																	1				1?			1+1?	
Ildsted		1?																						1?	
Kødgrav/depot					1		1				1												1	4	
Legehus																									
Grav																									
Klippely																									
Varde system	1				1	1												1						4	
Skydeskjul		1		1			3	1				1		1		1						1	1	1	13
Fælde																									
Fritstå. varde					1							2					1		1	1	1	2	1	1	11
Knoglekoncent.																									
Andet							10+		2+															12	

Anlægstype	Lokalitet (løbenummer)																	Anlæg i alt				
	566	567	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713							
Telthus		5																				7
Teltring											2											2
Pal. teltring																						1?
Jagtseng																2						3+1?
Ildsted																						1?
Kødgrav/depot								1														5
Legehus		1																				1
Grav																						
Klippely																						
Varde system															1							5
Skydeskjul			1		1			1	1			2										19
Fælde																						
Fritstå. varde	1		1	1		3		3		1	1		1	1	1							25
Knoglekoncent.																						
Andet		3						1														16

Område 9 - ANLÆGSOVERSIGT

Anlægstype	Lokalitet (løbenummer)																			Anlæg i alt	
	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731			
Telthus											1						2				3
Teltring								1								2	6				9
Pal. teltring																					
Jagtseng						3		2			1				1		3	3			13
Ildsted																	2				2
Kødgrav/depot								1													1
Legehus																					
Grav																					
Klippely																					
Varde system																					
Skydeskjul	2					1		1		2											6
Fælde																					
Fritstå. varde		1	4	2	3	5+				2			1	3				1			22
Knoglekoncent.																					
Andet																1					1

Kortblad	Løbenr.	Anlægstype	Stednavn	Position
66V2-IV	401	Hovedvarde	Kakilisagtoq	66°36'951''N, 51°32'089''W
66V2-IV	402	Hovedvarde	Kakilisagtoq	66°37'038''N, 51°31'821''W
66V2-IV	403	Skydeskjul, jagtseng og varde	Kakilisagtoq	66°37'840''N, 51°29'715''W
66V2-IV	404	Varder og kødgrave + ildsted	Kakilisagtoq	66°38'283''N, 51°29'296''W
66V2-IV	405	Teltring – nyere tid		66°36'540''N, 51°35'006''W
66V2-IV	406	Teltring og ildsted		66°36'149''N, 51°40'062''W
66V2-IV	407	Kødgrav		66°36'135''N, 51°40'990''W
66V2-IV	408	Jagtseng		66°35'761''N, 51°42'668''W
66V2-IV	409	Skydeskjul, depot og ildsted, kødgrav		66°35'760''N, 51°42'929''W
66V2-IV	410	2 skydeskjul og 3 hovedværder		66°35'370''N, 51°43'661''W
66V2-IV	411	To skydeskjul		66°35'222''N, 51°44'203''W
66V1-I	412	2 hovedværder på smal passage ml. to sører	ca. 66°35'000''N, 51°44'900''W	Ingen gps-måling
66V1-I	413	Jagtseng		66°34'964''N, 51°45'319''W
66V1-I	414	Skydeskjul og kødgrav		66°34'892''N, 51°45'711''W
66V1-I	415	Kødgrav		66°34'874''N, 51°45'951''W
66V1-I	416	Kødgrav og skydeskjul		66°34'762''N, 51°46'315''W
66V1-I	417	Jagtseng		66°34'690''N, 51°46'480''W
66V1-I	418	Kødgrav		66°34'537''N, 51°48'978''W
66V1-I	419	Teltring – recent?		66°34'537''N, 51°46'978''W
66V1-I	420	Teltring		66°34'405''N, 51°47'636''W
66V1-I	421	Teltring – lille (legehus?)		66°34'314''N, 51°47'729''W
66V1-I	422	3 teltringe og to ildsteder		66°34'240''N, 51°47'746''W
66V1-I	423	Kødgrav		66°34'323''N, 51°48'660''W
66V1-I	424	Teltring og to ildsteder		66°34'365''N, 51°48'334''W
66V1-I	425	Teltring	Sagdliarssuaq	66°34'432''N, 51°49'754''W
66V1-I	426	Teltring og ildsted	Sagdliarssuaq	66°35'095''N, 51°56'200''W

Kortblad	Løbenr.	Anlægstype	Stednavn	Position
66V1-I	427	Teltring	Sagdliarssuaq	66°35'068''N, 51°56'055''W
66V1-I	428	Teltring	Sagdliarssuaq	66°34'396''N, 51°55'414''W
66V1-I	429	Teltring (lille 2 x 2m)	Sagdliarssuaq	66°34'982''N, 51°54'966''W
66V1-I	430	Jagtseng	Sagdliarssuaq	66°34'968''N, 51°54'784''W
66V1-I	431	Teltring	Sagdliarssuaq	66°34'970''N, 51°54'584''W
66V1-I	432	Teltring og ildsted	Sagdliarssuaq	66°34'917''N, 51°54'128''W
66V1-I	433	Teltplads (mindst 3 telte)	Sagdliarssuaq	66°34'923''N, 51°53'925''W
66V1-I	434	Moderne boplads	Sagdliarssuaq	66°34'872''N, 51°53'626''W
66V1-I	435	Teltringe	Sagdliarssuaq	66°34'756''N, 51°52'213''W
66V1-I	436	Teltring, ildsted og depot		66°34'545''N, 51°50'652''W
66V1-I	437	2 store kødgrave/gemmer		66°34'497''N, 51°60'185''W
66V1-I	438	Recent boplads		66°34'309''N, 51°47'508''W
66V1-I	439	Kødgrav		66°34'832''N, 51°45'302''W
66V2-IV	440	2 hovedværder	ca. 6635'000''N, 5142'700''W	Ingen gps – lige ml. 2 søger
66V2-IV	441	1 varde af to sten og 100-200 m længere mod NØ 1 varde af 6 sten		66°35'949''N, 51°38'977''W
66V2-IV	442	2 skydeskjul og depot		66°36'018''N, 51°37'081''W
66V2-IV	443	Skydeskjul		66°36'037''N, 51°36'247''W
66V2-IV	444	Kødgrav		66°36'388''N, 51°34'525''W
66V2-IV	445	Skydeskjul		66°36'395''N, 51°34'897''W
66V2-IV	446	Teltring og ildsted (subrecent) – op ad stor sten	Kakilisagtoq	66°37'035''N, 51°33'708''W
66V2-III	447	Depot el. skydeskjul		66°29'510''N, 51°10'782''W
66V2-III	448	2 mulige hovedværder		66°29'337''N, 51°10'316''W
66V2-III	449	2 mulige hovedværder		66°28'783''N, 51°11'787''W
66V2-III	450	3 hovedværder – Eqalummiut ruten		66°27'680''N, 51°13'454''W
66V2-III	451	2 skydeskjul – 1 stort og et lille		66°27'590''N, 51°13'962''W

Kortblad	Løbenr.	Anlægstype	Stednavn	Position
66V2-III	452	skydeskjul – 1 stort og et lille + 4-8 skydeskjul på plateauet ovenfor		66°27'482''N, 51°14'356''W
66V2-III	453	Hovedvarde – synlig på lang afstand		66°27'506''N, 51°15'202''W
66V2-III	454	Hovedvarde + flere – Eqalummiut ruten		66°27'651''N, 51°16'347''W
66V2-III	455	Skydeskjul		66°27'645''N, 51°15'971''W
66V2-III	456	Skydeskjul og hovedvarde (Eqal. ruten)		66°29'006''N, 51°10'490''W
66V2-III	457	Skydeskjul (i blokmark)		66°28'837''N, 51°08'500''W
66V2-III	458	2-3 jagtsenge, klippely og kødgrav		66°28'605''N, 51°08'032''W
66V2-III	459	Skydeskjul		66°28'584''N, 51°07'061''W
66V2-III	460	3 jagtsenge – ovenfor står en hvid fugle/menneskelignende varde		66°28'085''N, 51°04'270''W
66V2-III	460B	Skydeskjul		66°28'079''N, 51°04'737''W
66V2-III	461	2 jagtsenge		66°27'297''N, 51°01'720''W
66V2-III	462	Klippely, varde, jagtseng, og evt. skindtørringsplads + skydeskjul		66°26'870''N, 51°00'505''W
66V2-III	463	Fuglelignende varde		66°26'884''N, 50°58'924''W
66V2-III	464	2 jagtsenge (det ene evt. telthus) + skydeskjul		66°26'783''N, 50°58'511''W
66V2-III	465	4 jagtsenge		66°26'652''N, 50°58'296''W
66V2-III	466	Jagtsenge/skydeskjul m. vaderække (jagtanlæg)		66°26'081''N, 50°53'582''W
66V2-III	467	Skydeskjul		66°26'085''N, 50°52'401''W
66V2-III	468	Skydeskjul		66°25'618''N, 50°47'878''W
66V2-III	469	2 jagtsenge		66°22'130''N, 50°41'355''W
66V2-II	470	Muligt ildsted – markeret med hovedvarde		66°21'510''N, 50°39'199''W

Kortblad	Løbenr.	Anlægstype	Stednavn	Position
66V2-II	471	Skydeskjul		66°21'260''N, 50°36'237''W
66V2-II	472	Jagtseng og skydeskjul		66°21'085''N, 50°35'195''W
66V2-II	473	Jagtseng (evt. 2 stk.)		66°20'905''N, 50°34'198''W
66V2-II	474	Boplads med jagtsenge og gl. telthuse		66°20'334''N, 50°25'222''W
66V2-II	475	Jagtseng		66°20'829''N, 50°24'733''W
66V2-II	476	Jagtsenge, skydeskjul og varder (jagtsystem)		66°21'414''N, 50°28'076''W
66V2-III	477	5 hovedvarder, mulige skydeskjul og ildsted		66°14'416''N, 51°13'262''W
66V2-III	478	Skydeskjul		66°14'212''N, 51°12'395''W
66V2-III	479	Telthus - gammelt		66°14'181''N, 51°12'280''W
66V2-III	480	Skydeskjul		66°14'060''N, 51°12'580''W
66V2-III	481	1 flerstensvarde, 4 hovedvarder + kødgemme		66°14'134''N, 51°11'997''W
66V2-III	482	5 varder i bue vinkelret på sørbredden		66°14'072''N, 51°11'502''W
66V2-III	483	Telthus, gemme, skydeskjul, varderække (i bu) og skindtørringsplads		66°13'903''N, 51°10'811''W
66V2-III	484	Skydeskjul		66°13'789''N, 51°10'561''W
66V2-III	485	Skindtørringsplads		66°13'695''N, 51°10'343''W
66V2-III	486	Kødgrav/gemme		66°13'533''N, 51°09'895''W
66V2-III	487	Skydeskjul		66°13'495''N, 51°10'238''W
66V2-III	488	2 hovedvarder – den ene kan ses fra flere hundrede meter afstand		66°13'437''N, 51°10'251''W
66V2-III	489	Skydeskjul		66°13'709''N, 51°13'988''W
66V2-III	490	Jagtseng op ad stor markant klippeblok		66°13'731''N, 51°12'243''W
66V2-III	491	4 varder på række og et skydeskjul		66°13'970''N, 51°11'762''W
66V2-III	492	Mange-stens varde		66°14'018''N, 51°11'742''W

Kortblad	Løbenr.	Anlægstype	Stednavn	Position
66V2-III	493	Skydeskjul		66°14'061''N, 51°11'709''W
66V2-III	494	Hovedvarde		66°14'208''N, 51°12'934''W
66V2-III	495	Hovedvarde og mulig jagtseng		66°14'147''N, 51°13'575''W
66V2-III	496	Varde el. skydeskjul (2 sten)		66°13'214''N, 51°17'188''W
66V2-III	497	Skydeskjul og 2 hovedværder		66°13'145''N, 51°16'322''W
66V2-III	498	Skydeskjul		66°13'576''N, 51°15'231''W
66V2-III	499	Depot, skydeskjul og mangestensvarde		66°13'694''N, 51°14'686''W
66V2-IV	500	Teltring, hovedværder og rævefælde	Kakilisagtoq	66°37'201''N, 51°31'413''W
66V2-IV	501	2 skydeskjul og 1 hovedvarde	Kakilisagtoq	66°37'896''N, 51°29'356''W
66V2-IV	502	Hovedvarde	Kakilisagtoq	66°38'138''N, 51°29'410''W
66V2-IV	503	Boplads	Kakilisagtoq	66°38'625''N, 51°29'379''W
66V2-IV	504	Teltring		66°37'216''N, 51°27'885''W
66V2-IV	505	Boplads		66°36'083''N, 51°25'821''W
66V2-IV	506	Hovedvarde		66°35'848''N, 51°23'540''W
66V2-IV	507	Kødgrav		ingen gps-måling
66V2-IV	508	Hovedvarde		66°34'873''N, 51°24'679''W
66V2-IV	509	Hovedvarde		66°34'216''N, 51°22'218''W
66V2-IV	510-517	8 Skydeskjul		66°33'068''N, 51°20'706''W
66V2-IV	518	Hovedvarde		66°37'196''N, 51°29'670''W
66V2-IV	519	Drivfangstanlæg, teltring og kødgrave		66°36'669''N, 51°34'125''W
66V2-I	520	Hovedvarde – (pos. målt fra kort)	Qamarngit aussive	66°42'153''N, 50°14'245''W
66V2-I	521	Jagtsenge og hovedvarde (pos. målt fra kort)	Qamarngit aussive	66°42'307''N, 50°13'867''W
66V2-I	522	Hovedvarde		66°42'298''N, 50°12'473''W
66V2-I	523	Kødgrav	Qamarngit aussive	66°43'167''N, 50°09'954''W

Kortblad	Løbenr.	Anlægstype	Stednavn	Position
66V2-I	524	Hovedvarde		66°41'927''N, 50°20'110''W
66V2-I	525	Hovedvarde		66°42'742''N, 50°22'482''W
66V2-I	526	Hovedvarde		66°43'145''N, 50°24'959''W
66V2-I	527	Recent teltplads		66°42'492''N, 50°28'737''W
66V2-I	528	Recent teltplads		66°42'420''N, 50°28'883''W
66V2-I	529	Boplads mellem store blokke		66°42'608''M. 50°21'170''W
66V2-I	530	Boplads	Iperarissap Nuna	66°42'660''N, 50°21'764''W
66V2-I	531	Teltring – subrecent		66°42'315''N, 50°20'737''W
66V2-I	532	2 Skydeskjul		66°41'637''N, 50°15'110''W
66V2-I	533	Boplads		66°41'573''N, 50°13'964''W
66V2-I	534	Boplads – subrecent		66°41'257''N, 50°14'552''W
66V2-I	535-537	3 skydeskjul		66°40'639''N, 50°16'148''W
66V2-I	538	Grydekogested		66°40'576''N, 50°16'230''W
66V2-I	539	Teltring		66°40'442''N, 50°16'530''W
66V2-I	540	Hovedvarde – meget stor		66°40'022''N, 50°21'920''W
66V2-I	541	Skydeskjul		66°39'612''N, 50°24'275''W
66V2-I	542	Teltring – subrecent		66°39'871''N, 50°32'621''W
66V2-I	543	Jagtsenge		66°40'000''N, 50°32'896''W
66V2-I	544	Skydeskjul, kødgrav og varder		66°42'148''N, 50°37'549''W
66V2-I	545	Varder og skydeskjul		66°41'907''N, 50°38'438''W
66V2-I	546	Telthus – (gl. Thule type)		66°41'933''N, 50°38'742''W
66V2-I	547	Teltring – ældre dato		66°41'890''N, 50°39'090''W
66V2-I	548	Teltringe – recente og subrecente	Ivnajuagtoq	66°38'105''N, 50°26'023''W
66V2-I	549	Skydeskjul	Ivnajuagtoq	66°38'066''N, 50°25'731''W
66V2-I	550	Palæo-telring(e)	Ivnajuagtoq	66°37'589''N, 50°23'046''W
66V2-I	551	Recent sommerlejr		66°37'537''N, 50°21'932''W

Kortblad	Løbenr.	Anlægstype	Stednavn	Position
66V2-I	552	Skydeskjul		66°38'016''N, 50°21'000''W
66V2-II	553	2 jagtsenge (pos. er målt på kort)		66°20'730''N, 50°20'000''W
66V2-II	554	Vardesystem		som L19 (samme vardesystem)
66V2-II	555	Vardesystem		som L19 (samme vardesystem)
66V2-II	556	Skydeskjul		66°18'821''N, 50°37'557''W
66V2-III	557	Jagtseng		66°17'605''N, 50°46'031''W
66V2-III	558	Boplads		66°12'725''N, 50°55'754''W
66V2-III	559	Teltring – subrecent		Samme pos. som L560
66V2-III	560	Jagtseng		66°12'697''N, 50°55'190''W
66V2-III	561	Teltring og jagtseng		66°12'692''N, 50°55'000''W
66V2-III	562	3 mulige telthuse af gl. Thule type		66°12'892''N, 50°54'163''W
66V2-III	563	Boplads ("ved den knækkede blok")		66°12'767''N, 50°46'525''W
66V2-III	564	Telthus og ly		66°12'763''N, 50°46'103''W
66V2-III	565	Hovedvarde		66°14'034''N, 51°16'282''W
66V2-III	566	Hovedvarde		66°13'789''N, 51°17'128''W
66V2-III	567	Boplads		66°14'668''N, 51°13'598''W
66V2-IV	601	Skydeskjul, kødgrav	Kakilisagtoq	66°36'980''N, 51°32'411''W
66V2-IV	602	Jagtseng	Kakilisagtoq	66°37'194''N, 51°31'180''W
66V2-IV	603	Teltringe – recente	Kakilisagtoq	66°38'003''N, 51°29'209''W
66V2-IV	604	Grav	Kakilisagtoq	66°38'558''N, 51°29'395''W
66V2-IV	605	Jagtseng og varde		66°33'441''N, 51°20'780''W
66V2-IV	606	Klippely	Ivnajuagtoq	66°32'441''N, 51°20'482''W
66V2-IV	607	Hunters bed	Ivnajuagtoq	66°33'779''N, 51°21'091''W
66V2-IV	608	Teltring – recent	Kakilisagtoq	66°37'526''N, 51°30'181''W

Kortblad	Løbenr.	Anlægstype	Stednavn	Position
66V2-I	609	Klippely med jagtsenge		66°42'829''N, 50°10'821''W
66V2-I	610	Skydeskjul og mulig palæo-struktur		66°40'030''N, 50°17'926''W
66V2-I	611	Ildsted – recent	Ungôriarfik	66°41'465''N, 50°35'758''W
66V2-I	612	Recent boplads (pos. er målt på kort)	Ivnajuagtoq	66°37'653''N, 50°23'188''W
66V2-I	613	Teltring el. skydeskjul	Ivnajuagtoq	66°37'384''N, 50°22'290''W
66V2-II	614	Jagtseng		66°21'376''N, 50°15'497''W
66V2-II	615	2 skydeskjul, en hovedvarde		66°21'648''N, 50°12'987''W
66V2-II	616	2 skydeskjul og en hovedvarde		66°21'835''N, 50°09'304''W
66V2-II	617	Vardesystem	Atanitdlat tasersuat	66°22'739''N, 50°04'900''W
66V2-III	618	Jagtseng og telring		66°15'712''N, 51°00'314''W
66V2-III	619	4 skydeskjul		66°13'456''N, 51°00'090''W
66V2-III	620	Klippely	Qornoq kitidleq	66°12'908''N, 50°55'654''W
66V2-II	621	Skydeskjul		66°20'325''N, 50°25'049''W
66V2-II	622	Skydeskjul og vaderække		66°20'705''N, 50°27'231''W
66V2-III	701	Hovedvarde		66°14'492''N, 51°13'887''W
66V2-III	702	Hovedvarde		66°14'871''N, 51°13'782''W
66V2-III	703	Skydeskjul		66°15'076''N, 51°14'083''W
66V2-III	704	3 varder		66°15'138''N, 51°14'191''W
66V2-III	705	Recent ildsted?		66°15'821''N, 51°14'510''W
66V2-III	706	Varde el. skydeskjul		66°16'484''N, 51°15'130''W
66V2-III	707	Skydeskjul		66°17'019''N, 51°16'864''W
66V2-III	708	2 recente telte + 1 mangestensvarde		ses lige på den anden side af elven V for L707
66V2-III	709	Hovedvarde		66°16'785''N, 51°16'293''W
66V2-III	710	Vardesystem		66°16'463''N, 51°15'275''W
66V2-III	711	Hovedvarde		66°15'805''N, 51°15'077''W

Kortblad	Løbenr.	Anlægstype	Stednavn	Position
66V2-III	712	Jagtseng (måske 2) + mangestensvarde		66°15'341''N, 51°14'919''W
66V2-III	713	Hovedvarde		66°15'209''N, 51°14'988''W
66V2-III	714	2 skydeskjul		66°11'995''N, 50°52'657''W
66V2-III	715	Hovedvarde		66°12'380''N, 50°48'211''W
66V2-III	716	4 hovedvarder		66°12'418''N, 50°47'627''W
66V2-III	717	3 hovedvarder		66°12'495''N, 50°46'891''W
66V2-III	718	3 hovedvarder		66°12'439''N, 50°46'671''W
66V2-III	719	Skydeskjul og hovedvarder		66°12'384''N, 50°46'707''W
66V2-III	720	Jagtsenge og teltring		66°12'050''N, 50°46'909''W
66V2-III	721	Stort skydeskjul		66°11'756''N, 50°46'522''W
66V2-III	722	Jagtsenge		66°11'587''N, 50°46'449''W
66V2-III	723	Skydeskjul og varder		66°11'477''N, 50°46'397''W
66V2-III	724	Jagtseng		66°11'729''N, 50°46'530''W
66V2-III	725	Jagtseng		66°11'900''N, 50°46'769''W
66V2-III	726	Varde		66°12'243''N, 50°47'974''W
66V2-III	727	Tre hovedvarder		66°12'215''N, 50°49'077''W
66V2-III	728	Jagtseng		66°11'972''N, 50°52'412''W
66V2-III	729	Teltringe og grydekogesteder	Qôrnoq kitidleq	66°12'449''N, 50°55'667''W
66V2-III	730	Boplads	Qôrnoq kitidleq	66°12'197''N, 50°54'980''W
66V2-III	731	Jagtsenge og hovedvarde	Qôrnoq kitidleq	66°12'399''N, 50°54'921''W

Prøvegravning på boplads L14 (FM-nr. 66V2-II-014)

Denne boplads er ikke tegnet ind på Jens Kreutzmanns kort fra 1863, hvilket tyder på at brugen af den på dette tidspunkt allerede har været ophørt i et stykke tid. Desuden udmerker pladsen sig ved, at der er telthuse af forskellige typer, som evt. afspejler brug igennem lang tid. Derfor blev der udgravet en række prøvehuller (A – I) på en Ø-V gående linie, igennem hvad der på overfladen ser ud som et møddingsområde. Dette viste sig at holde stik – laget var på de dybeste steder ca. 40 cm tykt. Der blev desuden gravet prøvehuller i og ved siden af nogle af anlæggene, og der blev hjemtaget knogler til datering.

Kerstin Pasda bestemmer knogler.

I det øverste lag af møddingen fandtes en rød glasperle af type IVA2, som ifølge Gulløv (1997:290) først kom til Grønland efter 1730-erne. I øvrigt fandtes ingen moderne genstande. I prøvehul W fandtes et sandsynligvis palæo-eskimoisk kvartsit afslag. I møddingen var der mange dyreknojler – først og fremmest af ren, men også hare og gæs – som blev bestemt af Kerstin Pasda på stedet. Knogler og tak med arbejdsspor blev taget med, ligesom prøver til datering blev udtaget fra profilen, mens resten af knoglerne blev lagt tilbage i hullerne.

Der var en hel del træ i prøvehullerne A-G, både træ fra genstands fremstilling, som så ud til at være drivtømmer, men også temmeligt store stykker lokalt groede grene og rødder. I dag er der ingen anden bevoksning end græsarter, og det er ikke muligt at samle brændbart materiale til så meget som et lille bål. De relativt store mængder af træ i møddingen vidner om, at det tidligere har været muligt at samle brændende i nærheden af pladsen. En af årsagerne til at denne plads blev opgivet på et tidspunkt før den meget intensive brug af indlandet ophørte, kan være, at ressourcerne af træ-brændsel var opbrugt, og man derfor slog sig ned i et nyt område.

Profil prøvehul A.

Prøvehullerne Q, R, S, T, U, V er indtegnet på tegninger af telthuse L14 vest B og E, resten af prøvehullerne er målt ud i forhold til hovedlinien (den Ø-V gående gennem møddingen).

15,7 cm lang pilespids af tak fra prøvehul H. Typen kan ikke dateres nærmere end til efter 1500.

5,9 cm lang legetøjs-lakselyster af ben. Fundet i prøvehul E i 30 cm's dybde.

Prøvegravning L14 - Beskrivelse af prøvehuller

OBS – Prøvehullerne A-I (profiler igennem møddingen) er nummereret nedefra i et forsøg på at få lag-numrene til at korrespondere mest muligt.

Lagbeskrivelse prøvehul A (mål fra overflade op til mål-linie = 85 cm Ø, 82 cm V):

- 1: undergrund – grågult sand med grus.
- 2: kompakt, sortbrunt, muldet tørvelag med enkelte gulgrå lerklatter.
- 3: sortbrunt, sandet muld – meget kompakt.
- 4: kaffebrunt, sandet muld.
- 5: lysere, kaffebrunt muldet tørvelag.
- 6: frisk tørv.

Mange knogler – se knoglebeskrivelsen.

Lagbeskrivelse prøvehul B (mål fra overflade op til mål-linie = 80 cm Ø, 76,5 cm V):

- 1: undergrund – grågult sand med grus.
- 2: kompakt sortbrunt muldet tørvelag.
- 3: sortbrunt, sandet muld – meget kompakt.
- 4: kaffebrunt, sandet og muldet tørv.
- 5: lysere, kaffebrunt muldet tørvelag.
- 6: frisk tørv.

Mange knogler – se knoglebeskrivelsen

Lagbeskrivelse prøvehul C (mål fra overflade op til mål-linie = 70,5 cm Ø, 67 cm V):

- 1: undergrund – grågult sand med grus.
- 2: kompakt sortbrunt muldet tørvelag.
- 4: kaffebrunt, sandet og muldet tørv.
- 5: lysere, kaffebrunt muldet tørvelag.
- 6: frisk tørv.

Mange knogler – se knoglebeskrivelsen.

Lagbeskrivelse prøvehul D (mål fra overflade op til mål-linie = 67 cm Ø, 66,5 cm V):

- 1: undergrund – grågult sand med grus.
- 2: kompakt sortbrunt muldet meget spagnumsholdigt tørvelag med mange knogler.
- 3: sortbrunt, sandet muld – meget kompakt.
- 4: kaffebrunt, sandet og muldet tørv.
- 5: lysere, kaffebrunt muldet tørvelag.
- 6: frisk tørv.
- 7: som 2, men lysere og mere spagnumsholdigt.

Mange knogler – se knoglebeskrivelsen.

Lagbeskrivelse prøvehul E (mål fra overflade op til mål-linie = 61 cm Ø, 49 cm V):

På grund af permafrost blev dette prøvehul ikke helt færdiggravet, men undergrunden var synlig i bunden.

- 1: gulgråt undergrundssand.
- 2: sortbrunt, spagnumsholdigt lag med mange knogler.
- 3: kaffebrunt, spagnumsholdigt, mere kompakt end 2.
- 4: gråbrunt, meget kompakt, muldet spagnum.
- 5: silt-linse, grågult
- 6: som lag 3.
- 7: tyndt, friskt tørvelag

8: sortbrunt, spagnumsholdigt lag med knogler – frost-omrodet

9: sortere lag – muld

Mange knogler – se knoglebeskrivelsen.

Lagbeskrivelse prøvehul F:

1: undergrund – gulgråt sand og grus.

2: kaffebrunt kompakt sandet muld med bittesmå sten.

3: gråbrunt kompakt sandet muld iblandet stribeliner af grågult kompakt sand.

4: meget kompakt lag af muldet sand med tynde (2mm – 1 cm) stribeliner af grågult, gulbrunt og gråt.

5: kompakt gråbrunt sandet muld.

6: sortbrunt/kaffebrunt kompakt sandet (tørvelag) muld m. spagnum.

7: gråbrunt sandet muld iblandet enkelte linser af gult.

8: kaffebrunt kompakt muld med spagnum.

9: friskt tørvelag

10: frostsprække med muldet spagnum og småsten.

Mange knogler – se knoglebeskrivelsen.

Lagbeskrivelse prøvehul G:

1: grågult sand og grus = undergrund.

2: tørve (spagnum) holdigt lag, gulbrunt iblandet kaffebrunt samt trækul.

3: kompakt gråligt kaffebrunt muld.

4: kaffebrunt mere spagnumblandet muld.

5: kompakt gråligt kaffebrunt muldet tørv.

6: tyndt friskt tørvelag.

Mange knogler – se knoglebeskrivelsen.

Lagbeskrivelse prøvehul H:

1: gulgråt fint undergrundssand.

2: kaffebrunt kompakt gråligt muldet tørvelag.

3: friskt tørvelag.

Lagbeskrivelse prøvehul I:

1: grågult fint undergrundssand.

2: gråbrunt muldet spagnumslag.

3: friskt tørvelag.

Lagbeskrivelse prøvehul J:

1: mos- og græstørv medfiltet rodnet. Jorden mellem rødderne er sandet og gråbrunt.

Få knoglefund – en prøve udtaget.

2: sandet undergrund? grå med rødbrune nistre i den øverste halvdel og i den nederste halvdel bestående af mere brunlig sand med mørkere brune bølgemønstre.

3: lys sølvgrå undergrund.

Lagbeskrivelse prøvehul K:

som prøvehul J, men en anelse bredere bølgemønstre i lag 2.

Lagbeskrivelse prøvehul L:

1: tørv samt frostrende med flere ben.

2: lag med årringe, d.v.s. mange tynde lag af hhv. lys brun, mørkebrune, grå og sorte lag over hinanden.

- 3: lomme med lys grålig silt.
- 4: grågrøn gruset sand med en del småsten.
- 5: lys grå silt med småsten.

Lagbeskrivelse prøvehul M:

- 1: tørv.
- 2: tørvelandet mørkebrunt muld.
- 3: grågrønt silt

Lagbeskrivelse prøvehul N:

- Muligt ildsted i bunden
- 1: tørv.
- 2: tørv i flere lag i farvenuancer fra brunt til gråt.
- 3: mange tynde lag af sand i farvevariationer fra gråt over lyst brunt til sort.
- 4: mørkebrunt til sort heterogent lag med en del sod (trekulsfarve) – kan stamme fra ildsted.
- 5: lys brun til grågrønt sand/grus med en del mindre sten.

Lagbeskrivelse prøvehul O:

- 1: tykt tørvelag af græs og mos. De nederste 4 cm er stribede i brun karry og mørk brun. Mange knogler i skillelinie mellem 1 og 2.
- 2: et meget uhomogent lag. Øverst sandet, og nederst mere leret. Rødbrunt med mørkebrune bølgelinier og enkelte lysebrune islæt.
- 3: sandfarvet, løst lag sand.
- 4: federe leret sand, rødbrunt.
- 5: sølvgrå undergrund med mange småsten.

Lagbeskrivelse prøvehul P:

- Mange til dels store sten i hullet.
- 1: tørv.
- 2: grå sand.
- 3: tørvelag i forskellige farver fra lys brun til sort i flere lag eller lommer.
- 4: tynde siltlag i forskellige farver fra lys grå over lysbrun til sort.
- 5: brun til grågrøn sand/grus.

Lagbeskrivelse prøvehul Q:

- 1: tørv
- 2: sort/mørkebrunt/gråligt muldlag med enkelte knogler.
- 3: mellembrunt gruset sand.
- 4: gråbrunt gruset sand med mindre sten.

Lagbeskrivelse prøvehul R:

- Kun få knogler.
- 1: tørv.
- 2: mørkebrunt/gråligt sandet muldlag med enkelte knogler.
- 3: heterogent mellembrunt sand med lidt mørk muld iblandet.

Lagbeskrivelse prøvehul S:

Under tørvelaget lå 9 stk. rensdyrknable og 1 stk. tak, der har arbejdsspor.
Hjembringes.

- 1: sortbrunt tørvelag, sandet med tykke rødder fra blåbær?
- 2: spættet lys og mørk brun leret sand.
- 3: lys, gruset undergrund med mange småsten.

Lagbeskrivelse prøvehul T:

- 1: sortbrunt tørvelag, sandet med tykke rødder fra blåbær?
- 2: spættet lys og mørk brun leret sand.
- 3: lys, gruset undergrund med mange småsten.

Lagbeskrivelse prøvehul U:

- 1: våd mos med filtet rodtag. Markant mere næringsfyldt end tørvelag i prøvehul S og T.
- 2: fedtet brun-sort sand med sorte spætter. Knoglefund.
- 3: nedgravning. Som 2, men med røde lerede nistre.
- 4: rødt leret sand. Fundtomt. Meget homogen uden småsten i modsætning til den lysere undergrund.
- 5: lys, gruset undergrund med mange småsten.

Lagbeskrivelse prøvehul V:

- 1: tørv
- 2: svært heterogent lag – eller rettere mange meget tynde lag af skiftevis sort/mørkebrunt muld, lys sand og lysebrun tørv eller knogle blandet sand.
- 3: lysbrun, let fedtet lag med enkelte tynde mørke muldstriber i.
- 4: grågrøn sand/grus med mulig antydning af lidt muld i.
- 5: sort/mørkebrunt muldet lag – gammel tørveoverflade ?
- 6: grågrønt sand/grus – undergrund.

Lagbeskrivelse prøvehul W (i 22 cm's dybde fandtes kvartsit-afslaget):

- 1: 2-3 cm recent græs/mos lag.
- 2: 4-5 cm brunt tørvet silt (lag 1).
- 3: 5-6 cm forskellige (ca. 1 cm tykke) af tørv, sand og silt.
- 4: 4 cm lysebrunt (lag 2).
- 5: 1 cm sort silt med trækul.
- 6: olivenfarvet sand og grus.

Knoglebestemmelse:

Der var mange knogler i prøvehullerne A – I. Under udgravnningen kunne i de fleste tilfælde iagttages, at knoglerne lå i 3 lag. Imidlertid korresponderer profilerne ikke helt med disse, idet der viste sig i de fleste tilfælde at være flere lag. A-I er på profiltegningerne nummereret nedefra, mens de tre ”knoglelag” er nummereret ovenfra.

Generelt: lemmeknogler = scapula, humerus, radius, ulna, pelvis, femur, tibia, patella, os maleolare.

Prøvehul A

Lag 1 (ca. profiltegningens lag 4/5) n=171; 46 lemmeknogler, 43 costae, 15 metapodier (10 af kalv), 2 mandibula/tænder, 1 kraniumpart, 8 phalanges, ca. 6 takker (måske kun 2 – bevaringen er dårlig), 34 vertebrae (2 af kalv), 10?, 6 ossa tarsalia.

I profil/lag 1 n=27; 18 costae, 6 lemmeknogler, 2 vertebrae, 1 mandibula.
Lag 2 (ca. profiltegningens lag 3) n= 67; 18 costae, 6 vertebrae, 2 mandibula, 7
kranium/tænder, 1 tak, 12?, 2 phalanges, 16 lemmeknogler, 3 metapodier.

I profil/lag 2 n=9; 3 lemmeknogler, 4 costae, 2 metapodier.

Lag 3 (ca. profiltegningens lag 2) n=27; dårligt bevaret, som tørret mumie; 3
mandibulae, 2 kranium, 2 metapodier, 1 os carpale, 7 costae, 1 tak, 9 vertebrae, 2?
I profil/lag 3: n=3, 2 vertebrae, 1 lemmeknogle.

Prøvehul B

Lag 1 (ca. profiltegningens lag 4/5) n=126; 23 costae, 34 vertebrae, 3
mandibulae/tænder, 9 kranium/tænder, 1 hyoid, 6 metapodier, 29 lemmeknogler (2 fra
små kalve), 22? + 1 bearbejdet tak.

I profil/lag 1 n=18; 9 costae, 2 mandibulae, 1 os tarsale, 1 astra alu? i antomisk
forbindelse med tibia (=2 knogler), 5 lemmeknogler.

Lag 2 (ca. profiltegningens lag 3/4) n=194; 44 vertebrae (2 af meget ung kalv, dele
åbne), 52 lemmeknogler, 5 kranium/tand, 1 komplet mandibula, 56 costae, 13?, 2
phalanges, 12 ossa carpalia/tarsalia, 10 metapodier.

I profil/lag 2 n=25; 2 phalanges, 4 vertebrae, 5 lemmeknogler, 11 costae, 2
metapodier, 1 kranium.

Lag 3 (ca. profiltegningens lag 2) n=138; 3 mandibula, 4 kranium/tand, 3 takker, 8?,
37 vertebrae, 23 costae, 4 phalanges, 2 metapodier, 4 ossa tarsalia/carpalia, 19
lemmeknogler, 1 fugleknogle (tibiotarsus, sikkert and).

I profil/lag 3 n=1; 1 costa.

Prøvehul C

Lag 1 (ca. profiltegningens lag 4/5) n=190; 51 costae (1 bearbejdet?), 4 takker (1
skåret), 53 vertebrae (heraf 3 fra meget unge kalve (dele ikke sammenvoksede), 4
metapodier, 1 komplet mandibula, 4 phalanges, 4 tungeben, 4 mandibulae, 1 sternum,
4 kranium, 47 lemmeknogler (1 scapula med hul), 4 ossa carpalie, 9?.

I profil/lag 1 n=40; 10 lemmeknogler, 20 costae, 2 metapodier, 5 vertebrae, 3
mandibulae.

Lag 2 (ca. profiltegningens lag 2) n=48: mange knogler (ossa carpalia-
metacarpus/ossa tarsalia-metatarsus/vertebrae) i anatomisk orden, 12 metapodier, 1
mandibula, 4 kranier/tænder, 14 ossa carpalia/tarsalia, 1 phalanx, 1 tak (skåret), 8
vertebrae, 7 costae.

I profil/lag 2 n=9; 4 lemmeknogler, 1 metapodium, 3 costae, 1 vertebra.

Lag 3 (ca. profiltegningens lag 2 nederst) n=14; 1 tak (bearbejdet), 4 lemmeknogler, 2
costae, 1 vertebra, 6? (dårligt bevaret).

I profil/lag 3(4?) n=5; 2 costae, 3?

Prøvehul D

Lag 1 (ca. profiltegningens lag 4) n=55; 13 lemmeknogler, 4 ossa tarsalia, 3
phalanges, 13 vertebrae, 13 costae, 5 metapodier, 3 kranium/tænder, 1 mandibula-
tand.

I profil/lag 1 n=5; 2 lemmeknogler, 2 costae, 1 metacarpus.

Lag 2 (ca. profiltegningens lag 3/7) n=150; 66 vertebrae, 33 costae, 5 phalanges, 5
kranium/tænder, 4 mandibula, 6 metapodier, 8 ossa tarsalia, 21 lemmeknogler (1
scapula med hul), 2 stk. tak (1 skåret, 1 bearbejdet).

I profil lag 2 n=27; 12 lemmeknogler, 7 vertebrae, 6 costae, 1 metapodium, 1 tak
(skåret).

Lag 3 (ca. profiltegningens lag 2) n=331; 20 metapodier, 8?, 7 phalanges, 37 costae, 3 takker (1 bearbejdet), 8 mandibulae/tænder, 16 kräum/tænder, 32 ossa tarsalia/carpalia, 1 sternum, 59 lemmeknogler, 136 vertebrae (mange i anatomisk sammenhæng; nogle af meget unge kalve – dele stadig usammenvoksede), 4 fugleknogler (2 sternum, 2 pelvis – gås).

I profil lag 3 n=34; 18 lemmeknogler, 10 vertebrae, 3 costae, 1 tak, 105 carpale, 1 kräum/tand.

Prøvehul E

Frostrevne (profiltegningens lag 8): n=14; 1?, 2 lemmeknogler, 2 ossa tarsalia, 2 vertebrae, 5 costae, 1 tak, 1 phalanx.

Lag (profiltegningens lag 6) 1 n= 33; 3 mandibula/tænder, 1 tak (skåret), 1 kräum, 8 metapodier, 8 costae, 7 lemmeknogler, 5 vertebrae.

I profil lag 1 n=5: 3 costae, 2 lemmeknogler.

Lag 2 (profiltegningens lag 4/5) n=121: 5 fugleknogler (humerus, sternum, femur – gås; tibiotarsus – and; costa?), 1 phalanx, 8?, 2 mandibula, 1 kräum/tæder, 9 ossa carpalia/tarsalia, 30 lemmeknogler, 21 costae, 31 metapodier (1 scapula med hul), 13 vertebrae.

I profil lag 2 n=10; 5 costae, 3 lemmeknogler, 1 os tarsalia, 1 vertebra.

Lag 3 (profiltegningens lag 3) n=40; 14 costae, 8 lemmeknogler, 3 ossa carpalia, 4 vertebrae, 14 costae, 1 kräum, 1 tak (bearbejdet).

I profil lag 3 n=3: 2 lemmeknogler, 1 costa.

Lag 4 (profiltegningens lag 2) + i profilen lag 4 n=375; 7 mandibulae/tænder, 10 kräum, 3 takker, 3 tungeknogler, 24 metapodier, 23 ossa carpalia/tarsalia, 8 phalanges, 101 lemmeknogler, 70 costae, 58 vertebrae, 1 tak (skåret), 57?, 8 fugleknogler (1 humerus, 2 coracoid, 1 scapula, 1 tibiotarsus – gås; 1 coracoid, 1 scapula – rype, 1 radius ?), 2 hareknogler (2 vertebrae).

Prøvehul F

Overflade-sprække n=4: 1 mandibula, 1 metatarsus, 1 lemmeknogle, 1 vertebra.

Lag 1 (profiltegningens lag 5, 6, 7 og 8) n=37: 16 costae, 1 tak, 4 kräum, 2 mandibula, 2 metapodier, 6 lemmeknogler, 4 ossa tarsalia (1 fod), 2 vertebrae.

I profilen/lag 1 n=2: 2 costae.

Lag 2 (profiltegningens lag 4) n=49: 2 mandibula/tænder, 2 fugleknogler (humerus – gås?), 1 vertebra, 2 ossa tarsalia/carpalia, 8 lemmeknogler, 1 tak, 2 metapodier, 13 costae, 18?.

I profilen/lag 2 n=6: 1 os tarsale, 1 metapodium, 2 lemmeknogler, 2 vertebrae.

Lag 3 (profiltegningens lag 2 og 3) n=52: 4 phalanges, 2 ossa carpalia, 18 lemmeknogler, 1 metapodium, 11 costae, 1 tak, 2 mandibula/tæder, 13?

I profilen/lag 3 n=5: 2 costae, 3?

Prøvehul G

Lag 1 (profiltegningens lag 5) n=48: 18 lemmeknogler, 3 metapodier, 7 vertebrae, 3 phalanges, 1 os tarsale, 11 costae, 3 mandibulae/tænder, 2 kräum.

I profilen/lag 1 n=6: 2 lemmeknogler, 2 costae, 1 metapodium, 1 mandibula.

Lag 2 (profiltegningens lag 4) n=108: 1 komplet kräum, 33 lemmeknogler, 9 ossa carpalia, 2 phalanges, 9 vertebrae, 1 tak, 6 metapodier, 8 mandibulae/tænder, 4 kräum/tæder, 19 costae, 16?.

I profilen/lag 2 n=6: metapodium, 5 lemmeknogler.

Lag 3 (profiltegningens lag 3) n=68: 1 fugleknogle (coracoid – rype?), 3 takker (1 skåret, 1 bearbejdet), 9 metapodier, 16 lemmeknogler, 2 phalanges, 1 os tarsale, 5?, 18 costae, 13 vertebrae.

I profilen/lag 3 n=11: 5 costae, 1 metapodium, 2 vertebrae, 2 lemmeknogler, 1 mandibula.

Lag 4 (profiltegningens lag 2) n=48: 4 fugleknogler (2 humeri, 1 coracoid, 1 scapula – gås), 1 tak, 1 kranium/tand, 2 mandibulae, 7 ossa carpalia, 1 phalanx, 4 ?, 3 costae, 5 metapodier, 8 vertebrae, 12 lemmeknogler.

I profilen/lag 4 n=2: 2 lemmeknogler.

Prøvehul H

Lag 1 (profiltegningens lag 2) n=49: 7 vertebrae, 2 kranium, 2 ossa carpalia, 1 phalanx, 20 costae, 14 lemmeknogler (1 scapula med hul (tages med)), 2 mandibula/tand, 1 metapodium + vertebra af en kalv (dele ikke sammenvoksede) + genstand.

I profilen/lag 1 n=7: 2 vertebrae, 1 costa, 1 tak, 2 phalanges i anatomisk orden, 1 lemmeknogle.

Prøvehul I

Ingen knogler (bortset fra knogleprøve)

Prøvehul J

Lag 1 n=4: 4 lemmeknogler.

I profilen/lag 1 n=1: 1 lemmeknogle.

Prøvehul K

Ingen knogler

Prøvehul L

Lag 1 n=14: 2 metapodier, 5 lemmeknogler, 3 castae, 4 mandibula/tænder.

Prøvehul M

Lag 1 n=36: 10 lemmeknogler (3 radius – ulna – humerus i anatomisk forbindelse), 4 costae, 2 metapodier, 3 ossa carpalia, 17 vertebrae.

I profilen/lag 1 n=16: 5 costae, 2 vertebrae, 8 lemmeknogler, 1 phalanx.

Prøvehul N

Lag 1 n=14: 3 lemmeknogler, 2 ossa tarsalia, 2 metapodier, 6 vertebrae, 1 kranium (næsten komplet).

I profilen/lag 1 n=2: 1 ?, 1 lemmeknogle.

Prøvehul O

Lag 1 n=32: 7 mandibulae/tænder, 2 costae, 1 vertebra, 1 os tarsale, 2 phalanges, 1 metatarsus, 18 lemmeknogler.

I profilen/lag 1 n=6: 4?, 1 lemmeknogle, 1 tak (skåret).

Prøvehul P

Lag 1 n=13: 7 lemmeknogler, 2 costae, 1 os tarsale, 3?.

I profilen/lag 1 n=6: 3 lemmeknogler, 1 metatarsus, 1 vertebra, 1 costa.

Prøvehul Q

Lag 1 n=4: 1 costa, 3 lemmeknogler.

Prøvehul R

Lag 1 n=10: 5 lemmeknogler, 1 vertebra, 4 costae.

Prøvehul S

Lag 1 n=10: 7 costae, 1 lemmeknogle, 1 metapodium, 1 tak.

Prøvehul T

Lag 1 n=6: 1 costa, 2 vertebrae, 3?

Prøvehul U og prøvehul V

Ingen knogler.

Prøvehul W

Lag 1 n=10: 3 vertebrae, 2 costae, 5 lemmeknogler.

I profilen/lag 1 n=5: 3 lemmeknogler, 1 costa, 1?

I profilen/lag 2 n=6: 4 costae, 2 lemmeknogler, mange ? – tykt lag af komprimeret knogle, som er dårligt bevaret.

Prøvegravning ved boplads L15 (FM-nr. 66V2-II-015)

Der blev udlagt en række prøvehuller ned over en den mest lovende del af pladsen, nemlig plateauet nedenfor de mange telthuse under klippen. Der blev lagt en 20 m linie ud og gravet 1/4 m²-prøvehuller ved hver anden meter langs denne linie. Der var mange knogler i de øvre prøvehuller, men stort set kun i et lag og tydeligt fordelt som resultat af nedskrid fra skråningen. Der var ingen artefakter. Måske resultat af en intensiv bosættelsesperiode i 1800-tallet, eller også et konglomerat – altså ingen klare resultater af prøvegravningen.

Prøvehulsbeskrivelse (prøvehullerne 1-10) – ø-væggen:

Prøvehul 1:

- 1) 0-5 cm: "Recent" tørv af græs/star, mos og hønsetarm. Sej tørv. Knogler i bunden af dette lag samt på overfladen.
- 2) 5-10 cm: Mørkebrunt/gråt siltlag m. sorte humusstriber. Kryoturberet. Ingen knogler.
- 3) 10- cm Grågult, heterogen sand/grus-lag med talrige sten i alle størrelser = undergrund. Ingen knogler.

Prøvehul 2:

- 1) 0-4 cm: Knogler på overfladen. Knogler i dette lag.
- 2) 4-8 cm: 3 knogler fra dette lag.
- 3) 8 - cm: Ingen knogler.

Prøvehul 3:

- 1) 0-5 cm: Knogler på overfladen. Mange knogler i bund af dette lag, akkumuleret foran stor sten.
- 2) 5-12 cm: Kraftigt kryoturberet + rod/gren rester. Få knogler øverst i dette lag samt skåret såvel som savet tak.
- 3) 12-25 cm: Samme.
C-14 prøver udtaget herfra: x1 = knogler lag 1, x2 = savet tak lag 2.

Prøvehul 4:

- 1) 0-5 cm: Knogler i bund af dette lag.
- 2) 5-10 cm: Knogler i top af dette lag.
- 3) 10 - cm: Ingen knogler.

Prøvehul 5:

- 1) 0-7 cm: Knogler i bund af dette lag.
- 2) 7-12 cm: Ingen knogler. Kraftigt kryoturberet.
- 3) 12- cm: Ingen knogler.

Prøvehul 6:

- 1) 0-7 cm: Ingen knogler.
- 2) 7-15 cm: Ingen knogler, kraftigt kryoturberet
- 15- cm: Ingen knogler.

Prøvehul 7:

- 1) 0-8 cm: Tykt, sejt tørvelag, knogler i bund af dette lag. Savet tak.

- 2) 8-19 cm: Ingen knogler. Mange store sten. Kryoturberet.
 3) 19- cm: Samme som 2.

Prøvehul 8:

- 1) 0-8 cm: Tykt, sejt. 1 stk. tak i bund af dette lag.
 2) 8-20 cm: Ingen knogler. Kraftigt kryoturberet. mange store sten.
 3) 20- cm: Samme som 2.

Prøvehul 9:

- 1) 0-4 cm: Ingen knogler.
 2) 4-5 cm: Ingen knogler.
 3) 5- cm: Ingen knogler.

Prøvehul 10:

- 1) 0-4 cm: Ingen knogler.
 2) 4-6 cm: Ingen knogler. Mange småsten og større sten.
 3) 6- cm: Samme som 2.

Prøvehul 100 ca. 60 m V for prøvehulsrække.

Stratigrafi:

- 1) 3-4 cm: Recent græs/mosdække/rødder.
 2) 5 cm: Brun tørv med silt = øvre lager (4-5 vejrførstredede knogler).
 3) 8 cm: Humøst silt. Brunt/mørkebrunt/delvist sort i bølgede lag, delvis kryoturberet. I nederste del meget vejrførstredede knogler, ca. 10 = nederste lag.
 4) basis: Gulbrunt sand og grus.

Finds: first bone sample from upper layer.
 second bone sample from lower layer.

Knogleanalyse:

Prøvehul 1

Overflade: no 8; costae.

Lag 1 n= 16; 4 costae; 5 lemmeknogler; 2 phalanges; 3 ossa carpalia; 2 mandibula.

Profil/lag 1 n= 5; lemmeknogler.

Prøvehul 2

Overflade n=2; lemmeknogler.

Lag 1 n=12; 1 costa; 7 lemmeknogler; 4 ossa carpalia/tarsalia.

Lag 2 n=3; 1 deus; 2?

Profil/lag 1 n=1; lemmeknogler.

Prøvehul 3:

Overflade n=2; lemmeknogler.

Lag 1 n=91; 4 costae, 51 lemmeknogler; 4 phalanges; 10 ossa carpalia/tarsalia; 2 kranium; 1 tak; 9 mandibula/tænder; 10 vertebrae.

Lag 2 n=5; 2 lemmeknogler; 1 kranium; 2 takker (1 skåret).

Profil/lag 1 n=10; 7 lemmeknogler; 2 vertebrae; 2 costa (1 lemmeknogle udtaget til datering).

Profil/lag 2 n=3; 1 vertebra, 1 phalanx; 1 tak (savet/taget til datering).

Prøvehul 4:

Lag 1 n=37; 21 lemmeknogler (1 skåret); 1 costa, 1 os tarsale; 1 phalanx; 6 mandibula/tænder; 7 vertebrae.

Profil/lag 1 n=10; 9 lemmeknogler; 1 costa.

Prøvehul 5:

Lag 1 n=45; 14 lemmeknogler; 1 costa; 1 kranium, 1 os tarsale; 1 mandibula; 27 vertebrae.

Profil/lag 1 n=3; 2 lemmeknogler; 1 vertebra.

Prøvehul 6:

Lag 1 n=1, costa.

Prøvehul 7:

Lag 1 n=33; 14 lemmeknogler; 3 costae; 15 vertebrae; 1 kranium + tak (savet).

Profil/lag 1 n=8; 6 lemmeknogler; 2 vertebrae.

Prøvehul 8:

Lag 1 n=1; kranium + tak.

Prøvehul 9: -

Prøvehul 10: -

Prøvegravning ved L503:

Prøvehul 1

- 1) 15 cm rod-filtreret (ved basis stikker knogler ud) ved 12 cm dybde er prøve udtaget.
- 2) 5 cm rødligt-brunt sand (få rødder).
- 3) 1 cm mørkebrunt sand.
- 4) lysebrunt sand med små sten.

Knogler dårligt bevaret: 2 ribben, 4 langknoglefragmenter.

Prøvehul 3

- 1) 4 cm græs/tørv
- 2) derunder lysebrunt sand med mange sten.

Knogler direkte på overfladen. 4 langknogler, 1 ribben, 1 underkæbe, 2 metatarsi.

Prøve medtaget: 2 metatarsi + 1 langknoglefragment.

Prøvehul 2

- 1) 4 cm græs/mosdække
- 2) 3 cm mørkebrunt humøst tørv (få knogler i 1) og 2)).
- 3) 3 cm brunt, sandet tørv.
- 4) 13 cm sort-brunt tørv med få, ca. 5 cm store sten og mange knogler (under niveauet).
- 5) 3 cm sort, sandet tørv.
- 6) Basis af sand og grus.

Stærkt kryoturbat-forstyrret. Øverste nivau: ca. 15 knogler (hvirvel, tibia dist., ribben, langknoglefragmenter). Underste nivau: 15 knogler (hvirvel, metatarsi, ribben, langknoglefragmenter) Knogleprøve fra hvert niveau.

Prøvehul 4

- 1) 3 cm græs/mosdække.
- 2) 19 cm sort humøst tørv med knogler og en lodret stående sten af 25 cm's længde og 10 cm's tykkelse.
- 3) Basis – sand og grus.

Knogler: 10 ribben, 1 dist. tibia, 4 hvirvler, 2 scapulae, 1 underkæbe, 1 femur, 1 radius, forskellige kraniumpartier, gevirskelet, metacarpes.

Femur til datering medtaget.

Prøvegravning ved L505:

Prøvehul 1

- 1) 5 cm lysebrunt græstørv med knogler.
- 2) 15 cm lysebrunt sand med mørkebrune, kryoturberede områder. Ca. 20 renknogler: underkæbe, bækken, metatarsus, os carpale, langt knoglefragment, tibia hvirvel, ribben.

Prøvehul 6:

- 1) 2-3 cm græs/mospolster (knogler)
- 2) 4 cm mørkebrunt tørv (knogler)
- 3) 3 cm lysebrunt tørv.
- 4) 3 cm stærkere sammenpresset, mørkebrunt tørv.
- 5) 7 cm gulbrunt sand med grus på 1-3 cm's længde.

I samme profil: hovedstore sten, ca. 10 renknogler: ribben, tibia, femur, metacarpus/-tarsus.

Prøvehul 5:

- 1) 2-3 cm græs/mospolster.
- 2) 10 cm mørkebrunt tørv (knogler og lille metalring) med (kryoturbat-forkastning?) humøst materiale.
- 3) 5 cm gråt til brungråt sandet grus.

Ca. 30-40 cm knogler: gevirskelet, scapula, ribben, femur, hvirvel, metacarpus og -tarsus/flere individer (knogleprøve udtaget).

Prøvehul 4 (se oversigtsplan for placering)

1/4 m²udgravet lige Ø for indgangen til telthus G midte H.

Beskrivelse af NØ-væggen i prøvehullet:

- 1) 0-8 cm: Kraftig græstørv. Knogler begynder i bunden heraf i ca. 5 cm's dybde. Fund: fajanceskår (x3) i 5 cm's dybde.
- 2) 8-20 cm: Gråbrunt, løsere tørvelag med rodfilt og stort siltindhold. Store mængder knogler filtret ind i hinanden fra top til bund i laget. Ingen genstandsfund. En del sten + ildskørnede knogler i laget. Ikke noget skarpt skel mellem lag 1 og 2.
- 3) 20-26 cm: kryoturberet lag af sort humusholdigt silt med lysere stribet af silt samt grus- og stenlinser fra undergrund. Ingen knogler eller fund.
- 4) 26- cm: Ujævn, heterogen, grågult undergrundsgrus + sten.

Knogler i prøvehul 4:

Lag 1): 15 stk. lemmeknogleframgenter heraf 4 større fragmenter med ledender. Alle marvspaltede. 3 ribben, 1 diskos, 2 tænder.

Lag 2: 18 stk. lemmeknogleframgenter, heraf 7 større fragmenter m. ledender + i skulderblad, 3 mandibulafragmenter, 2 pelvisfragmenter, 1 taksprosse, 25 ribbensfragmenter – størsteparten store stykker, 14 hvirvler + flere diskos. Ryghvirvlerne (5 stk.) lå artikulerede.

Samples til datering medtaget:

X1: Mandibula 2 stk fra lag 1, siddende i NØ-væg – se foto. Dybde 6 cm.

X2: Ulna-fragment fra lag 2, siddene i NØ-væg – se foto. Dybde 16 cm.

Prøvegravning ved L550:

Struktur A:

Prøvehul 1: 25 x 50 cm på tværs af midtergang. Trækulsprøve: X 134. Afslag: X 133.

1): 0-5 cm: mørkegulgrå silt.

2): 5-9 cm: let kryoturberet silt m. lysegule og grågule linser + helt sorte trækulslinser.

Heri afslaget + enkelte ildskørnede sten. Er bundniveau for anlægssten.

3): 9- lysegråt silt.

Prøvehul 2:

0-2 cm: som 1), 2-8 cm: som 2), 8- som 3).

Prøvehul 3:

0-5 cm: som 1) + 2), men m. en del ildskørnede sten. Ingen trækul.

5- stenblandet silt/grus.

Fund fra undersøgelserne 2002 – (Nummereret fortløbende fra 2001)

Fund-nr.	tidl. x-nr.	Løbenr.	Anlægstype	Anlægs-nr.	Fundtype
29		L14	Mødding – prøvehul A		Trækul
30					Ren-skulderblad med hul
31				lag 4/5	Træ
32				lag 3	Knogle fra profil
33				lag 4	Knogle fra profil
34				lag 5	Knogle fra profil
35		L14	Mødding – prøvehul B	lag 4 (top)	Knogle fra profil
36				lag 3/2	fugleknogle (tibiotarsus)
37				lag 4	Knogle fra profil
38				lag 2	Knogle fra profil
39				lag 3/4	Ren-knogle (hofte)
40				lag 3/4	Træ (drivtømmer)
41				lag 3/4	Forarbejdet tak
42				lag 3	Trækul
43		L14	Mødding – prøvehul A	lag 2	Knogle fra profil
44		L14	Mødding – prøvehul C	lag 4	Knogle fra profil
45				lag 2	Knogle fra profil
46				lag 4/5	Ren-skulderblad med hul
47				lag 4/5	Bearbejdet ribben
48				lag 4/5	Fugleknogle
49				lag 4/5	Bearbejdet knogle
50				lag 2	Trækul fra ildsted?
51				lag 4	Træ-stumper
52				lag 4	Træ-stykker
53		L14	Mødding – prøvehul D	lag 2	Knogle fra profil
54				lag 4	Knogle fra profil
55				lag 7	Knogle fra profil
56			23 cm's dybde	lag 3	Afskåret tak
57				lag 2	Rødder
58			25 cm's dybde	lag 3	Muslingeskal
59			Mødding – prøvehul D	lag 7/2	Fugleknogler
60				lag 7/2	Bearbejdet tak
61				lag 7/2	Træ-stykker
62			30 cm's dybde	lag 3	Bearbejdet tak
63			15 cm's dybde	lag 4	Rød 17-hundrede tals perle
64				lag 3	Bearbejdet tak
65				lag 5	Træ
66			Mødding – prøvehul E	lag 2	Knogle fra profil
67				lag 3	Knogle fra profil
68				lag 3	Bearbejdet knogle fra profil
69				lag 4	Knogle fra profil
70				lag 6	Knogle fra profil

Fund-nr.	tidl. x-nr.	Løbenr.	Anlægstype	Anlægs-nr.	Fundtype
71				lag 2	Hare-knogle
72				lag 2	Fugleknogler
73				lag 2	Bearbejdet knogle
74				lag 2 i 30 cm's dybde	Fiskespyd af ben
75				lag 5	Bearbejdet tak
76				lag 6	Bearbejdet tak
77				lag 6	Fugleknogler
78			Mødding – prøvehul F	lag 4 nederst	Knogler fra profil
79				lag 4	Trækul
80				lag 5/6	Fugleknogler
81				lag 5/6	Trækul og bearbejdet ben
82			Mødding – prøvehul G	lag 2	Knogle fra profil
83				lag 3	Knogle fra profil
84				lag 5	Knogle fra profil
85				lag 2	Fugleknogler
86				lag 2	Bearbejdet tak
87				lag 3	Bearbejdet knogle – pileskaft?
88				lag 3	Fugleknogle
89				lag 3	Bearbejdet tak
90				lag 4	Træ
91			Mødding – prøvehul H	lag 2	Pilespids af tak
92				lag 2	Knogle fra profil
93			Mødding – prøvehul I	lag 2	Knogle fra profil
94		L14	Prøvehul J (række 2)	lag 1 (øverste)	Knogle fra profil
95		L14	Prøvehul O	under lag 1	Knogle
96		L14	Prøvehul P		Trækul
97		L14			Knogle
98		L14	Prøvehul S	ml. A og B	Knogle
99				lag A/B	Forarbejdet tak
100		L14-B	Prøvehul T	lag A	Knogleprøve
101		L14-B	Prøvehul U	lag D	Knogle
102				lag E	Knogle fra profil
103		L14	Prøvehul V i anlæg E	unummereret	Knogle
104				overgang lag 3-2	Knogle
105				lag 3	jordprøve
106				lag 3	Knogle
107				lag 5	Knogle
108		L14	Prøvehul W	7 cm under overflade	Brændt træ
109		L14		22 cm under overflade	Knogler
110				22 cm under overflade	Afslag - kvarts

Fund-nr.	tidl. x-nr.	Løbenr.	Anlægstype	Anlægs-nr.	Fundtype
111				24 cm under overflade	Trækul
112		L14	Prøvehul Z	lag 2	Knogle
113	x1	L15	Prøvehul 3		Knogle
114	x2	L15	Prøvehul 3		Knogle
115		L15	Prøvehul 100	nedre lag	Knogle
116		L15	Prøvehul 100	øvre lag	Knogle
117		L503	Prøvehul 1		Knogle
118		L503	Prøvehul 2	øvre lag	Knogle
119		L503	Prøvehul 2	nedre lag	Knogle
120		L503	Prøvehul 3		Knogle
121		L503	Prøvehul 4		Knogle
122		L505	Prøvehul 1		Knogle
123		L505	Prøvehul 4	lag 1	Fajanceskår
124		L505	Prøvehul 4	lag 1	2 mandibulae
125		L505	Prøvehul 4	lag 2	Ulna
126		L505	Prøvehul 5		Metalring + knogle
127		L505	Prøvehul 6		Knogle
128		L505	Klippely		Sæl-knogle
129		L529	Telthus	D	Dendroprøve
130	x1	L533	Telthus	M	Kraniumdel m. tak
131	x1	L543	Jagtseng	C	Knogler
132	x1	L546	Telthus		Knogler
133	x1	L550	Palæo-teltring	A	Afslag
134	x2	L550	Palæo-teltring	A	Trækul? i tørv
135	x3	L550	Palæo-teltring	A	Trækul? i tørv
136	x4	L550	2 m bag palæo-teltring	2 m bag A (mod V)	Knogler
137	x5	L550	Palæo-teltring	5 m SV for A	Knogler
138		L567	Boplads	5 m NØ for A	Tak m. sav- eller stikkelspor
139		L446	Teltplads		Riffelpatron m. "V.I. 39 1942 HA" i bunden
140		L476	Jagtseng	1	Knogle
141	nr. 6	L606	Klippely		Underkæbe
142	nr. 12/13	L606	Klippely		Knogle
143	x1	L609	Jagtseng ved klippely	C	Knogle
144		L610	Mulig pal. teltring	C	Knogle
145	x2	L620	Klippely		Knogle
146	x1	L620	Klippely		Pileskafter
147		L720	Jagtseng		Knogle
148	x1	L729	Ildsteder	3	Knogler
149		L710	Skydeskjul		Knogle

FOTOLISTE

Film Negativ L nr. A nr. Motiv Set fra

401	17	500		Vestligste varde	S
401	18	500		Vestligste varde	S
401	20	500		Rævefælde	
401	21	500	1	Jagtseng	
401	22	403		Jagtseng	
401	23	403		Jagtseng	
401	25	404		Ny varde	S
401	26	404		Ny varde	Ø
401	31	407		Kødgrav	N
401	32	407		Kødgrav	N
401	35	408		Jagtseng	S
401	36	408		Jagtseng	S
401	36A	409	1	Skydeskjul	NØ
402	15	402		Hovedvarde?	
402	16	403	2	Skydeskjul	Ø
402	17	403	2	Skydeskjul	SØ
402	21	405		Teltring	S
402	23	405		Teltring	NØ
402	24	406		Teltring	N
402	25	406		Teltring	Ø
402	26	412		2 hovedvarder – oversigt	N
402	27	413	2	Kødgrav/gemme	V
402	28	413	2	Kødgrav/gemme	N
402	29	413	3	Kødgrav/gemme	V
402	30	413	1	Telthus/jagtseng - rektangulært	S
402	31	413	1	Telthus/jagtseng - rektangulært	Ø
402	32	413	1	Telthus/jagtseng - rektangulært	V
403	3			Kakilisagtoq (hundestejlesøen)	SØ
403	4			Kakilisagtoq (hundestejlesøen)	SV
403	5	401		Hovedvarde	S
403	6	403		Oversigt	S
403	7	403		Oversigt	S
403	8	404		Flot mangestensvarde på stor sten	S
403	9	404		Oversigt	S
403	12	503	F	Telthus	
403	13	503	F	Telthus	
403	17	410	1	Skydeskjul	V
403	18	410	1	Skydeskjul	V
403	19	411	1	Skydeskjul	V
403	20	411	1	Skydeskjul	Ø
403	21	411	2	Skydeskjul	Ø
403	23	417		Jagtseng – udsigt	
403	24	417		Jagtseng	NV
403	26	421		Teltring (legehus?)	NNØ
403	27	421		Teltring (legehus?)	NNØ
403	28	422		Teltringe – oversigt	NNØ
403	29	422		Midterste telring	Ø

FOTOLISTE

Film	Negativ	L nr.	A nr.	Motiv	Set fra
404	1	409	2	Depot og ildsted set mod skydeskjul	V
404	2	409	2	Depot og ildsted – nærbillede	V
404	3	409	3	Kødgrav set mod skydeskjul	V
404	4	410	1	Skydeskjul	Ø
404	5	410	2+3	Skydeskjul + hovedværder	Ø
404	10	414	2	Kødgrav m. skydeskjul	NV
404	11	414	1	Skydeskjul	SØ
404	12	415		Kødgrav	V
404	13	416	1	Kødgrav i landskab	V
404	14	416	1	Kødgrav nærbillede	
404	15	416	2	Skydeskjul	N
404	18	419		Teltring – recent	S
404	19	419		Teltring - recent	SØ
404	21	423		Kødgrav	Ø
404	22	424		Teltring	V
404	23	424		Teltring	Ø
404	24	425		Overnatningsplads - knogler	V
404	32	434		Recent plads – div. motiver	
404	33	434		Recent plads – div. motiver	
404	34	434		Recent plads – div. motiver	
404	35	434		Recent plads – div. motiver	
404	36	434		Recent plads – div. motiver	
405	0A	420		Teltring	S
405	1A	420		Teltring	V
405	2A	422		Oversigt oppefra	N
405	18A	426		Teltring	V
405	19A	427		Teltring	V
405	20A	428		Teltring	
405	21A	429		Teltring – legehus?	V
405	22A	430		Jagtseng	V
405	23A	430		Jagtseng oppe fra sten	N
405	24A	432	1	Teltring	V
405	25A	432	2	Ildsted	S
405	26A	433		Teltplads – udsigt over	V
405	27A	433		Teltringe	V
405	28A	434		Recent plads – div. motiver	
405	29A	434		Recent plads – div. motiver	
405	30A	434		Recent plads – div. motiver	
405	31A	434		Recent plads – div. motiver	
405	32A	434		Recent plads – div. motiver	
405	33A	434		Recent plads – div. motiver	
405	34A	438		Recent lejrplads – oversigt	S
405	35A	438		Recent lejrplads - oversigt	S
406	0	431		Teltring	N
406	1	431		Teltring	V
406	2	437		Kødgrav/gemme	Ø
406	3	437		Kødgrav/gemme	N

FOTOLISTE

Film	Negativ	L nr.	A nr.	Motiv	Set fra
406	4	438		Telthuse – div. detailbilleder	
406	5	438		Telthuse – div. detailbilleder	
406	6	438		Telthuse – div. detailbilleder	
406	7	438		Telthuse – div. detailbilleder	
406	10	439		Kødgrav	N
406	11	439		Kødgrav	V
406	12	442		Skydeskjul	SV
406	13	443		Skydeskjul	SØ
406	14	444		Kødgrav	Ø
406	15	444		Kødgrav	S
406	31	447		Depot/skydeskjul/natur?	SØ
406	32	447		Depot/skydeskjul/natur	NV
406	34	448		Hovedværder	NØ
406	35	448		Hovedværder	NØ
406	5	438		Telthuse – div. detailbilleder	
407	3	442		Skydeskjul	S
407	4	442		Skydeskjul	S
407	5	445		Udsigt fra L445	S
407	6	445		Udsigt fra L445	S
407	8	446		Teltring og ildsted opad klippe	NØ
407	9	446		Teltring og ildsted opad klippe	SV
407	10	446		Teltring og ildsted opad klippe	Ø
407	16			Tænkt rute op fra Eqalummiut	NV
407	17			Tænkt rute op fra Eqalummiut	NV
407	18			Tænkt rute op fra Eqalummiut	SØ
407	19			Udsigt over Paradisdalen	
407	20			Udsigt over Paradisdalen	
407	32	451		Skydeskjul	ØSØ
407	33			Rute fra Eqalummiut	
407	34			Rute fra Eqalummiut	
407	35			Rute fra Eqalummiut m. vader	
407	36			Okser	
408	5A	445		Skydeskjul	SV
408	6A	445		Skydeskjul	S
408	29	450		Vader fra Eqalummiut	NV
408	30	450		Vader mod Eqalummiut	SØ
408	31	452		Skydeskjul	NØ
408	32	452		Skydeskjul	SV
408	33	452		Skydeskjul	Ø
408	34	453		Hovedvarde	Ø
409	00A	449		Hovedværder	SV
409	4A	451		Skydeskjul	Ø
409	5A	451		Skydeskjul	Ø
409	12A	454E		Hovedvarde fra rute	
409	13A	454E		Sten på klippeblok	
409	15A	455		Skydeskjul	V
409	16A	454E	V1	Varde på ruten fra Eqalummiut	
409	18A	454E	V2	Varde på ruten fra Eqalummiut	V

FOTOLISTE

Film	Negativ	L nr.	A nr.	Motiv	Set fra
409	19A	454E	V2	Varde på ruten fra Eqalummiut	Ø
409	20A	454E	V6	Varde på ruten fra Eqalummiut	V
409	21A	454E		Varde på ruten fra Eqalummiut	NV
409	22A	454E	V10	Varde på ruten fra Eqalummiut	SV
409	23A	454E	V11	4-5 varder på ruten fra Eqa	NØ
409	24A	454E	V11	4-5 varder på ruten fra Eqa	SV
409	25A	454E	V15	Varde på ruten fra Eqalummiut	NV
409	29A	458	1	Sammenbyggede jagtsenge	SV
409	30A	458	1	Sammenbyggede jagtsenge	V
409	31A	458	1	Sammenbyggede jagtsenge	Ø
409	32A	460	1	Jagtseng	S
409	33A	460	1	Jagtseng	S
409	34A	460	1	Jagtseng	N
409	35A	460		"Seide" set fra jagtseng	V
410	3	460	2	Jagtseng	SV
410	4	460	2	Jagtseng	SØ
410	6	459		Skydeskjul	Ø
410	10	461	2	Jagtseng op ad klippeblok	NV
410	11	462	1	Mulig jagtseng	SØ
410	12	462	2	Mulig jagtseng	SØ
410	18	465	2	Jagtseng/telthus	N
410	19	465	2	Jagtseng/telthus + udsigt	Ø
410	20	465	2	Jagtseng/telthus	S
410	21	465	1	Lille jagtseng	SØ
410	22	465	1	Lille jagtseng	Ø
410	23	465	3	Jagtseng	SØ
410	24	465	3	Jagtseng	NNØ
410	25	465	3	Jagtseng	N
410	26	465	3	Jagtsenge (A3 nærmest)	N
410	27	465	3	Jagtsenge (A3 nærmest)	N
410	28	465	4	Jagtseng	NØ
410	29	465	4	Jagtseng	NØ
410	30	465	4	Jagtseng	NV
410	31	465	4	Jagtseng	Ø
410	32	465	4	Jagtseng	Ø
410	33	465		Oversigt	Ø
410	34	465		Oversigt	Ø
411	1A	456		Skydeskjul	S
411	2A	458	2	Jagtseng ved klippely + kødgrave	S
411	3A	458	2	Jagtseng ved klippely + kødgrave	V
411	4A	458	2	Jagtseng ved klippely + kødgrave	SØ
411	6A	460		Plads oppefra	NØ
411	7A	460		Seide-lignende varde	SV
411	8A	460		Seide-lignende varde	SV
411	9A	460	3	Jagtseng	S
411	10A	460	3	Jagtseng	Ø
412	0	461	1	Jagtseng	S
412	1	461	1	Jagtseng	V

FOTOLISTE

Film	Negativ	L nr.	A nr.	Motiv	Set fra
412	2	461	1	Jagtseng med udsigt	N
412	3	461	3	Jagtseng	SØ
412	4	461	3	Jagtseng	N
412	5	462		Jagtseng	S
412	7	462		Skydeskjul nedenfor L462?	Ø
412	8	462		Skydeskjul nedenfor L462?	Ø
412	10	463		Stor fuglelignende varde	V
412	11	463		Stor fuglelignende varde	V
412	12	463		Stor fuglelignende varde	S
412	13	464		Oversigt	V
412	14	464	1	Telthus/jagtseng	S
412	15	464	2	Telthus/jagtseng	V
412	16	464	2	Telthus/jagtseng	SØ
412	17	464	1	Jagtseng (evt. telthus)	S
412	18	464	1	Jagtseng (evt. telthus)	Ø
412	22	466	1	Skydeskjul/jagtseng	V
412	23	466	1	Skydeskjul/jagtseng	NØ
412	25	467		Skydeskjul	N
412	32	469	2	Jagtseng	N
412	33	469	2	Jagtseng	N
412	34	469	2	Jagtseng og udsigt	SSØ
413	2	466	2	Skydeskjul	
413	3	466	2	Skydeskjul	
413	4	466	2	Skydeskjul	
413	5	466	3	Skydeskjul/jagtseng	
413	6	466	V	Varderække	
413	7	466	3	Skydeskjul/jagtseng	
413	8	466		Ruten set frem fra 466	V
413	9	466		Ruten set tilbage fra 466	Ø
413	10	466		Skydeskjul v. sø	V
413	11	466		Andet skydeskjul	N
413	23	469	1	Jagtseng	S
413	24	469	1	Jagtseng + udsigt	SØ
413	25	469	1	Jagtseng	Ø
413	26	470		Ildsted markeret m. varde	
413	28	471		Skydeskjul	S
413	31	472	1	Jagtseng med udsigt	S
413	32	472	1	Jagtseng close up	S
413	33	472	1	Jagtseng og stenblok	N
413	34	473		Mulig jagtseng	S
413	35	473		Jagtseng	V
413	36	473		Jagtseng	N
414	22	14		Prøvehul G - afgrænsning	S
414	23	14		Prøvehul G - afgrænsning	S
414	26	14		Prøvehul E – Spids i lag 4	
414	29	474	1	Telthus/jagtseng	S
414	30	474	1	Telthus/jagtseng	V
414	31	474	2	Telthus	SV

FOTOLISTE

Film	Negativ	L nr.	A nr.	Motiv	Set fra
414	32	474	2	Telthus	SV
414	33	474	3	Telthus	V
414	34	474	4	Telthus	N
414	35	474		Oversigtsbillede	NØ
414	36	474		Oversigtsbillede	NØ
415	0	473		Jagtseng og udsigt	S
415	1	V54		Varde på ruten fra Eqalummiut	V
415	2	V54		Varde på ruten fra Eqalummiut	S
415	23	14		Profil prøvehul A	N
415	24	14		Profil prøvehul B	N
415	25	14		Profil prøvehul C	N
415	26	14		Profil prøvehul D	N
415	29	14		Panorama	
415	30	14		Panorama	
415	31	14		Panorama	
415	32	14		Panorama	
415	33	14		Panorama	
415	34	14		Panorama	
415	35	14		Panorama	
415	36	14		Panorama	
415	37	14		Panorama	
416	17A	14		Prøvehul G - genstand	
416	18A	14		Prøvehul G - genstand	
416	25A	622	2	Skydeskjul	S
416	26A	622	3	Skydeskjul	Ø
416	27A	622	3	Skydeskjul og vorder	Ø
416	28A			Flot varde i vorderækken	S
416	35A	14		Prøvehul U – profil	Ø
417	1	474	4	Telthus – nærbillede	NV
417	2	474	1	Klippen bag A1 (telthus/jagtseng)	S
417	3	475		Jagtseng	N
417	4	475		Ulla tegner	NØ
417	5	476	3	Skydeskjul	Ø
417	6	476	3	Skydeskjul	N
417	7	476		Vorder	N
417	8	476	2	Jagtseng	V
417	9	476	1	Jagtseng	Ø
417	10	476	1	Jagtseng	S
417	11	476	1	Jagtseng	NV
417	17	14 V		Prøvehul V	Ø
417	22	14 V		Prøvehul V, profil mod N	S
417	23	14		Prøvehul V, profil mod N	S
417	24	14		Prøvehul Q	
417	25	14		Prøvehul L	S
417	26	14		Prøvehul M	N
417	28	14		Prøvehul N	S
417	29	14		Prøvehul P	N
417	34	481		Kødgrav	S

FOTOLISTE

Film	Negativ	L nr.	A nr.	Motiv	Set fra
417	35	481		Varde	SØ
417	36	483		Skindtørringsplads	N
418	1	14		Prøvehul S - profil	NØ
418	2	14		Prøvehul T – profil	S
418	4	14		Prøvehul J	V
418	5	14		Prøvehul K	V
418	6	14		Prøvehul O	S
418	11	477		Vardesystem	NØ
418	12	477		Vardesystem	NØ
418	13	478		Skydeskjul	SSØ
418	14	478		Skydeskjul	SSØ
418	17	479		Telthus	S
418	18	479		Telthus	SV
418	19	479		Mulig teltring	S
418	20	483	1	Telthus	VNV
418	21	483	1	Telthus	SV
418	22	484		Skydeskjul	SV
418	23	485		Skindtørringsplads	S
418	26	487		Skydeskjul	NØ
418	27	489		Skydeskjul	NV
418	28	489		Skydeskjul	SØ
418	29	490		Klippeblok	SV
418	30	490		Klippeblok	S
418	31	490		Jagtseng og Charlotte	S
418	32	490		Jagtseng	Ø
418	33	493		Skydeskjul	SV
418	34	493		Skydeskjul	NØ
418	35	493		Skydeskjul	NØ
418	36	495		Hovedvarde m. mulig jagtseng	NØ
419	10	14		Profil prøvehul F	N
419	11	14		Profil prøvehul F	N
419	12	14		Profil prøvehul G	N
419	13	14		Profil prøvehul G	N
419	14	14		Profil prøvehul H	N
419	15	14		Profil prøvehul H	N
419	16	14		Profil prøvehul I	N
419	17	14		Profil prøvehul I	N
419	20	14		Profil prøvehul E	N
419	21	14		Profil prøvehul E	N
419	30	480		Skydeskjul	N
419	31	481		Små varter	
419	32	481		Små varter	
419	36	486		Gemme	NØ
419	3	460		Skydeskjul	SØ
420	1	483	2	Bambusstang og depot (A2)	VNV
420	2	483	2	Bambusstang og depot (A2)	SSV
420	3	483	3	Skydeskjul – m. udsigt	ØSØ
420	4	483	4	Muligt skydeskjul	NNØ

FOTOLISTE

Film	Negativ	L nr.	A nr.	Motiv	Set fra
420	5	483	5	Skydeskjul	NNØ
420	6			Landskaber S for Tasersiaq	
420	7			Landskaber S for Tasersiaq	
420	8			Landskaber S for Tasersiaq	
420	9			Landskaber S for Tasersiaq	
420	10	491		Skydeskjul	Ø
420	11			Mennesker, landskab og varde	
420	12			Varde i flot landskab	
420	22			Evighedsfjorden	
420	26	498		Lille skydeskjul – m. udsigt	N
420	29			Moskosel telt	
420	30			Moskosel telt	
420	31			Moskosel telt	
420	32	567	D	Telthus	SØ
420	33	567	D	Telthus	SØ
420	34	567	D	Telthus	NV
420	35	567	H	Legehus	SØ
420	36	567	H	Legehus	V
421	2	491		1. varde i vaderække	ØNØ
421	3	492		Moderne mangestens-varde	SV
421	5	495		Hovedvarde m. mulig jagtseng	N
421	24	567	G	Telthus	SØ
421	25	567	G	Telthus	VSV
421	26	567	G	Telthus + udsigt	S
421	27	701		Skydeskjul	N
421	28	701		Varde og skydeskjul	V
421	29	701		Varde og skydeskjul	V
422	25A	497		Skydeskjul	
422	26A	497		Skydeskjul	
422	28A	499		Varde	NØ
422	29A	499		Skydeskjul m. udsigt	V
423	1	567	D	Telthus	NV
423	2	567	H	Legehus	
423	3	567	A	Telthus	
423	4	567	A	Telthus	
423	5	567	A	Telthus	
423	6	567	F + I	Bord/bænk el. depot	SØ
423	7	567	E	Depot el. lille jagtseng	S
423	8	567	B	Telthus	V
423	9	567	B	Telthus	VNV
423	10	567	C	Telthus	NØ
423	11	567	C	Telthus	NØ
423	12 + 13	702		Hovedvarde – flot	ØSØ
423	14	703		Skydeskjul v. sø	S
423	15			Udsigt v. Tasersiaq m. person	
423	19			Varder	
423	20			Varde + mennesker U+M	
423	21			Hovedvarde	

FOTOLISTE

Film	Negativ	L nr.	A nr.	Motiv	Set fra
423	22	710		Skydeskjul i vaderække	V
423	23	710		Skydeskjul i vaderække	V
423	24	710		Skydeskjul i vaderække	N
423	25	710		Skydeskjul i vaderække – flot	S
423	27	712		Jagtseng	
423	28	712		Jagtseng på klippetop + M – flot	
423	29			Landskaber S for Tasersiaq – taget fra helikopter	
423	30			do	
423	31			do	
423	32			do	
423	33			do	
423	34			do	
423	35			do	
424	0A	704		Varde nr. 2	SSV
424	1A	706		Kødgrav	S
424	2A	706		Kødgrav	V
424	9A	708		Teltringe	Ø
424	12A	710		Vaderække	N
424	15A	712		Jagtseng på klippetop	NV
424	16A	712		Jagtseng på klippetop	N
424	23A	714		Skydeskjul	ØSØ
424	24A	714		Skydeskjul	ØSØ
424	27A	719		Skydeskjul	NV
424	28A	720	A	Teltring	S
424	29A	720	B	Jagtseng	Ø
424	30A	720	B	Jagtseng	ØSØ
424	31A	721		Skydeskjul	SØ
424	32A	722		Telthus	N
424	33A	722		Telthus	V
424	34A	723	1	Skydeskjul	Ø
424	35A	723	2	Skydeskjul	V
425	1	710		Varde 14 + rækken mod top med kødgrav	S
425	16	715		4 blokke med hovedvarder	Ø
425	17	722	2	Jagtseng/telthus	S
425	18	722	2	Jagtseng/telthus	ØSØ
425	25	730	E	Telthus	S
425	26	730	E	Telthus	V
425	27	730	E	Telthus	SØ
426	6	720	C	Jagtseng bag stor klippeblok	N
426	7	720	C	Jagtseng bag stor klippeblok	NV
426	8	720	C	Jagtseng bag stor klippeblok	S - oppefra
426	9	720	D	Mulig jagtseng	SØ
426	10	720	D	Mulig jagtseng	S
426	11	724B		Telthus/jagtseng	V
426	12	724B		Telthus/jagtseng	SV
426	19	730	C	Jagtseng	N

FOTOLISTE

Film	Negativ	L nr.	A nr.	Motiv	Set fra
426	20	730	C	Jagtseng	V
426	21-23	730		Oversigtsbilleder	S
426	24	730	A	2 sammebyggede jagtsenge	NV
426	25	730	A	Jagtsenge – rum 2	NV
426	26	730	A	Jagtsenge – rum 1	NV
426	27	730	A	Jagtsenge rum 2 og lidt 1	ØNØ
426	28	731	3	Jagtseng	NV
426	29	731	3	Jagtseng og Ulla ved varden	SV
426	30	731	2	Jagtseng	S
426	31	731	2	Jagtseng	NØ
426	32	731	1	Jagtseng	NØ
426	33	731	1	Jagtseng	SØ
427	0A	725		Jagtseng	V
427	1A	725		Jagtseng	V
427	2A	728		Jagtseng	V
427	3A	728		Jagtseng på afstand	Ø
427	4A	728		Jagtseng zoom	Ø
427	5A	729	1	Recent teltring	SØ
427	6A	729	1	Recent teltring	SØ
427	7A	729	3	Grydekogesteder	V
427	8A	729	3	Grydekogesteder + udsigt	SSØ
500	9	500		Skydeskjul	V
500	10	500		Åre i ur med skydeskjul og recent teltring i baggrunden	S
500	11	500		Hovedvarde i ur	S
500	12	501		Skydeskjul	N
500	13	501		Oversigt	SV
500	17	503	J	Telthus – ødelagt billede	Ø
500	18	503	J	Telthus – ødelagt billede	VSV
500	19	503	G	Telthus m. to grave – ødelagt	ØNØ
500	20-21	503	G	Telthus m. to grave – ødelagt	S
500	25	503	F	Telthus m. to grave – ødelagt	Ø
500	26	503	B	Telthus – ødelagt billede	SSØ
500	27	503	B	Telthus – ødelagt billede	Ø
500	28	503	A	Legehus	VSV
500	29	503		Panorama	Ø
500	31-34	503		Panorama	
501	00A	504		Telring, oversigt	VSV
501	4A	505	A	Telthus	N
501	5A	505	C	Telthus	NØ
501	6A	505	D	Cirkel af flade sten	NØ
501	7A	505	D	Cirkel af flade sten	NØ
501	8A	505	K	Telthus	ØNØ
501	9A	505	G	Telthus	ØNØ
501	10A	505	E	Telthus	N
501	11A	505	J	Telthus	Ø
501	12A	505	M+N	Grave (M til højre i billedet)	Ø
501	13A	505	M	Grav	V

FOTOLISTE

Film	Negativ	L nr.	A nr.	Motiv	Set fra
501	14A	505	M+N	Grave (M i forgrunden)	NV
501	15A	505		Oversigt over bopl. fra Ø (fra gravene)	Ø
501	16A	505		Prøvehul 4, NØ-væggen. Ovenfor er knoglerne fra lag 1 (t.v.) og lag 2 (t.h.) lagt.	SV
501	17A	505		Prøvehul 4, NØ-væggen	SV
501	18A	505		Prøvehul 4, NØ-væggen	SV
501	19A	505		Prøvehul 4, NØ-væggen	SV
501	20A	505		Prøvehul 4, NØ-væggen	SV
501	29A	510-17		Skydeskjul	
501	30A	501-17		Skydeskjul	
502	0A	519	A	Skydeskjul	N
502	1A	519	B	Kødgrav – oversigt med H i baggrunden	NNØ
502	2A	519	D	Skydeskjul	Ø
502	3A	519	E	Oversigt – ring af sten (skindtørring?)	S
502	4A	519	F	Kødgrav m.m. - oversigt	N
502	5A	519	F	Kødgrav m.m. - oversigt	S
502	6A	519	G	Skydeskjul – oversigt	Ø
502	7A	519	I	Skydeskjul – detalje	Ø
502	8A	519	I	Skydeskjul – oversigt	N
502	9A	519	L	Skydeskjul – oversigt	NNV
502	10A	519	M	Skydeskjul – oversigt (L i baggr.)	N
502	11A	519	N	Skydeskjul – oversigt	SØ
502	12A	519	S	Kødgrav – oversigt	S
502	13-15A	519		Oversigt fra moræneryg 2 mod S til moræneryg 1	N
502	17A	521	B	Jagtseng	S
502	18A	521	B	Jagtseng	N
502	19A	521	A	Jagtseng	S
502	20A	521	A	Jagtseng	N
502	21A	521		Oversigt	N
502	22A	521		Oversigt	N
503	0-2	529	A	Telthus	N
503	3	529		Ø-side af blok, hvor B ligger op ad N-siden (ses ikke på billedet) bemærk "ly".	NØ
503	4	529	D	Telthus – indgang	NNV
503	5	529	D	Telthus – mellemgang	NNV
503	6	529	D	Frontvæg, mellemgang	SSØ
503	7	529	D	Mur i mellemgang	NØ
503	8	530		Subrecent teltring	
503	11-12	533		Oversigt	NNØ
503	13	533	A	Telthus	NØ
503	14	533	B	Telthus	NV
503	15	533	F	Telthus	NØ

FOTOLISTE

Film	Negativ	L nr.	A nr.	Motiv	Set fra
503	31A	543	B	Jagtseng	Ø
503	32A	543	A+B	Jagtsenge (B i forgrund)	
601	1	601		Varde og skydeskjul	SV
601	2	601		Formodet kødgrav	S
601	3	602		Jagtseng	Ø
601	4	602		Jagtseng	S
601	5	604		Grav	N
601	6	604		Kødgrav	S
601	7	505		Testpit 1	S
601	8	505		Testpit 6	V
601	9	505		Testpit 4	SV
601	10	505		Testpit 4	SV
601	11	505		Testpit 5	V
601	12	605		Jagtseng	V
601	13	605		Hoved-varde	S
601	14	606		Klippely	NØ
601	15	606		Klippely	NØ
601	16	606		Klippely	N
601	17	606		Klippely	V
601	18	607		Jagtseng	N
601	19	503		Testpit 1 (profil)	S
601	20	503		Testpit 2 (profil)	V
601	21	503		Testpit 4 (profil)	N
601	22	609	A	Klippely med jagtsenge	S
601	23	609	B	Klippely med jagtsenge	SV
601	24	609	C	Klippely med jagtsenge	SV
601	25	609	C	Klippely med jagtsenge	SØ
601	26	530	4	Cirkulært arrangement af sten	Ø
601	27	530	3+2	Cirkulære sten-strukturer	SØ
601	28	530	3+2	Cirkulære sten-strukturer	SV
601	29	530	1-4	Cirkulært arrangement af sten	N
601	30	533	F	Telthus	NØ
601	31	533	B	Telthus	NV
601	32	533	A	Telthus	NØ
601	33	533	K-M	Oversigt fra N	N
601	34	533	M	Telthus	NV
601	35	533	M	Telthus	Ø
601	36	533		Oversigt	Ø
602	2	534		Teltring	NV
602	3	535		Skydeskjul	SV
602	4	535- 537		Oversigt L535-537 m. 537 i forgrunden	V
602	5	610	C	Skydeskjul	NV
602	6	610	C	Skydeskjul	Ø
602	7	610	C	Skydeskjul	S
602	8	610	A	Skydeskjul	V
602	9	541		Skydeskjul	
602	10	543	A	Jagtseng	SØ

FOTOLISTE

Film	Negativ	L nr.	A nr.	Motiv	Set fra
602	11	543	B	Jagtseng	SØ
602	12	543	C	Jagtseng - overblik	
602	13	544		Overblik	SØ
602	14	544	C	Skydeskjul	N
602	15	544	A	Kødgrav	N
602	16	544	E	Fler-stens varde	N
602	17	544	F	To-stens varde	N
602	18 – 21	544		Panorama	V
602	22	545	B	Varde – sammenstyrtet	V
602	23	545	A	Skrabebräetvarde el. skydeskjul	SØ
602	24	546		Telthus	SV
602	25	546		Telthus	NØ
602	26	546		Oversigt telthus	S
602	28	549	A	Skydeskjul	N
602	29	550	A	Teltring – palæo	N
602	30	550		Overblik	N
602	31	550	A	Teltring – palæo	S
602	32	550		Profil, prøvehul 1	S
602	33	550		Oversigt	Ø
602	34	613		Struktur - ukendt anvendelse	SV
602	35	552		Skydeskjul	SV
602	36	553		Jagtsenge – A i forgrunden	N
602	37	554		Varderække - oversigt	NØ
603	5-8	554		Varderække - panorama	Ø-S
603	33-36	14 V		Panorama Ø → SV	N
603	1	554		Varderække - oversigt	NØ
603	2-3	554		Varderække - oversigt	Ø
603	4-5	554		Varderække - oversigt	Ø
603	9	614		Jagtseng	N
603	10	617	A	Varderække, overblik - A Forrest	SV
603	11	617	E	Varderække, overblik - E Forrest	SV
603	12	617	H	Hoved-varde	NV
603	13 - 14	15		Ø væg af prøvehul 5	V
603	15 - 16	15		Overblik fra NNØ	NNØ
603	17	15		Overblik fra NV	NV
603	18	15		Kerstin bestemmer knogler fra prøvehullerne	
603	19	617	K	Varde	S
603	20	617	M	Varde M Forrest, L og K	N
603	21	617	W	Varderække, overblik - W Forrest	V
603	22	617	4	Overblik med nr. 4 i midten	V
603	23	617	7+8	Varderække - Nr. 7 og 8	N
603	24	14 V	B	Telthus fra top af blok	S
603	25	14 V	A	Kammergrav m. barneskelet	NV
603	26	14 V	A	Kammergrav m. barneskelet	V
603	27	14 V	B	Telthus	NNV
603	28	14 V	C	Telthus	NØ
603	29	14 V	D	Telthus	SØ

FOTOLISTE

Film	Negativ	L nr.	A nr.	Motiv	Set fra
603	30	14 V	E	Telthus	SV
603	31	14 V	E	Telthus	NV
603	32	14 V		Oversigt m. L14 Ø i baggrunden	V
604	2	556		Skydeskjul	V
604	3	557		Jagtseng	V
604	4	557		Jagtseng	SØ
604	5	618		Jagtseng	S
604	6	618		Overblik	
604	6A	619	A	Skydeskjul	N
604	7A	619		Overblik (dårligt)	N
604	8A	620	A	Stenmur af kampesten	SØ
604	9A	620	B	Arrangement af flade sten	SV
604	10A	620	A	Stenmur af kampesten	SV
604	11A	620		Overblik	SV
604	12A	620	D	Kødgrav	N
604	13A	620	C	Cirkulært arrangement	NØ
604	14A	620	A	Vestlige mur indvendigt	Ø
604	21A	559		Teltring	N
604	22A	560		Jagtseng	V
604	23A	561		Jagtseng	V
604	23A	561		Teltring	S
604	29A	563	R	Telthus	N
604	30A	563	R	Telthus	Ø
604	31A	563	J	Telthus	N
604	32A	563	J	Telthus	SØ
604	33A	563	B	Ly under klippeblok	SV
604	34A	563	E	Telthus	SV
604	35A	563	F	Legehus?	V
605	2	563	K	Telthuskompleks	Ø
605	3	563	K	Telthuskompleks	S
605	4	563	K	Telthuskompleks	S
605	5	563	K	Telthuskompleks	SSV
605	6	563	K	Telthuskompleks	NNØ
605	7	563	N	Telthus (meget store sten)	Ø
605	8	563	O	Telthus	Ø
605	9	563	P	Telthuskompleks	ØSØ
605	10	563	Q	Telthus	S

ARBEJDSPLAN HABAKUK 2002

Tidspunkt	Episode	Mandskab	Proviant	Helikoptertransport fra/til	Flyvetid	Helikoptertimer
16 juli	Rekognoscering N for Paradisdalen	Alle 6 i 2 hold	Proviant med til alle 6 pers. for en uge	Kangerlus/N for Paradisdalen	2 hold a $\frac{1}{2}$ time plus helikopter tilbage	2 timer
23 juli	Alle samles og får ny proviant ved helikopter	Alle	Helikopter har proviant med til 1 uge for hold 1, 11 dage for hold 2	Kangerlus/Samlingssted	$\frac{1}{2}$ time	$\frac{1}{2}$
23 juli	Rekognoscering mellem Eqalummiut og L14 ca. 10 dage – til 2 aug.	M, Ch, U	Bærer proviant til 3 pers. for 11 dage	Samlingssted/Eqalummiut (helikopter tilbage til samlingssted)	$\frac{1}{2}$ time	$\frac{1}{2}$
23 juli	Rekognoscering Ungooriarfik – Qamarngit aasivii	B, Cl, K	Samlingslejr med proviant til 3 pers. for 1 uge	Samlingssted/ Ungooriarfik Helikopter tilbage til Kangerlus	$\frac{1}{2}$ time $\frac{1}{2}$ time	1 time
30 juli	Udgravning ved L14 og Atanitdlat – samt rekognosceringer	B, Cl, K	Helikopter har nyt med + henter deponeret proviant ved Atanitdlat ($\frac{1}{2}$ time)	Kangerlussuaq via Qamarngit aasivii/Atanitdlat/L14 SA med fra Kangerl. + lidt ekstra proviant	1½ time	1½ time
3. aug.	Udgravning på L14. Efterfølgende rekognoscering N for Tasersiaq	M, U, Ch, K	Helikopter har proviant med til alle (8 pers.) for en uge	Ingen	1 time	1 time
3 aug.	Udgravning af klippely ved Kangimut kuuttoq. Efterfølgende rekognoscering N for Tasersiaq	Cl. og B		Ingen – vandring fra L14.		
10 aug	Rekognoscering S for Tasersiaqs vestlige ende	B, Ch, M, U	Proviant med til 4 pers. 1 uge	Helikopter Kangerlussuaq/L14 – tager os op og sætter os ned S for Tasersiaq	1 time	1 time
10. aug.		Cl og K ud		Helikopter henter Cl og K ved L14 og flyver derefter ud til Kangerlussuaq	1 time	1 time
14. aug.	Rekognoscering S for Tasersiaq – omkring Qôrnoq kitdeq	B, Ch, M, U		Helikopter flytter folk østpå over deltaet Ø for Akúnequt til Qôrnoq kitdeq	1 time	1 time
17. aug.	Tilbage til KISS	B, Ch, M, U		Helikopter Kangerlussuaq/Tasersiaq T/R	1½ time	1½ time

In 2002 archaeological research continued as part of the project „Coast, Fjord and Inland Dwellers in Central West Greenland“ by SILA (The Greenland Research Center – Danish National Museum, Copenhagen). The work was funded by the *Deutsche Forschungsgemeinschaft*. Several aspects about greenlandic reindeer have been investigated since 1999 (Pasda 2001; in press).

A. Age and sex determination of Westgreenlandic reindeer

Since 1999 age and sex of reindeer bones have been determined. 121 complete reindeer skeletons, 51 partial skeletons and approx. 550 single bones have been documented. Bones, teeth and antlers have been measured (von den Driesch 1976; Weinstock 2000). The status of epiphysis, tooth development and abrasion has been documented. Visual characteristics of the pelvis and the dimensions of bones and antlers have been used for preliminary sex determination. The jaws of 37 carcasses have been collected for thin-sections of teeth to determine the biological age of the individual. The aim of this investigation is the connection of tooth development and abrasion, epiphysis closure and longbone growth of a reindeer population.

In 2002 only 24 reindeer carcasses in different stages of skeletal decay were found (Tab.1). This is not much more than the year before when 19 animals had been found.

Tab. 1: Age and sex of reindeer carcasses found in 2002 in Angujartorfiup Nunaa

age	sex			Sum
	f	m	?	
infans	-	-	4	4
juvenis	1	-	-	1
subadultus	1	1	-	2
adultus	5	7	5	17
sum	7	8	9	24

One result of the osteometrical analysis is that depth and breadth of a fused epiphysis are still growing when the other epiphysis is unfused. Fig. 1 shows that the breadth of the distal humerus with unfused proximal epiphysis of males is within the range of the females with fused proximal epiphysis. That means that the growth continues at least until both epiphyses are fused (see also f.g. Becker 1980, 31). This will be examined with every postcranial bone. These results are important for archaeozoological examinations in general where measurements (for example depth and breadth) are used in order to compare the size of animals (for example between archaeological sites).

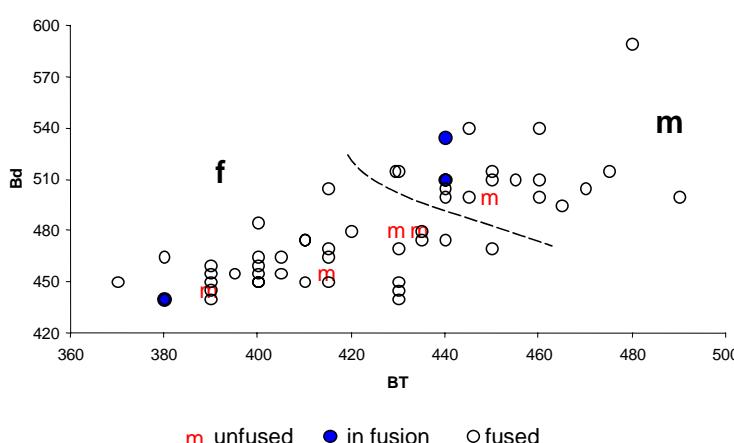

Fig. 1: *Rangifer tarandus groenlandicus* (Sisimiut reindeer population). The Breadth of the trochlea humeri (BT – von den Driesch 1976) in relation to the distal breadth (Bd) at different stages of closure of the proximal epiphysis

In April 2002 all reindeer bones of the Sisimiut area (12 complete skeletons, 18 skeleton parts and 57 single bones) from the Zoological Museum in Copenhagen were measured.

In order to collect more data (measurements, epiphysis closure, sex) and jaws this investigation is going to be continued in 2003. The work is going to be funded again by the Deutsche Forschungsgemeinschaft. The project is planned to take place in the winter area of the Westgreenlandic reindeer population (Thing 1984, 10, fig. 3) to the west of the Kangerlussuaq Airport to collect more data in general but especially more about males and young individuals.

B. Pathologies

All pathologies of reindeer bones found in 2002 have been documented. Pathologies at reindeer bones are frequently interpreted as proof of a kind of control or protection of reindeer populations in the Magdalenian (Bahn 1984, 28; Bahn 1990; Gordon 1990; Gordon et al. 1990; R. White 1989). Two examples (fig. 2) showed that wild reindeer survived breakage of legs.

Fig. 2. Metatarsi of different animals with healed fractures (scale 8 cm). The example on the right is healed but broken postmortally

C. Zoo-archaeological investigations on historic sites

The spatial distribution of animal bones on the surface around two rock-shelters (L 16 and L 606) has been documented. The length of fragments, skeletal parts, sex and age of bones were noted too. In 2001 the same was done for an early 20th century tenthouse (L 218) at lake Atanitdlat taserssuat. Natural and artificial fragmentation processes can be discussed on the basis of the following data: representation of skeletal and bone parts on the surface today, destruction and fragmentation of bones, number, age and sex of hunted animals, waste disposal and influence of slopes on spatial distribution.

Bibliography

- Bahn, P., 1984: „Pre-neolithic control of animals in Western Europe: the faunal evidence“ in: Animals and Archaeology, vol. 4, Husbandry in Europe. C. Grigson; J. Clutton-Brock (eds.) (Oxford).
- Bahn, P. G.: Motes and beams: a further response to White on the Upper Paleolithic. *Curr. Anthr.* 31, 1990, 71-76.
- Becker, C., 1980: Untersuchungen an Skelettresten von Haus- und Wildschweinen aus Haithabu. Berichte über die Ausgrabungen in Haithabu 15 (Neumünster).
- Gordon, B. C.: More on the herd-following hypothesis. *Curr. Anthr.* 31, 1990, 399-400.
- Gordon, B. C. et al.: On the herd-following hypothesis. *Curr. Anthr.* 31, 1990, 69-71.
- Pasda, K., 2001: Taphonomie von Rentierkadavern (*Rangifer tarandus groenlandicus*) in der Tundra Westgrönlands. Quartär, Band 51/52 (Saarbrücken), 173-194, 2 Tab., 22 Abb.
- Pasda, K., in press: Some taphonomic investigations on reindeer (*Rangifer tarandus groenlandicus*) in West Greenland. ICAZ publication. 19 pages, 5 tables, 14 figures.
- Thing, H., 1984: Feeding ecology of the West Greenland Caribou (*Rangifer tarandus groenlandicus*) in the Sisimiut-Kangerlussuaq region. Danish Review of Game Biology 12(3) (Kalø) 53 S.
- Von den Driesch, A., 1976: Vermessen von Tierknochenfunden aus vor- und frühgeschichtlichen Siedlungen (München).
- Weinstock, J., 2000: Late Pleistocene reindeer populations in Middle and Western Europe. An osteometrical study of *Rangifer tarandus*. *BioArchaeologica* 3 (Tübingen).
- White, R.: Husbandry and herd control in the Upper Palaeolithic. *Curr. Anthr.* 30, 1989, 509-632.

Kerstin Pasda M.A.
Wassergasse 24 B
D-91080 Marloffstein
kcpasda@t-online.de

The use of caves and rock-shelters by historic Inuit in West Greenland – Field Report 2002

The fourth and last field campaign of this project was again part of the project „Coastal, fjord and inland dwellers: settlement patterns in Central West Greenland“ by SILA/The Greenland Research Project of the National Museum of Denmark. The work was funded by the Deutsche Forschungsgemeinschaft (Pa 527/2-2). Some results of the field work have been and will be published (2001; in press a/b: see below).

In 2002 K. and C. Pasda spent 26 days in the field:

15. July:	arrival in Greenland
16. July:	helicopter flight to a lake SW of Kakilisagtoq
16.-23. July:	reconnaissance near Kakilisagtoq with test pits at L503 reconnaissance from Kakilisagtoq to the plateau north of the Paradise Valley and back (with test pits at L505)
23.-30. July:	reconnaissance NW of Qamarngit aussive reconnaissance from Qamarngit aussive to Tasersuaq/Kangerdluat-siarssuaq reconnaissance from Qamarngit aussive to Tasersuaq, Ungoriarfik, Ivnajuagtoq and back
30. July-3. August:	reconnaissance between Kangimut kugtoq and Atanidtlat taserssuat with test pits at L15 (FM 66V2-II-015)
4. and 9. August:	test pits at L14 (FM 66V2-II-014)
5.-8. August:	reconnaissance (by B. Grønnow and CP) from Kangimut kugtoq to Tasersiaq (Qornoq kitidleq and Qornoq kangitidleq) and back
10. August:	helicopter flight to Kangerlussuaq Airport
12. August:	departure from Greenland

During this work drawings and foto documentation were done for certain rock-shelter sites:

- L16: whole area with rock-shelter, hunters bed, shooting-blind and head-cairn
L505: rock-shelter under boulder with stone-walls in the center of base-camp (fig. 1)
L605: hunters bed beside large boulder
L606: single rock-shelter with carefully closed sides on high plateau (fig. 2)
L609: two hunters beds beside rock-wall
L620: rock-shelter with dry walls and caches

Additonal foto documentation was made for the following sites:

- L11: hunters beds and tent-ring at a large boulder
L531: structure (tent-ring?) under large overhanging boulder
L532: small stone-wall under smaller overhanging boulder
L533: rock-shelter with stone-wall on the slope above the base-camp
L563: stone walls and bone dumps under the huge boulder at the base-camp

Literature:

- C. Pasda: Faunalturbation unter Felsüberhängen – Beispiele für Störungen durch Tiere der arktischen Tundra. – Ethnographisch-Archäologische Zeitschrift 42 (Berlin 2001) 321-333.
- : Übernachten ohne Dach unter arktischen Klimabedingungen – Das *hunters bed* in Westgrönland. – Quartär 52/53 (Erlangen 2003) in press: 5 p, 6 fig.
- : Die urgeschichtliche Fundlandschaft: Zeugnis einer Kulturlandschaft – Ergebnisse der Surveys im Inland von Westgrönland 1999-2000. – Ethnographisch-Archäologische Zeitschrift (Berlin) in press: 38 p., 23 fig., 2 tab.

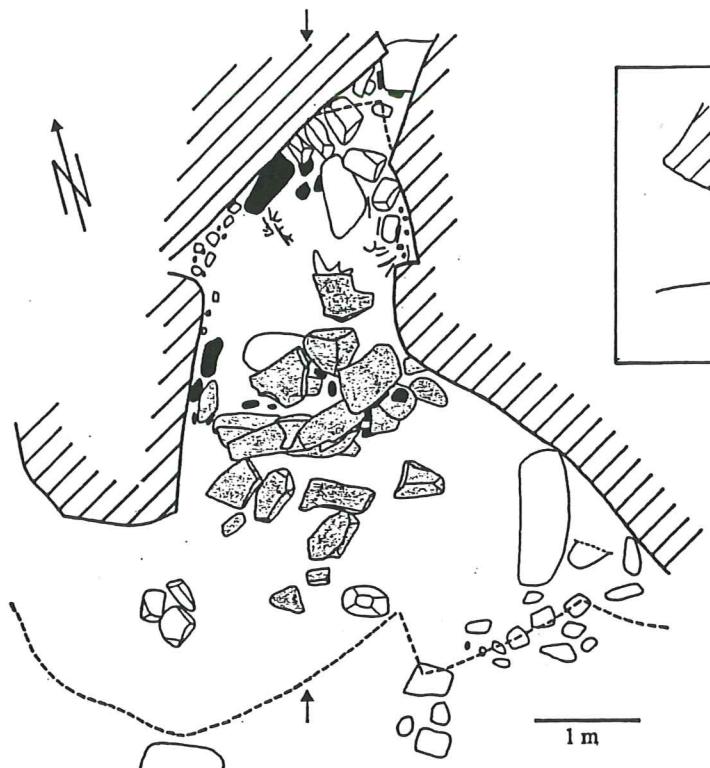

Fig. 1: L505

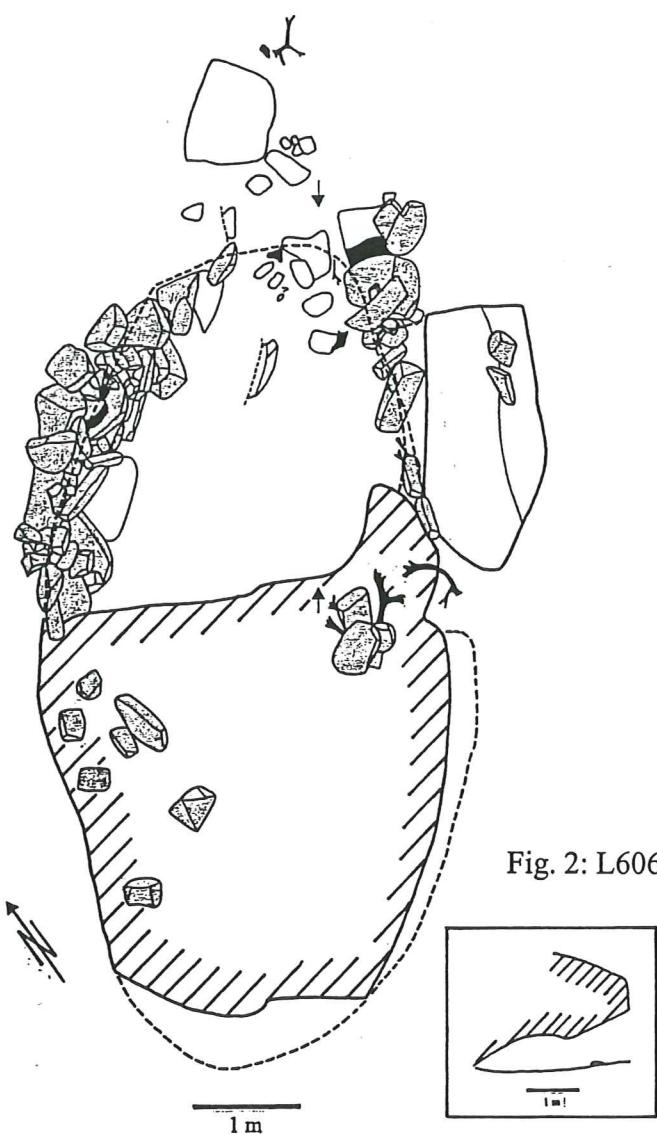
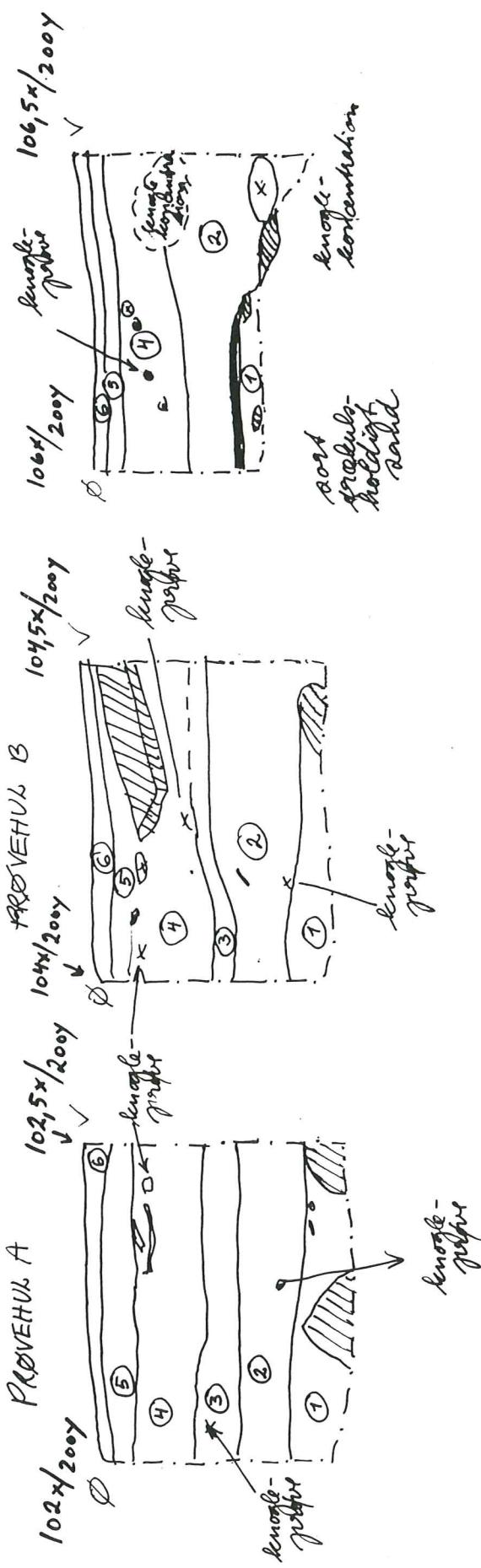

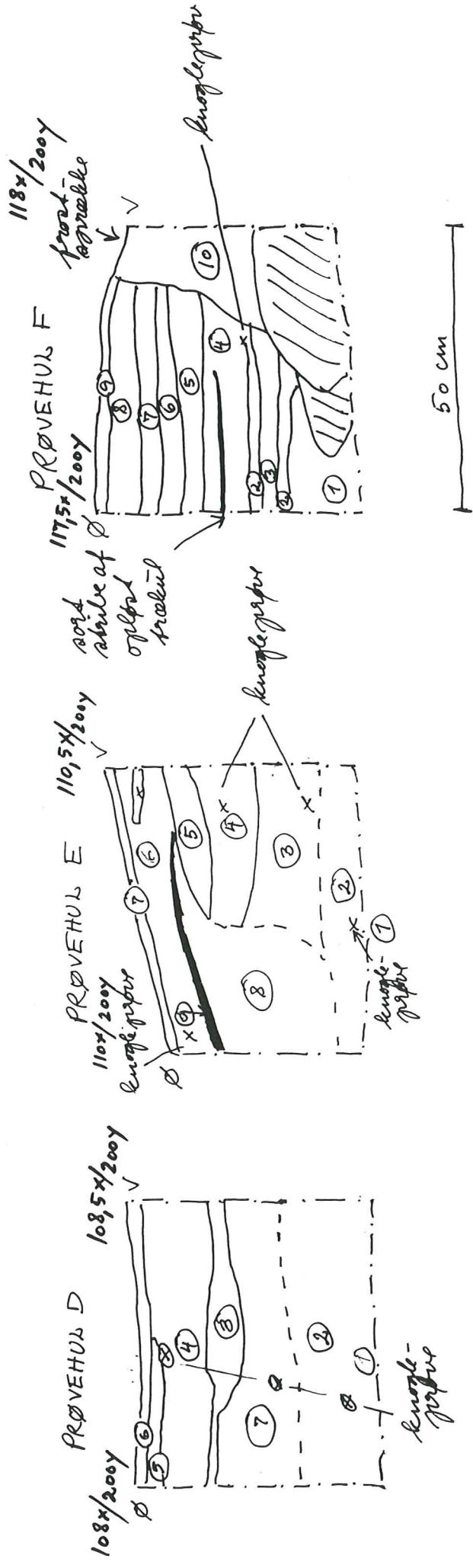
Fig. 2: L606

Address: PD Dr. Clemens Pasda
 Institut für Ur- und Frühgeschichte
 der Universität Erlangen-Nürnberg
 Kochstraße 4/18
 D – 91054 Erlangen
 Germany

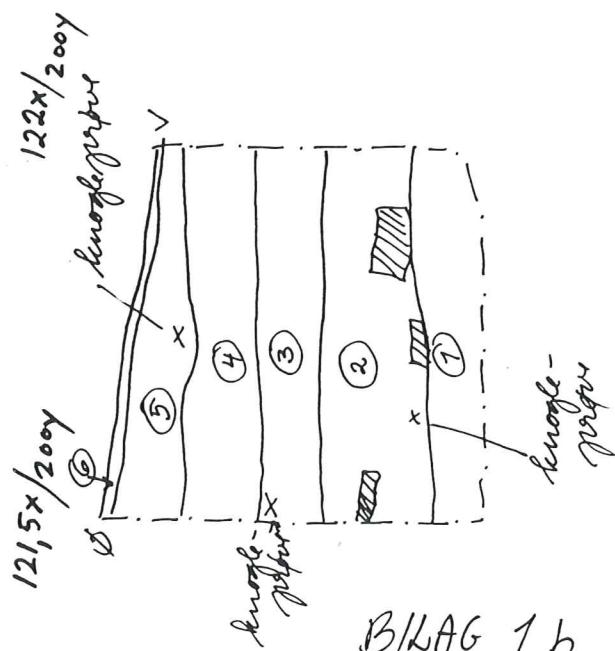
PROVEHUL C

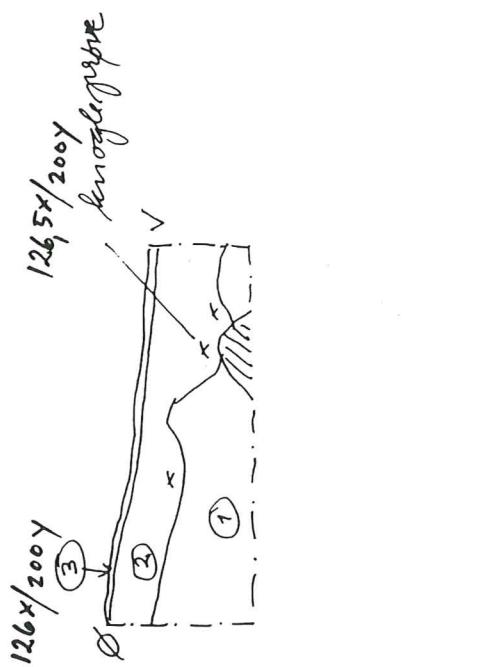
B1KAG 1a

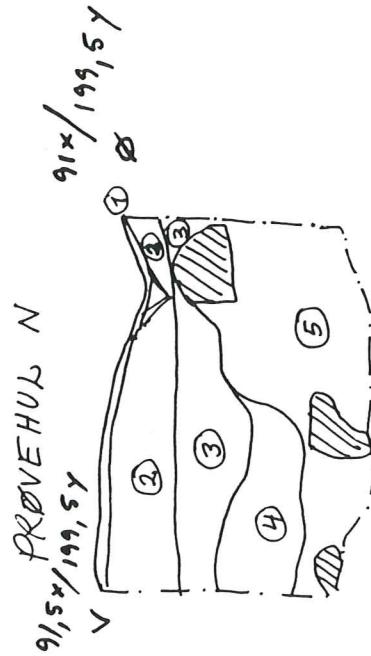
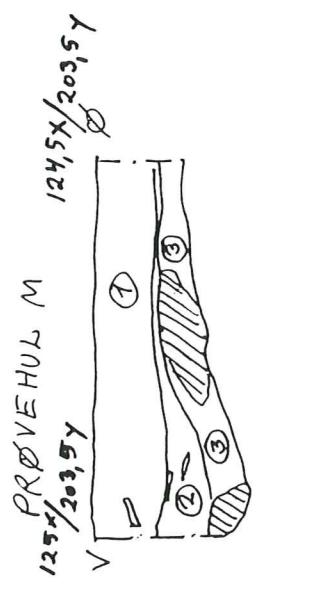
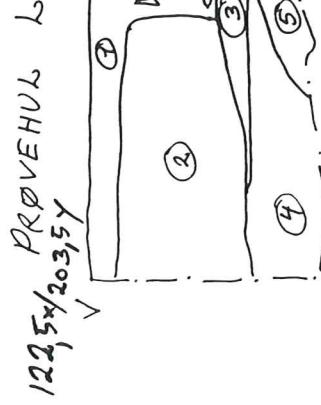
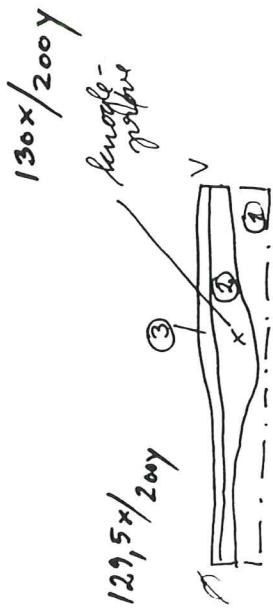
PROVEHUL G

PROVEHUL H

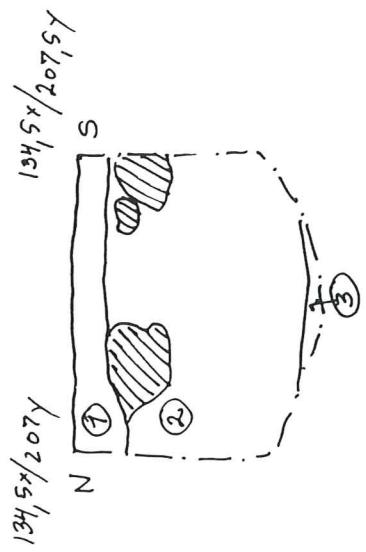

PROVEHUL I

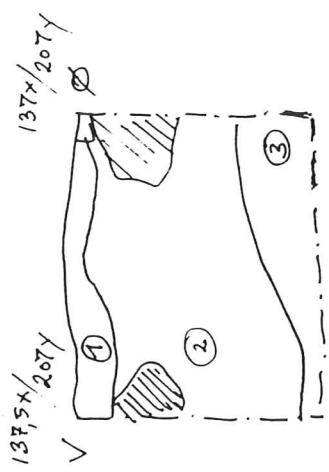

BLAG 1b

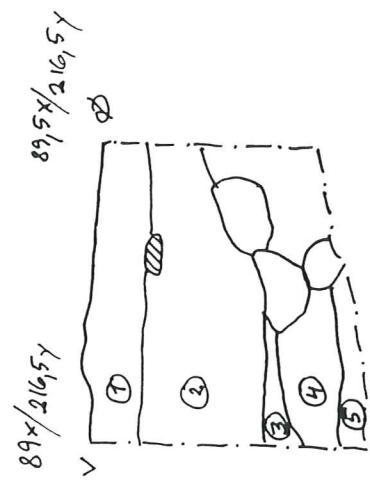
PROVEHUL J

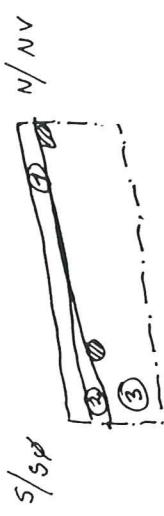
PROVEHUL K

PROVEHUL O

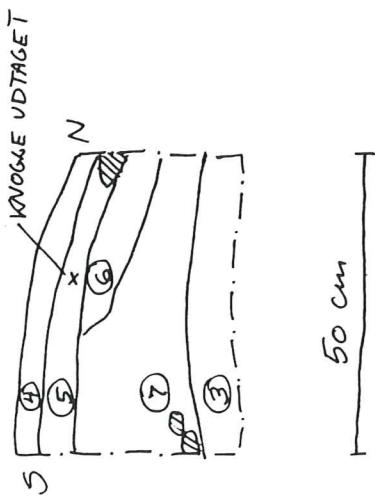
PROVEHUL S

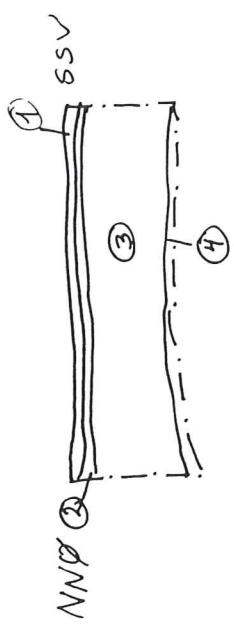
PROVEHUL T

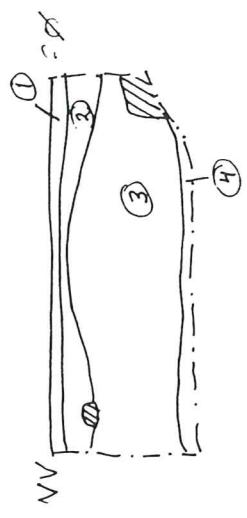
PROVEHUL U

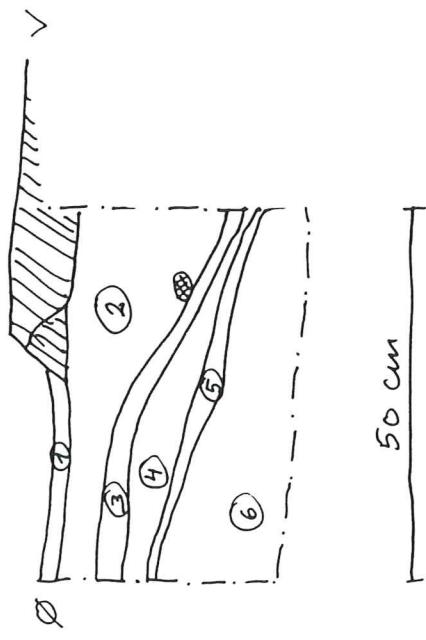
PROVEHUL Q

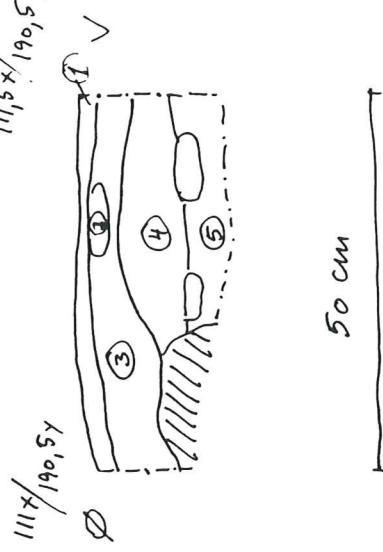
PROVEHUL R

PROVEHUL V

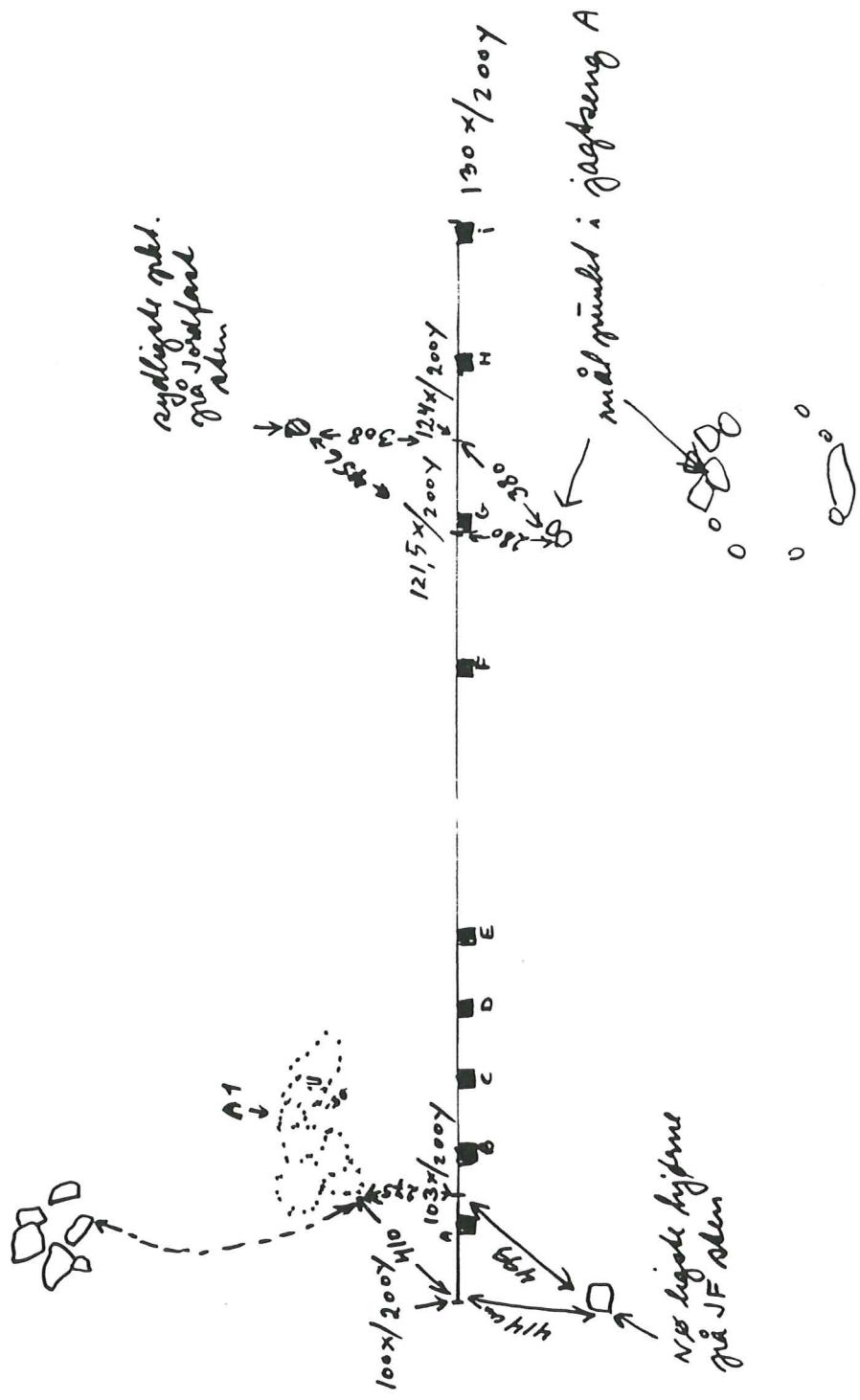

PROVEHUL P

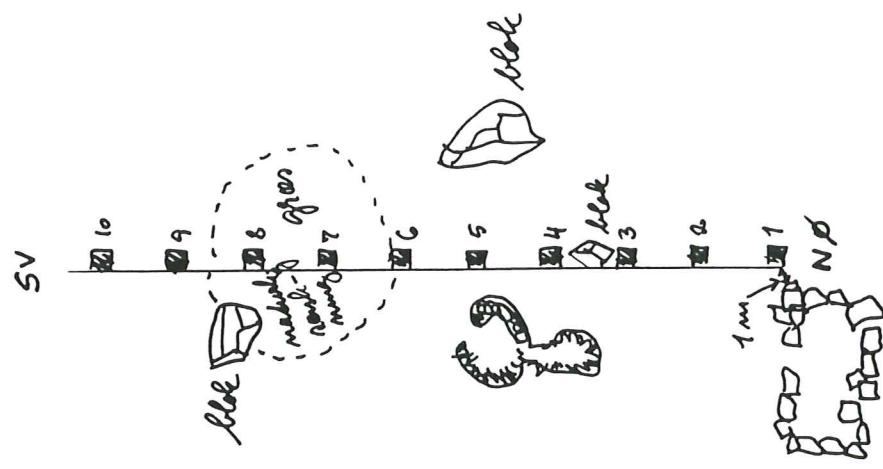
BLAG 1 d

N
↓

B/LAG 1e

OVERSIGT PROVÉHØJLER
L 15

BLAG 2

Kort med registrerede lokaliteter.

- A Rute 1, 2 og 3
- B Rute 4
- C Rute 5
- D Rute 6 samt L14
- E Rute 7, 8 og 9
- F Alle lokaliteter

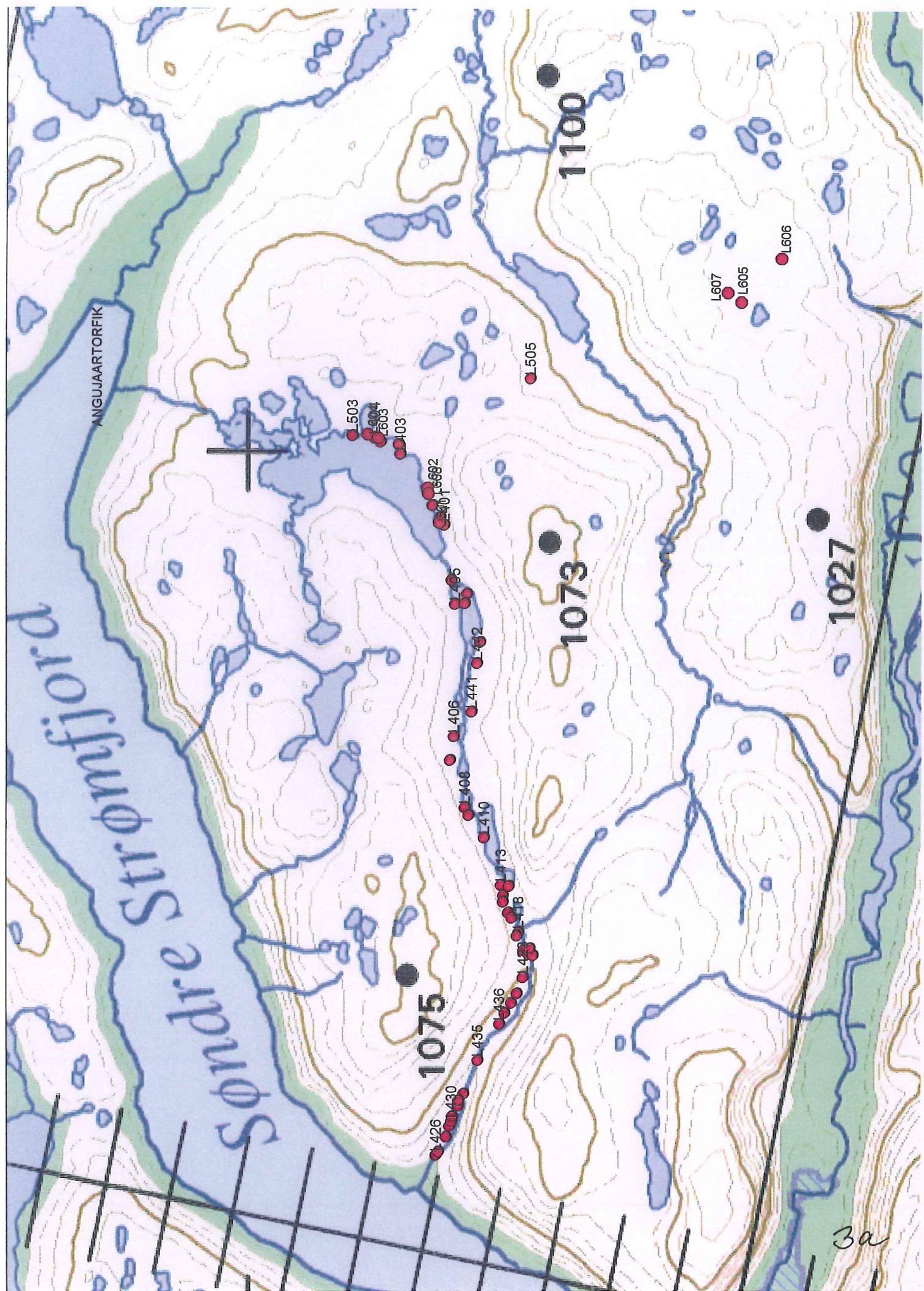
Registreringer 2002

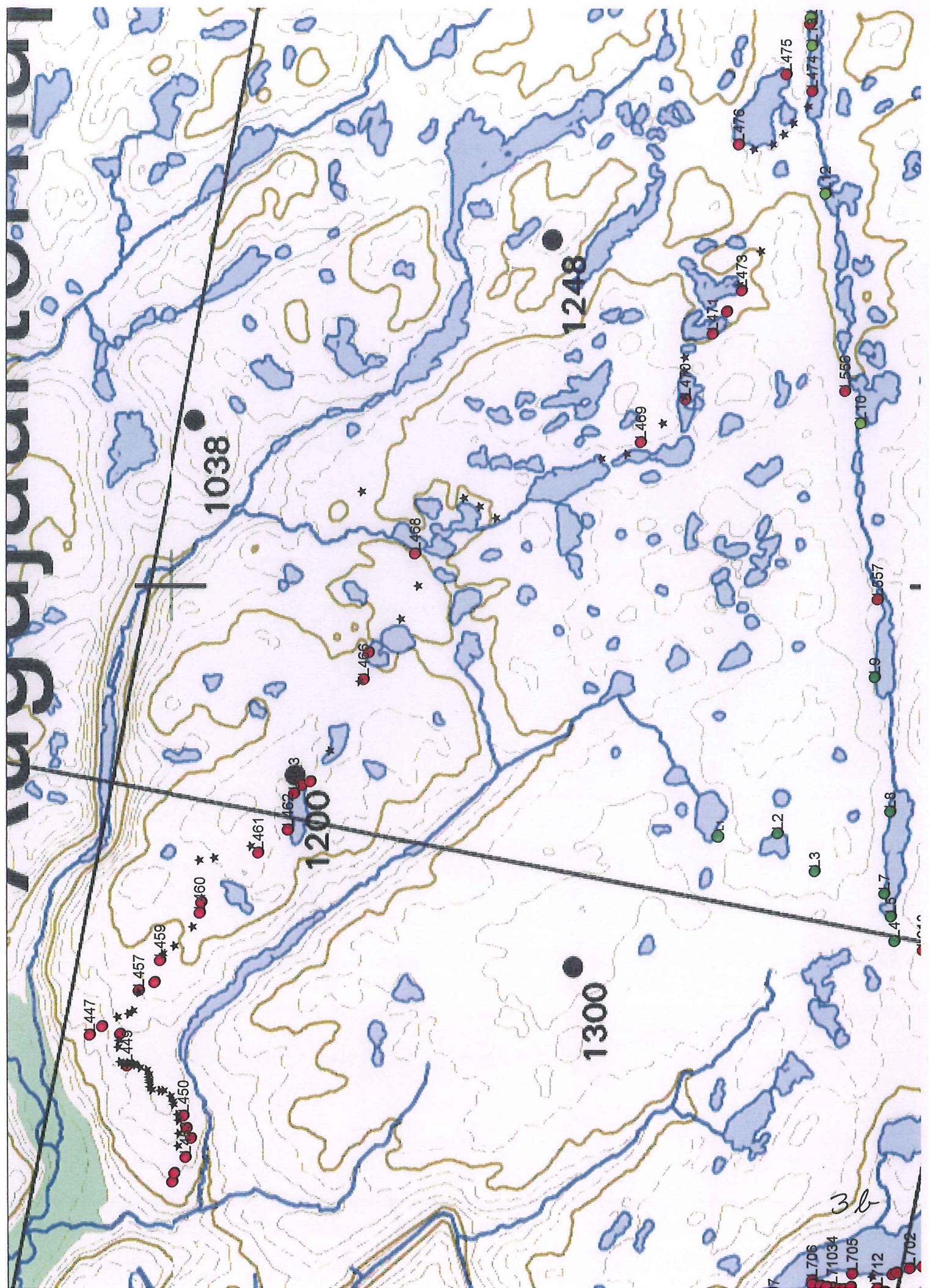

Registreringer 2001

Varder

Nuunaa

Tasersuaq

